

BvN Hökarängsplan 5, Enskede; t. 94 31 25.
Läkare, tillika föreståndare (B 15)¹⁾
Wedholm, C.

Läkare (33).

Bohman, K. M. G.

Psykologer (22).

Odhnér-Hellström, Hanna-Greta; Slotte, f. Larsson, E. Birgitta.

Assistenter (barnpsykologiska
kuratorer) (19).

Bodén, f. Stiernstedt, Ylva; Gustavsson, f. Dahlquist, V. Birgitta; Romare-Björklund, A. G. Elisabet; en vakant.

Assistent (barnterapeut) (19).

Löfgren, Ulla A.

Ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Ängermannagatan 166—168, Vällingby;
t. 87 05 00.

Läkare, tillika föreståndare (B 15).¹⁾

Lagercrantz-Hallberg, A. Viveka.

Psykolog (22).

Larsson, L. E.

Assistenter (barnpsykologiska
kuratorer) (19).

Berge, Gertrud T. G. E.; Stern, J. Ilse.

Assistent (barnterapeut) (19).

Lundblad, Ingrid.

Ett kanslibiträde,

Rådgivningsbyrån för äktenskaps- och familjefrågor.

(Familjerådgivningsbyrån.)

Tegnérsgatan 12, Va.; t. 31 33 51, 31 32 07.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 februari 1951 (se Utl. 1951: nr 17) uppdraga åt barnavårdsnämnden att försöksvis inrätta en familjerådgivningsbyrå.

Byråns uppgifter äro av såväl förebyggande som kurativ art, omfattande föräktenskaplig rådgivning och upplysning samt åtgärder för avhjälpande av lättare eller allvarigare svårigheter och konflikter i pågående äktenskap. Även en-

¹⁾ Innehavaren äger rätt att, enligt av förvaltningen utfärdade bestämmelser, utöva enskild praktik utom tjänstetid och tjänsterummet.

samstående personer med familje- eller andra samlevnadsproblem tagas emot. Rådfrågningen är avgiftsfri.

Inspektör (26).

Broddner, f. Colliander, Carin I. M.

Familjerådgivare (22).

Sjöberg, f. Lundborg, Ingrid B. M.

Familjerådgivare (9,144—4,572 kr.).

Bergman-Larsson, I. Kerstin; Holmqvist, f. Svenler, Birgit M.; Linnér, f. Erici, Birgitta (deltidsanställd); en vakant (deltidsanställd).

Läkare (konsulterande).

af Geijerstam, K. G.; Leche, H.-G.; Rentze, f. Rentze, Sonja A. C.; Åmark, C. E.

Ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Barnavårdscentraler, anstalter för halvöppen barnavård samt ungdoms- gårdar.

Barnavårdscentraler.

Distrikt o. telefoner, se telefonkatalogen.

Staden hade tidigare under en följd av år beviljat medel till den förebyggande barnavård, som bedrivits av föreningen Mjölkdroppen och till densamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjölkdroppar, eller övervakningsställen för späda barn. Denna rådgivande och övervakande verksamhet beträffande späda barn blev fr. o. m. år 1938 statsbidragsberättigad, och samma år medgav k. m:t barnavårdsnämnden att handhåva ledningen av den förebyggande barnavården i Stockholm. Denna, som helt övertogs av barnavårdsnämnden år 1940, är enligt statsbidragsvillkoren avgiftsfri och bedrivs vid barnavårdscentraler. Verksamheten har successivt utbyggts och omfattar nu icke bara späda barn utan alla barn upp till skolåldern. Inom staden finnes 64 barnavårdscentraler och en barnavårdsstation.

Till barnavårdscentralernas förfogande stå medel för utdelande av s. k. amningsbidrag, vilka äro avsedda som understöd åt hjälpbehövande mödrar med späda barn. Det är dels avkastningen av föreningen Mjölkdroppens och dess lokalavdelningars tillgångar, dels av stadsfullmäktige anvisat särskilt anslag, som användas för denna verksamhet.

Vid barnavårdscentralerna har läkaren mottagning vissa dagar i veckan, varjämte sköterskan varje dag kl. 8,30—9,30 (Spångadistriktet kl. 9—10) skall vara att träffa på mottag-

ningslokalen eller i sin bostad, för att mödrar och fostermodrar även mellan läkarmottagningarna må kunna inhämta råd. Sköterskan bör därjämte besöka vid barnvårdscentral inskrivna barn i hemmet i och för rådgivning, så snart anledning därtill synes förefinnas.

Ledningen av mödravårdsverksamheten har enligt statsfullmäktiges beslut uppdragits åt sjukhusdirektionen (se sid. 468).

Författningar. Normalinstruktion för den förebyggande mödra- och barnvården, fastställd av medicinalstyrelsen 29 okt. 1955. Instruktion för överläkaren, fastställd av barnvårdsnämnden 2 dec. 1941 (Kf 1941: nr 67). K. kung. 15 juni 1944 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnvård, med ändr. (Svf 1955: nr 482). K. brev 29 okt. 1943 ang. uppdrag åt barnvårdsnämnden att handhåva ledningen av den förebyggande barnvårdsverksamheten i Stockholm (Kf 1943: nr 51). K. kung. 15 juni 1944 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn m. m., med ändr. (Kf 1939: nr 31, 1942: nr 72, SvF 1954: nr 402, 1955: nr 483).

Stat år 1956. (Barnvårdscentraler samt barnstugor och daghem.) Utgifter: driftbudgeten 10,114,296 kr. (därav engångs 580,640 kr.), dessutom förlagsmedel 179,800 kr., kapitalbudgeten, låneomedel, inom linjen 190,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,691,165 kr.

Överläkaren vid nämndens expedition, se sid. 287.

Förste assistent (20).

Westling, Ina B.¹⁾ (se sid. 288); Vasagatan 15 —17, 1 tr., C.; t. 22 55 00.

Sextiofyra första översköterskor.

Anstalter för halvöppen barnvård samt ungdomsgårdar.

I anslutning till de för barnrika familjer avsedda bostadshus, som staden med bidrag av statsmedel under 1930-talet lät uppföra genom de kommunala bostadsbolagen, hade anordnats barnstugor för vård under del av dagen av de i husen boende minderåriga barnen. Första steget att bedriva anstalter för halvöppen barnvård i barnvårdsnämndens egen regi togs, när nämnden fr. o. m. den 1 juli 1939 övertog den tidigare av föreningen Körsbärgsgården bedrivna barnstuge- och ungdomsverksamheten i Körsbärgsvägen 18. Senare under samma år öppnade barnvårdsnämnden fyra nya barnstugor i barnrika områden, nämligen Hammarbygården, Kristinebergsgården, Tranebergsgården och Värtagår-

den. Verksamheten vid dessa första institutioner, som omfattade barnträdgård och eftermiddagshem, tog i första hand sikte på barnens välfärd men var även inriktad på de hemarbetande mödrarnas behov av viss fritid. Fr. o. m. år 1945 ändrade emellertid verksamheten delvis karaktär. Den inträdande bristen på arbetskraft medförde starkt ökad efterfrågan på daghems-vård för yrkesarbetande mödrars barn, varför daghemsavdelningar inrättades såväl vid ovan omnämnda barnstugor med undantag av Värtagården som vid ett flertal senare öppnade barnstugor.

I barnvårdslagen definieras anstalterna för halvöppen barnvård så, att de äro barnvårdsanstalter, avsedda för vård och uppfostran av barn under begränsad del av dygnet.

Anstalt för halvöppen barnvård kan vara anordnad enligt någon av följande former: daghem för beredande av heldagsvistelse, d. v. s. vård under mer än sex timmar, åt barn, som ännu icke uppnått skolåldern; barnträdgård för beredande av vistelse och fostran under begränsad tid av dagen för barn i åldern 4—7 år ävensom åt yngre barn i särskilda avdelningar; samt eftermiddagshem för beredande av vistelse under tillsyn efter skolarbetets slut för dagen åt skolbarn.

Barnvårdsnämndens anstalter för halvöppen barnvård variera ifråga om både typ och storlek. Några äro utformade såsom rena daghem och barnträdgårdar, medan andra inrymma flera olika verksamhetsgrenar (barnstugor).

De institutioner, som även inrymma lokaler för ungdomsverksamhet, kallas tillika ungdomsgårdar. Därjämte finnas fristående ungdomsgårdar.

För barns vistelse å anstalt för halvöppen barnvård skola dess föräldrar erlägga avgift enligt av barnvårdsnämnden fastställda grunder, nämnden obetaget att vid bristande betalningsförmåga helt eller delvis befria från avgift.

Den närmaste ledningen av varje anstalt utövas av en föreståndarinna, som till biträde skall hava erforderligt antal medhjälpare. För varje anstalt skall finnas anställd en läkare, som helst bör äga pediatrik specialutbildning.

Förutom barnvårdsnämndens anstalter för halvöppen barnvård finnas åtskilliga i enskild regi, de flesta anslutna till Centralföreningen för daghem och lekskolor, som understödes av nämnden.

Statsfullmäktige hava den 19 december 1952 i princip godkänt den i Bih. 1952: nr 38 framlagda generalplanen för den halvöppa barnvården i Stockholm.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads barnvårdsnämndens barnstugor, utfärdat av barnvårdsnämnden 19 sept. 1939, med ändr. (Kf 1946: nr 3, 73). K. socialstyrelsens kungörelse 11 mars 1949 ang. föreskrifter och anvisningar rör. statsbidrag till institutioner för halvöppen barnvård (Svf 1949: nr 98).

¹⁾ Nuv. inneh. första inspektris (21).

Barnstugor.

(I förekommande fall ungdomsgårdar.)

Björkbacken.

Tobaksvägen 19, Enskede; t. 94 17 78.

*Annex: Cigarrvägen 16, Enskede,
t. 94 34 76.*

Barnstugan, som har 37 daghemsplatser och 40 barnträdgårdspatser, öppnades den 1 september 1950 och är inrymd i en av aktiebolaget Stockholmshem för ändamålet uppförd byggnad. Såsom annex till Björkbacken räknas fr. o. m. år 1952 det den 18 september 1950 i ungdomsgården Fagersjgården öppnade eftermiddagshemmet med 30 platser, vilket tidigare redovisats såsom särskilt eftermiddagshem.

Föreståndarinna (15).

Kjörling, Ester G. Ch.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, två *barnträdgårdslärarinnor*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *biträde*, tillfälligt anställd personal.

Ekensbergsgården.

Ekensbergsvägen 50, Sv.; t. 19 19 77.

Annex: Ekensbergsvägen 58, Sv.

Barnstugan, som är inrymd i en av aktiebolaget Stockholmshem för ändamålet uppförd byggnad och började sin verksamhet den 19 januari 1948, har f. n. en barnträdgård med 20 platser och ett eftermiddagshem med 30 platser samt lokaler för ungdomsverksamhet.

Föreståndarinna (11).

Vakant.

En *läkare*, en halvtidsanställd *barnträdgårdslärarinna*. — Tillfälligt anställd personal.

Fredhälls barnstuga.

Svedbergsplan 4, K.; t. 50 43 03.

För att möta kristidens ökade efterfrågan på daghemsplatser inrättades år 1943 ett daghem (Fredhälls daghem) i den numera Svenska Läkarsällskapet tillhöriga bostadsfastigheten med ovanstående adress. Vid hemmet öppnades här efter den 15 oktober 1953, med anledning av stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1953 (Utl. 1953: nr 197), en specialbarnträdgård för spastiska barn om 12—16 platser. Daghemmets platsantal sänktes samtidigt från 40 till 30. Under år 1955 utökades antalet barnträdgårdspatser till 24.

Daghemsavdelningarna ha härefter successivt avvecklats och ersatts av två skolavdelningar med 20 platser för beredande av undervisning för skolpliktiga spastiska barn i samarbete med folkskoleledningen.

Barnträdgårdslärarinna (11).

Österberg, T. Ulla-Britt.

En *läkare*, en *foneatriker*, en *sjukgymnast*, en *barnpsykiatriker*, två *barnsköterskor*. — Tillfälligt anställd personal.

Gröndalsgården.

Lövholmsvägen 85, Sv.; t. 45 23 62.

Gröndalsgården är inrymd i en av aktiebolaget Stockholmshem för ändamålet uppförd byggnad. Barnstugan öppnades den 23 november 1942 och omfattar daghem för 52 barn, barnträdgård för 40 barn, eftermiddagshem för 30 barn och lokaler för ungdomsverksamhet.

Föreståndarinna (16).

Dahlgren, Anna Lisa E.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, tre *barnträdgårdslärarinnor*, en *gruppleddarinna*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *tvättbiträde*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Gullivan.

Ramvägen 3, Enskede; t. 59 41 98.

Barnstugan har en barnträdgårdsavdelning med 20 platser och ett eftermiddagshem med 15 platser. Lokalen togs i bruk som eftermiddagshem den 31 oktober 1949. Barnträdgårdens verksamhet började den 18 mars 1952. År 1952 redovisades institutionen såsom annex till barnstugan Cirkeln och tidigare såsom eftermiddagshemmet Klohommaren.

Barnträdgårdslärarinna (9).

Hansson, M. E. (Majken).

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Hammarbygården.

*Olaus Magnus' Väg 57—59, Johannes-
hov; t. 49 66 83.*

Hammarbygården, som trädde i verksamhet den 6 november 1939, har för närvarande 46 daghemsplatser, 40 barnträdgårdspatser, 30 eftermiddagshemsplatser och lokaler för ungdomsverksamhet. Den är inrymd i en av aktiebolaget Stockholmshem för ändamålet uppförd byggnad.

Föreståndarinna (16).

Jacobsson, Karin.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, två *barnträdgårdslärarinnor*, en halvtidsanställd *barnträdgårdslärarinna*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Holbergsgården.*Holbergsgatan 109, Bromma; t. 37 07 27.*

Barnstugan har 60 barnträdgårdspatser och 15 eftermiddagshemspatser. Den är inrymd i en av aktiebolaget Svenska Bostäder uppförd bostadsfastighet och togs i bruk den 8 september 1952.

Föreståndarinna (11).**Bergquist, Barbro M. H.**

En *läkare*, en *barnträdgårdslärlarinna*.
— Tillfälligt anställd personal.

Johanneshovsgården.*Blåsutvägen 38—44, Enskede; t. 49 99 36.*
Annex: Artistvägen 8—10, Enskede.

Barnstugan omfattar daghem med 49 platser, barnträdgård med 20 platser, eftermiddagshem med 30 platser och lokaler för ungdomsverksamhet, innefattande bl. a. ungdomskafé. Under Johanneshovsgården sorterar dessutom en barnträdgårdsverksamhet för 30 barn i Artistvägen 8—10. Barnstugan, liksom annexet äro inrymda i för ändamålet inredda lokaler i aktiebolaget Stockholmshem tillhöriga bostadsfastigheter. Johanneshovsgården öppnades den 27 april 1944, och filialbarnträdgården togs i bruk fr. o. m. höstterminen 1949.

Föreståndarinna (16).**Sköld, f. Wennerberg, Ingrid, tjl. (se sid. 288),
tf. Huledal, f. Flodin, A. M. E. (Ann-Margret).**

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, fyra *barnträdgårdslärlarinnor*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *tvättbiträde*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Kristinebergsgården.*Böttigervägen 7, K.; t. 51 20 44.*
Annex: Olof Dalins Väg 10, K.

Kristinebergsgården, som är inrymd i en av aktiebolaget Stockholmshem för ändamålet uppförd byggnad, öppnades den 1 december 1939. Den har för närvarande 31 daghemspatser, 40 barnträdgårdspatser, 30 eftermiddagshemspatser och lokaler för ungdomsverksamhet.

Föreståndarinna (15).**Ljungquist, M. S. (Majken).**

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, två *barnträdgårdslärlarinnor*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Kärtrorpsgården.*Fyrskeppsvägen 65, Johanneshov;
t. 49 84 37.*

Verksamheten vid denna anstalt omfattade till en början dels barnträdgård med 70 platser, vilken öppnades den 12 april 1950, dels ungdomsgård som bl. a. disponerar samlingshall och ungdomskafé. Lokalerna äro belägna i en av aktiebolaget Stockholmsbyggen uppförd byggnad inrymmande panncentral, centraltvättstuga m. m. Från och med höstterminen 1954 har även ett eftermiddagshem inrättats i Kärtrorpsgårdens ungdomslokaler med 15 platser för yngre skolbarn.

Föreståndarinna (11).**Engstedt, f. Wedlin, Ulla M. E.**

En *läkare*, en *barnträdgårdslärlarinna*, två *deltidsanställda barnträdgårdslärlarinnor*. — Tillfälligt anställd personal.

Körsbärgsgården.*Körsbärgsvägen 18, Va; t. 31 82 82.*

Den 1 juli 1939 övertog barnavårdsnämnden den tidigare av föreningen Körsbärgsgården bedrivna barnstuge- och ungdomsverksamheten i Körsbärgsvägen 18. Barnstugan, som är inrymd i en aktiebolaget Stockholmshem tillhörig bostadsfastighet, omfattar för närvarande daghem med 15 platser och barnträdgård med 80 platser.

Föreståndarinna (13).**Boström, S. Birgit.**

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barnträdgårdslärlarinna*, en *halvtidsanställd barnträdgårdslärlarinna*. — En *kokerska*, en *städerska*, tillfälligt anställd personal.

Morgongården.*Söndagsvägen 9—11, Enskede; t. 94 09 02.**Annex: Tisdagsvägen 1, Enskede.*

Morgongården är inrymd i en friliggande byggnad, som uppförts av aktiebolaget Stockholmshem, och ligger i nära anslutning till de så kallade genomgångsbostäderna i Gubbängen. Verksamheten började den 6 december 1948 med daghem för 34 barn förutom en omfattande ungdomsverksamhet, som bland annat förfogar över en stor samlingshall med biografanläggning. Från och med höstterminen 1954 har i ungdomslokalerna inrättats ett eftermiddagshem med 15 platser.

Föreståndarinna (14).**Vakant, tf. Pfund, Marta.**

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *deltidsanställd barnträdgårdslärlarinna*. — Fyra *heltidsanställda barnsköterskor*, en *halvtidsanställd barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

BvN

Persikogatan 76.

Vällingby; t. 38 52 41.

Institutionen innefattar barnträdgård och eftermiddagshem med 20 resp. 15 platser och är inrymd i en privatägd bostadsfastighet. Verksamheten har igångsatts under januari månad 1956.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf. Collin, f. Wikman, E. Margareta.*

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Riksdalervägen 2—10.

Hägersten; t. 18 57 94.

Stadsfullmäktige beviljade vid sammanträde den 25 januari 1954 (Utl. 1954: nr 23) medel till uppförande av en barnstugebyggnad i stadsdelen Hägerstensåsen, omfattande daghem och barnträdgård med 42, resp. 40 platser. Institutionen beräknas bli färdigställd under första kvartalet 1956.

Föreståndarinna (14).

Vakant.

En läkare, två barnträdgårdslärlarinnor. — Fyra barnsköterskor, en kokerska, ett köksbiträde, tillfälligt anställd personal.

Sköndals barnstuga.

Bagarfruvägen 14, Enskede; t. 94 56 79.

Barnstugan, som öppnades den 13 oktober 1954, är inrymd i en privatägd fastighet samt omfattar barnträdgård med 40 platser och eftermiddagshem med 15 platser. Dessutom finnes lokaler för ungdomsverksamhet.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf. Klare, Gertrud M. E.*

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Stenkilsgatan 2.

Hägersten.

Institutionen inrymmer i en staden tillhörig fastighet och beräknas kunna öppnas under andra kvartalet 1956. Den är planerad att omfatta en barnträdgårdsavdelning med 20 platser jämte ett eftermiddagshem med 15 platser.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Svandammsgården.

*Cedergrensvägen 5—7, Hägersten;
t. 45 58 91.*

*Annex: Främlingsvägen 14,
Hägersten.*

Barnstugan har för närvarande 64 daghemsplatser, 20 barnträdgårdsplatser och 20 efter-

middagshemsplatser samt lokaler för ungdomsverksamhet. Den är inrymd i en av aktiebolaget Stockholms hem för ändamålet uppförd byggnad och togs i bruk den 8 januari 1945.

Föreståndarinna (16).

Åhman, Doris.

En läkare, en biträdande föreståndarinna, tre barnträdgårdslärlarinnor. — Tre barnsköterskor, en halvtidsanställd barnsköterska, en kokerska, ett köksbiträde, ett tvättbiträde, tillfälligt anställd personal.

Tranebergsgården.

*Margretelundsvägen 63, Bromma;
t. 25 89 77.*

*Annex: Stångnärvägen 13 och 18,
Bromma.*

Tranebergsgården, som öppnades den 16 december 1939, omfattar för närvarande daghem med 30 platser, barnträdgård med 40 platser, eftermiddagshem med 30 platser och lokaler för ungdomsverksamhet. Den är inrymd i en av aktiebolaget Stockholms hem för ändamålet uppförd byggnad.

Föreståndarinna (15).

Lidström, G. Iris L.

En läkare, en biträdande föreståndarinna, tre barnträdgårdslärlarinnor. — Två barnsköterskor, en kokerska, ett köksbiträde, tillfälligt anställd personal.

Värtagården.

*Artemisgatan 41—43, Hjorthagen;
t. 62 51 78.*

Barnstugan har för närvarande 60 barnträdgårdsplatser och 45 eftermiddagshemsplatser samt lokaler för ungdomsverksamhet. Lokalerna äro inrymda i en av aktiebolaget Stockholms hem för ändamålet uppförd byggnad, och verksamheten började den 8 september 1939. I Värtagården är sedan år 1945 Hjorthagens spädbarnshem förlagt.

Föreståndarinna (11)

(nuv. inneh. 14).

Blombäck, Maj E. E.

En läkare, en biträdande föreståndarinna, två barnträdgårdslärlarinnor. — Tillfälligt anställd personal.

Västbergsgården.

*Hökmossevägen 59—63, Hägersten;
t. 45 39 38.*

Annex: Borrvägen 16, Hägersten.

Barnstugan omfattar daghem med 35 platser, barnträdgård med 20 platser, eftermiddagshem med 30 platser och lokaler för ungdomsverksam-

het. Västbergagården, som är inrymd i en aktiebolaget Stockholmshem tillhörig bostadsfastighet, öppnades den 1 april 1944.

Föreståndarinna (14).

Lundqvist, Märta L.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barnträdgårdslärlarinna*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Åkeshovsgården.

Broderivägen 13—15, Bromma; t. 37 35 43.
Annex: Bårbacken 12, Bromma.

Barnstugan, som har 15 daghemsplatser, 20 barnträdgårdplatser, 30 eftermiddagshemsplatser och lokaler för ungdomsverksamhet, är inrymd i en aktiebolaget Stockholmshem tillhörig bostadsfastighet. Den började sin verksamhet den 21 januari 1946.

Föreståndarinna (13)

(nuv. inneh. 14).

Johansson, Sylvia U. E.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barnträdgårdslärlarinna*. — Två *barnsköterskor*, tillfälligt anställd personal.

Årstagården.

Bolmensvägen 24—26, Johanneshov;
t. 48 30 16.

Annex: Bolmensvägen 20 och Gullmarsvägen 100, Johanneshov.

Årstagården, som öppnades den 3 september 1945, omfattar daghem med 52 platser, barnträdgård med 60 platser, eftermiddagshem med 30 platser och lokaler för ungdomsverksamhet. Barnstugan är inrymd i en av aktiebolaget Stockholmshem för ändamålet uppförd byggnad.

Barnträdgården med 40 platser vid Långhalsvägen 3, vilken tidigare räknats till Årstagården, redovisas fr. o. m. år 1952 såsom särskild barnträdgård.

Föreståndarinna (16).

Appelgren, f. Lindberg, M. Ingrid M.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barnavårdslärlarinna*, tre *barnträdgårdslärlarinnor*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, ett *tvättbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Åsen.

Riksdalervägen 5, Hägersten; t. 19 51 40.

Barnstugan, som är inrymd i en privatägd för ändamålet inredd byggnad och började sin verksamhet den 23 maj 1949, har 25 daghemsplatser, 20 barnträdgårdplatser och 20 eftermiddagshemsplatser.

Föreståndarinna (13).

Elmdahl, Ingrid K. Ch.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barnträdgårdslärlarinna*. — Två *barnsköterskor*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Ångbygården.

Vultejuvägen 63—67, Bromma;
t. 37 12 53.

Den 17 september 1945 (Utl. 1945: nr 249) beslöt stadsfullmäktige anvisa medel till uppförande av en barnstugebyggnad i norra Ångby, omfattande för närvarande daghem med 47 platser, barnträdgård med 80 platser och lokaler för ungdomsverksamhet. Byggnaden, som var färdigbyggd på sommaren 1947, togs för sitt ändamål i bruk den 1 november samma år.

Föreståndarinna (16).

Benedicks-Widén, Karin R. H.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, två *barnträdgårdslärlarinnor*. — Fem *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Daghem.

(I förekommande fall ungdomsgårdar.)

Björkhagens daghem.

Halmstadsvägen 5, Johanneshov;
t. 48 90 79.

I enlighet med ett av socialvårdens planeeringskommitté den 29 april 1952 framlagt förslag beviljade stadsfullmäktige den 19 juni samma år medel dels för uppförande av fem s. k. standarddaghjem, dels för inventarieanskaffning till desamma (Utl. 1952: nr 194). Dessa daghem avse att tillgodose det mest trängande behovet av daghemsvård inom stadsdelarna Västertorp, Solberga, Kärrtorp, Björkhagen och Blackeberg.

Den här ifrågavarande nya daghemstypen har utarbetats i avsikt att icke endast få fram en förenklad och mindre kostnadskrävande anläggning utan också att erhålla en ur vård- och driftsynpunkter fullgod byggnad.

Varje standarddaghem har 30 platser med möjlighet att ta emot 36—38 barn. Det är uppfört av trä i monteringsfärdigt material och uppställt på plintar av betong samt avsett att vara friliggande, helst i parkmiljö, med egen lekplats i direkt anslutning till byggnaden. Verksamheten vid Björkhagens daghem igångsattes den 1 juni 1953.

Föreståndarinna (13).

Sörensen Ringl, Gunnel T.

BNV

En *läkare*, två *barnträdgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Blackebergs daghem.

Grundtvigsgatan 33, Bromma; t. 37 77 90.

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se Björkhagens daghem ovan. Verksamheten igångsattes den 18 mars 1953.

Föreståndarinna (13).

Egelius, Märta U.

En *läkare*, två *barnträdgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Blåkråkan.

Roslagsgatan 47, Va.; t. 32 80 77.

Daghemmet har 18 platser och togs i bruk den 2 maj 1955. Det är inrymt i en bostadsfastighet i lokaler, vilka tidigare användes av HSB för daghemsverksamhet.

Föreståndarinna (13).

Brandt, Anna-Lisa.

En *läkare*, en *barnträdgårdslärarinna*. — Två *barnsköterskor*, en halvtidsanställd *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Cirkeln.

Cirkelvägen 7, Enskede; t. 94 78 86.

Daghemmet, som har 27 platser och togs i bruk den 9 maj 1949, är ett provisoriskt daghem i avvaktan på byggnadstillstånd för planerade, fasta institutioner. Det är inrymt i en privatägd bostadsfastighet i lokaler, som ursprungligen voro avsedda för annat ändamål men som efter viss av fastighetsägaren verkställd ombyggnad kunde godkännas för daghemsändamål.

Beträffande tidigare annexlokalen Ramvägen 3, se barnstugan Gullvirvan sid. 296.

Föreståndarinna (13).

Helleberg, Maria E.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — En heltidsanställd *barnsköterska*, en halvtidsanställd *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Emågården.

Emågatan 96, Johanneshov; t. 39 31 85.

Den 8 jnni 1954 (Utl. 1954; nr 193) anvisade stadsfullmäktige medel till uppförande av

en barnstugebyggnad inom kv. Proberaren i Bagarmossen, omfattande daghem, barnträdgård och eftermiddagshem med sammanlagt 92 platser. Den 7 november 1955 har institutionen tills vidare tagits i bruk såsom daghem med 54 platser.

Föreståndarinna (14).

Berger, Anne-Marie.

En *läkare*, tre *barnträdgårdslärarinnor*. — Två *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Gläntan.

Hökarängsplan 4, Enskede; t. 94 55 21.

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se daghemmet Gustav III:s Väg 36, nedan. Verksamheten igångsattes den 1 november 1954.

Föreståndarinna (13).

Hedquist, Eva B. D.

En *läkare*, två *barnträdgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Gustav III:s Väg 36.

Bromma; t. 26 92 45.

Daghemmet öppnades den 20 oktober 1954.

Sedan socialvårdens planeringskommitté i sitt den 14 oktober 1952 avlämnade betänkande med generalplan för den halvöppna barnvården i Stockholm (Bih. 1952: nr 38) föreslagit uppförandet av ytterligare fem standarddaghjem (jfr Björkhagens daghem å sid. 299), beviljade stadsfullmäktige medel härtill den 19 december 1952 (Utl. 1952: nr 465).

De nya daghemmen, avsedda för stadsdelarna Östermalm, Hökarängen, Årsta, Abrahamsberg-Åkeslund och Johanneshov-Hammarbyhöjden, ha färdigställts under hösten 1954 med undantag för det förstnämnda, för vilket byggnadsplatsen ännu ej kunnat bestämmas.

Liksom de tidigare uppförda standarddaghemen ha även dessa 30 platser med möjlighet att ta emot 36—38 barn.

Föreståndarinna (13).

Odén, Karin.

En *läkare*, två *barnträdgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Hammarbybacken 40.

Johanneshov; t. 39 18 77.

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se daghemmet Gustav III:s Väg 36, ovan. Verksamheten igångsattes den 17 januari 1955. Antalet daghemsplatser är 22.

Föreståndarinna (13).

Larsson, Kerstin M. S.

En *läkare*, två *barntädgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Hjorthagsgården.

Skogvaktargatan 7, Hjorthagen; t. 621311.

Sedan Engelbrekts församling till Stockholms stad utan ersättning hembjudit Hjorthagsgården under villkor, att den därstädes bedrivna verksamheten upprätthålles i minst samma utsträckning som dittills samt att tillgången på förefintliga lokaler för viss verksamhet inom Hjorthagen (arbetsstuga, barnkrubba m. m.) icke komme att försämrass eller minskas, beslöto stadsfullmäktige den 17 juni 1946 (Utl. 1946: nr 225) att mottaga Hjorthagsgården som gåva under förutsättning, att det av församlingen uppställda villkoret finge uppfattas blott som ett önskemål, att barnavårdsnämnden i Hjorthagsgården och i övrigt inom Hjorthagssområdet komme att bedriva en mot de aktuella behoven svarande barna- och ungdomsvårdsverksamhet. Förutsättningen godkändes av församlingen, och den i Hjorthagsgården bedrivna verksamheten övertogs av barnavårdsnämnden den 1 juli 1946. I Hjorthagsgården bedrivs för närvarande daghemsverksamhet för 32 barn och ungdomsverksamhet.

Föreståndarinna (14).

Warmboe, Sigrid A.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, en *städerska*, tillfälligt anställd personal.

Hummelvägen 10.

Johanneshov; t. 19 79 13.

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se daghemmet Gustav III:s Väg 36 å sid. 300. Verksamheten igångsattes den 21 oktober 1954.

Föreståndarinna (13).

Löhlein, f. Wallin, Inger M.

En *läkare*, två *barntädgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Jämtlandsgatan 118.

Vällingby; t. 37 94 51.

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se daghemmet Rusthållarvägen 63—65 å sid. 303. Verksamheten igångsattes den 20 september 1954.

Föreståndarinna (13).

Östberg, G. S. (Gun).

En *läkare*, två *barntädgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Kornet.

Ringvägen 62, Sö.; t. 43 10 19.

Vid sammanträde den 15 april 1946 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga fastighetskontoret att till aktiebolaget Stockholmshem upplåta tomten nr 12 i kvarteret Kornet för uppförande av ett bostadshus, företrädesvis avsett för personal vid Södersjukhuset. I fastigheten skulle anordnas ett daghem för vård av barnen till den vid Södersjukhuset anställda personalen. Daghemmet, som sålunda tillkommit i syfte att underlätta Södersjukhusets personalrekrytering, har 54 platser. Det öppnades den 5 maj 1949.

Föreståndarinna (14).

Lundgren, E. Brita E.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barntädgårdslärarinna*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Kärrtorps daghem.

Arkövägen 2, Johanneshov; t. 48 90 65.

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se Björkhagens daghem å sid. 299. Verksamheten igångsattes den 27 april 1953.

Föreståndarinna (13).

Adler, E. Elsbet F.

En *läkare*, två *barntädgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

L. M.-gården.Trettondagsvägen 3—9, Hägersten;
t. 45 44 41, 19 16 79.

Barnstugan, som från början omfattade daghem med 111 platser, är inrymd i en fastighet, som telefonaktiebolaget L. M. Ericsson för detta ändamål låtit uppföra. Enligt det avtal, som ingåtts mellan bolaget och Stockholms stad, får barnavårdsnämnden fritt disponera fastigheten för daghemsverksamhet, på villkor dock att hos bolaget anställda för sina barn skola äga viss företrädesrätt till platserna på daghemmet. L. M.-gården togs i bruk den 1 juni 1947.

Från och med höstterminen 1954 har en försöksverksamhet för skolbarn anordnats i en avdelning med 15 platser, under det att en barnträdgårdsavdelning har nedlagts.

Föreståndarinnor.Lindbom, f. Wikmark, Karin G. (16); Dicus, f. Gustafson, Birgit V. (13)¹⁾.¹⁾ Nuv. inneh. 14.

BvN

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, två *barntädgårdslärarinnor*. — Tolv *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, ett *tvättbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Loviselundsvägen 29.

Vällingby; t. 38 53 98.

Ifrågavarande lokaler äro belägna i en av aktiebolaget Svenska Bostäder uppförd bostadsfastighet och planerade för barntädgårds- och eftermiddagsverksamhet. På grund av det aktuella behovet av daghemsplatser inom området har emellertid från den 1 december 1955 lokalerna tagits i bruk såsom ett provisoriskt daghem med 27 platser.

Föreståndarinna (13).

Westlund, G. I. (Inga).

En *läkare*, en *barntädgårdslärarinna*. — Två *barnsköterskor*, en *barnsköterska* (halvtid) tillfälligt anställd personal.

Monumentet.

Götgatan 91, Sö; t. 40 01 59.

Daghemmet är inrättat i en av aktiebolaget Stockholms hem i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 15 oktober 1945 (Utl. 1945: nr 291) uppförd bostadsfastighet för ensamstående, förvärsarbetande mödrar och har 36 platser. Institutionen inrynde tidigare även ett eftermiddags- hem med 12 platser. Daghemmet, som togs i bruk den 15 september 1948, är företrädesvis avsett för barnen till de i huset boende mödrarna, men står i mån av plats öppet även för andra barn. I lokalerna bedrivs även ungdomsverksamhet.

Föreståndarinna (14).

Andersson, Nelly M.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, två *barntädgårdslärarinnor*. — Två heltidsanställda *barnsköterskor*, en deltid-
anställd *barnsköterska*, en *kokerska*, ett *tvättbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Obeliskén.

Gotlandsgatan 47, Sö.; t. 40 10 74.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 april 1946 (Utl. 1946: nr 119) bemyndiga fastighetskontoret att med tomträtt till aktiebolaget Stockholms hem upplåta tomt nr 14 i kvarteret Obeliskén, nr 15 i kvarteret Pålén och nr 9 i kvarteret Sparren att användas för uppförande av tre bostadsfastigheter för ensamstående, förvärsarbetande mödrar med barn. I var och en av fastigheterna skulle anordnas ett daghem, i första hand avsett för barnen till de i huset boende mödrarna.

De tre daghemmen ha efter kvartersnamnen benämnts daghemmet Obeliskén, daghemmet Pålén och daghemmet Sparren. Daghemmet Obeliskén, som började sin verksamhet den 6 december 1948, har 37 platser.

Föreståndarinna (13)

(n. v. inneh. 14).

Åberg, Irma.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Ormängsgatan.

Vällingby.

Daghemmet, som har 54 platser och beräknas kunna igångsättas under andra kvartalet 1956, inrymmer i en privatigd bostadsfastighet i det sydöstra området av Hasselby Gård (Hasselby familjehotell.)

Föreståndarinna (14).

Vakant.

En *läkare*, två *barntädgårdslärarinnor*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Pålén.

Krukmakargatan 52, Sv.; t. 42 28 10.

Daghemmet, som har 31 platser, öppnades den 7 september 1948. Beträffande dess tillkomst, se daghemmet Obeliskén, ovan.

Föreståndarinna (13).

Ruths-Hoffman, Karin K. C. Ch.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Riksbygården.

Vägstolsvägen 8, Bromma; t. 26 10 43.

Annex: Yllévägen 6, Bromma.

Riksbygården, som är inrymd i en aktiebolaget Stockholms hem tillhörig bostadsfastighet och togs i bruk den 7 januari 1944, har för närvarande dels ett daghem med 52 platser, dels lokaler för ungdomsverksamhet.

Föreståndarinna (15).

Ålander, Dagny M.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barntädgårdslärarinna*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Rusthållarvägen 63—65.*Johanneshov: t. 39 18 74.*

Daghemmet öppnades den 8 november 1954. Efter framställning från barnavårdsnämnden den 25 augusti 1953 beviljade stadsfullmäktige den 21 september 1953 (Utl. 1953: nr 276 medel till uppförande av tre standarddaghem, varav ett för vart och ett av områdena Räcksta-Vällingby, Bandhagen-Högdalen och Bagarmossen. Hemmen ha — i likhet med de av stadsfullmäktige den 19 december 1952 beslutade (jfr daghemmet Gustav III:s Väg 36 å sid. 295) — färdigställts under hösten 1954.

Liksom övriga daghem av denna typ (jfr Björkhagens daghem å sid. 299) ha här ifrågavarande tre hem vardera 30 platser med möjlighet att ta emot 36—38 barn.

Föreståndarinna (13).**Nilsson, Ester M,**

En *läkare*, två *barnträdgårdslärlarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Skanstulls daghem.*Rutger Fuchsgatan 9—11, Sö.; t. 44 82 63.*

Skanstulls daghem är anordnat i en bostadsfastighet för ensamstående, självförsörjande kvinnor, vilken drätselnämnden såsom förvaltare av B. A. Danelii donationsfond och enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 mars 1946 (Utl. 1946: nr 76) låtit uppföra av medel ur den underhålls- och nybyggnadsfond, som i enlighet med donationens bestämmelser bildats av driftöverskottet från Daneliifondens fastigheter. Daghemmet togs i bruk den 2 januari 1948 och är i första hand avsett för barnen till de i fastigheten boende mödrarna, men står, i den mån hemmets 52 platser ej bli utnyttjade härför, även öppet för andra i trakten boende barn.

Föreståndarinna (14).**Andersson, A. Birgit E.**

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barnträdgårdslärlarinna*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *tvättbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Skebokvarnsvägen 85—81.*Bandhagen; t. 47 87 34.*

Daghemmet öppnades den 1 oktober 1954. Beträffande hemmets tillkomst m. m., se daghemmet Rusthållarvägen 63—65, ovan.

Föreståndarinna (13).**Månsson, Ingrid K. H.**

En *läkare*, två *barnträdgårdslärlarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Sköntorpsgården.*Kolsnarsvägen 8, Johanneshov; t. 48 97 03.*

Det byggnadskomplex, i vilket daghemmet är inrymt, har uppförts av Riksbyggens bostadsrättsförening, som på barnavårdsnämndens tillstyrkan ur allmänna arvsfonden erhållit bidrag till byggnadskostnaderna. I byggnadstekniskt hänseende har denna institution erhållit en utformning, som avviker från tidigare gängse byggnadssätt. Byggnaden har sålunda uppförts i fyra lappkåtlänkande block, där förbindelselederna utgöras av ekonomitrymmen, expedition, barnvagnsgarage m. m. Härigenom har möjliggjorts att differentieringen av barn i olika åldersgrupper på ett enkelt sätt kunnat åstadkommas. Sköntorpsgården, som började sin verksamhet den 8 mars 1948, var från början en barnstuga med daghem för 33 barn, barnträdgård för 20 barn och eftermiddagshem för 15 barn. Med hänsyn till den ändrade efterfrågan på platser nedlades eftermiddagshemmet fr. o. m. vårterminen 1952 samtidigt som antalet barnträdgårdsplatser höjdes till 40. Av samma anledning nedlades sedan barnträdgården fr. o. m. höstterminen 1952 samtidigt som daghemmets platser höjdes till 48. Barnavårdsnämnden förhär institutionen av Riksbyggens bostadsrättsförening på det villkoret, att barn tillhörande familjer bosatta i föreningens fastigheter i Årsta äga företräde till densamma.

Föreståndarinna (14).**Söderman, Helfrid G.**

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*, en *barnträdgårdslärlarinna*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Solberga daghem.*Stövelvägen 4, Hägersten; t. 18 23 30.*

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se Björkhagens daghem sid. 299. Verksamheten igångsattes den 20 mars 1953.

Föreståndarinna (13).**Gustafsson, Inez L.**

En *läkare*, två *barnträdgårdslärlarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Sparren.*Brännkyrkagatan 118, Sö.; t. 40 70 15.*

Daghemmet, som öppnades den 12 januari 1949, har 25 platser. Beträffande dess tillkomst, se daghemmet Obeliskens sid. 302.

Föreståndarinna (13).**Eriksson, f. Jacobson, Else.**

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — En *barnsköterska*, en halvtidsanställd *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

BvN

Tallbacken.

Hauptvägen 78, Enske; t. 94 22 96.

Daghemmet, som har 25 platser och är beläget i en aktiebolaget Stockholmshem tillhörig bostadsfastighet, togs i bruk den 16 januari 1950.

Föreståndarinna (13).

Eriksson, Sylvia M.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — En *barnsköterska*, en halvtidsanställd *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Vällingby daghem.

Duvedsvägen 21—25, Vällingby; t. 8713 68.

I enlighet med generalplanen för den halvöppna barnavården (Bih. 1952: nr 38) har barnavårdsnämnden till drätselnsämnden anmält sin avsikt att inom Vällingby förhyra lokaler för olika institutioner, varefter drätselnsämnden den 2 mars 1954 har lämnat medgivande bl. a. om förhyrning av lokaler för daghemsverksamhet i kv. Nälfatet. Hemmet, som är avsett att taga emot 54 barn, beräknas kunna öppnas under första kvartalet 1956.

Föreståndarinna (14).

Bjuggfält, f. Werén, Inga M. E.

En *läkare*, två *barntädgårdslärarinnor*. — Fyra *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Västertorps daghem.

Terrängvägen 18, Hägersten; t. 46 86 80.

Beträffande hemmets tillkomst m. m., se Björkshagens daghem sid. 299. Verksamheten igångsattes den 18 mars 1953.

Föreståndarinna (13).

Kjellgren, f. Lindström, Emmy.

En *läkare*, två *barntädgårdslärarinnor*. — En *barnsköterska*, en *kokerska*, tillfälligt anställd personal.

Älvsjögården.

Segervägen 200, Älvsjö; t. 47 40 60.

Den 14 oktober 1946 (Utl. 1946: nr 331) beslöt stadsfullmäktige anvisa medel för uppförande i kvarteret Armborstet i Älvsjö av en fastighet, avsedd till barnstuga och ungdomsgård. Innan fastigheten ännu var färdigställd, nödgades emellertid barnavårdsnämnden med hänsyn till det växande behovet av barnhemsplatser för barn i åldern 1—3 år att begära stadsfullmäktiges medgivande att omändra viss del av barnstugan till ett provisoriskt barnhem med 30 platser. Beslut härom fattades av stadsfullmäktige den

6 december 1948 (Utl. 1948: nr 393). Barnhemmet inrymdes i de lokaler, som från början planerats till barntädgård, eftermiddagshem och ungdomsgård. Av den ursprungligen planerade verksamheten återstår endast ett daghem med 37 platser. Daghemmet öppnades den 1 februari 1949.

Föreståndarinna (13).

Pettersson, Naemi.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, tillfälligt anställd personal.

Barntädgårdar.

(I förekommande fall ungdomsgårdar.)

En barntädgård för spastiska barn finnes vid Fredhalls barnstuga, se sid. 296.

Abrahamsbergs barntädgård.

Montörvägen 6, Bromma; t. 26 67 34.

Annex: Vadmalssvägen 27, Bromma.

Barntädgården, som har 40 platser och började sin verksamhet den 1 oktober 1946, är inrymd i en aktiebolaget Stockholmshem tillhörig bostadsfastighet och delar lokaler med Abrahamsbergs ungdomsgård.

Barntädgårdslärarinna (9)

(nuv. inneh. 12).

Bohlin, Gerd A.-L.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Bergsrådsvägen 106.

Johanneshov; t. 39 28 56.

Barntädgården, som har 40 platser och är inrymd i en av bostadsföreningen Hyreshus ägd fastighet inom sydvästra delen av Bagarmossen, öppnades den 6 september 1954.

Barntädgårdslärarinna (9)

(nuv. inneh. 12).

Hellström, f. Jansson, A. Margareta.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Blåsippan.

Hummelvägen 1, Johanneshov; t. 19 11 28.

Barntädgården, som har 40 platser och är inrymd i en av Riksbyggens lokalförening i Stockholm uppförd bostadsfastighet, öppnades den 1 februari 1952.

Barntädgårdslärarinna (9)

(nuv. inneh. 12).

Ståhl, Märit D. L.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Grimstagatan 57.

Vällingby; t. 87 05 10.

Barnträdgården, som har 40 platser och öppnades den 6 oktober 1954, är inrymd i en av aktiebolaget Svenska Bostäder uppförd bostadsfastighet.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf. Öberg*, f. Ericsson, Harriet V.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Grimstagatan 129.

Vällingby; t. 38 26 84.

Barnträdgården, som har 40 platser, är inrymd i en av aktiebolaget Svenska Bostäder uppförd fastighet. Den öppnades den 22 mars 1955.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf. Lindström*, Anna-Britta.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Gubbängens barnträdgård.

Getfotsvägen 11, Enskede, t. 39 31 86.

Stadsfullmäktige beviljade vid sammanträde den 8 juni 1954 medel till uppförande av en byggnad för barnträdgårdsändamål i kv. Stötbyveln i Gubbängen med plats för 80 barn. Institutionen togs i bruk den 4 oktober 1955.

Föreståndarinna (11).

Vakant, *tf. Houtkamp*, f. Lausch, Miriam E. A.

En *läkare*, en *barntädgårdslärlarinna*. — Tillfälligt anställd personal.

Gåshällen.

Gåshällsvägen 18, Johanneshov; t. 49 90 08.

Barnträdgården, som har 80 platser och öppnades den 25 januari 1954, är inrymd i en bostadsföreningen Hyreshus tillhörig fastighet belägen inom södra Kärrtorp.

Föreståndarinna (11).

Sundberg, f. Eriksson, Märta, *tjl.*, *tf. Lindholm*, f. Pettersson, U. B. K. (Birgitta).

En *läkare*, en *barntädgårdslärlarinna*. — Tillfälligt anställd personal.

Barnträdgården Hallen.

Nybrogatan 31, Ö.; t. 60 15 57.

Institutionen (tidigare benämnd Klara barnträdgård), som i nuvarande form öppnades den 1 februari 1952, flyttade den 1 februari 1954 till sin nuvarande adress. Den är en special-

barntädgård med dels — från verksamhetens början — 10 platser för normalbegåvade barn med anpassningssvårigheter, dels — från och med vårterminen 1953 — 10 platser för barn med intellektuella defekter och utvecklingshämningar. Till den förra delen utgör institutionen ersättning för förutvarande Liljeholmens barnträdgård, vars verksamhet nedlades från och med höstterminen 1950.

Barnträdgårdslärlarinna (11).

Krogvig, f. Eriksson, Karin.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Harpsundsvägen 165.

Bandhagen; t. 86 15 89.

Barnträdgården, som har 40 platser, är belägen i en HSB tillhörig bostadsfastighet. Verksamheten beräknas kunna igångsättas under första kvartalet 1956.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf. Ström*, f. Jansson, Anna-Lisa V.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Hökarängsgården.

Onsdagsvägen 9, Enskede; t. 94 24 46.

Hökarängsgården var från början avsedd utslutande som ungdomsgård, men blev fr. o. m. våren 1950 under dagarna tagen i anspråk för en barnträdgård med 20 platser och ett eftermiddagshem med 15 platser. Eftermiddagshemet nedlades emellertid fr. o. m. den 12 februari 1951 samtidigt som barnträdgårdens platsantal höjdes till 40. Lokalerna äro inrymda i en av aktiebolaget Stockholmshem uppförd byggnad för panncentral och centraltvättstuga.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf. Ehn*, f. Andersson, Hjärdís B. I.

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Ingefäran.

Russinvägen 32, Enskede; t. 94 18 19.

Barnträdgården, som har 40 platser och är inrymd i en souterrängvåning i en aktiebolaget Stockholmshem tillhörig bostadsfastighet, är en provisorisk barnträdgård i avvaktan på byggnadstillstånd för planerade, fasta institutioner. Barnträdgården öppnades den 1 oktober 1948.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf. Persson*, f. Berglund, M. K. A. (Karin).

En *läkare*. — Tillfälligt anställd personal.

Karusellen.

Karusellplan 7—13, Hågersten; t. 19 55 30.

Barnträdgården har 40 platser och är belägen i en privatägd fastighet, inrymmande huvudsakligen kontors- och affärslokaler. Förutom barnträdgårdslokaler förhyr barnavårdsnämnden inom fastigheten samlingssal och lokaler för ungdomsverksamhet. Barnträdgården öppnades den 19 januari 1949.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Lindskog, Dagny A.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Kirunagatan 52.

Vällingby; t. 38 26 52.

Barnträdgården, som har 40 platser och är belägen inom sydvästra delen av Vällingby, är inrymd i en av Svenska Riksbyggen uppförd bostadsfastighet. Verksamheten igångsattes den 1 september 1955.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf.* Andersson, f. Modigh, Ingrid M.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Maltesholmsvägen 59.

Vällingby; t. 38 26 81.

Barnträdgården, som har 40 platser, inrymmer i en av aktiebolaget Stockholms hem uppförd bostadsfastighet i nordöstra bostadsområdet inom stadsdelen Håsselby Gård. Verksamheten tog sin början den 26 september 1955.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf.* Öhrn, f. Englund, Ulla B. M.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Mälarhöjdens barnträdgård.

Storsvängen 30, Hågersten; t. 46 17 83.

Barnträdgården, som har 40 platser och öppnades den 16 januari 1950, utnyttjar för sin verksamhet en samlingssal, som barnavårdsnämnden förhyr av Svenska baptistförbundet.

Barnträdgården kommer att nedläggas, då barnträdgården i kv. Ungbrodern i Mälarhöjden tages i bruk.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(nuv. inneh. 12).

Ivarsson, S. Edith I.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Nytorps barnträdgård.

Paternostervägen 34, Johanneshov; t. 49 90 24.

Barnträdgården har 34 platser och är belägen i det så kallade Nytorpsområdet inom södra delen av Hammarbyhöjden. Den är inrymd i en bostadsföreningens Hyreshus ägd fastighet i för ändamålet omänskade lokaler, vilka av föreningen tidigare använts för kontorsändamål. Verksamheten igångsattes den 11 januari 1954.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(nuv. inneh. 12).

Pettersson, A. E. (Anna-Lisa).

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Olof Jönssons Gränd 19.

Vällingby; t. 38 26 83.

Barnträdgården har 40 platser och öppnades den 17 mars 1955. Den inrymmer i en bostadsfastighet, som uppförts av Bostadsföreningen Hyreshus i det norra bostadsområdet i stadsdelen Håsselby Gård.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf.* Falk, f. Meijer, Rosa M.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Ormängsgatan 16.

Vällingby; t. 38 26 80.

Barnträdgården, som har 40 platser och igångsattes den 5 september 1955, inrymmer i en bostadsfastighet i det sydöstra området av stadsdelen Håsselby Gård, vilken uppförts av Byggnadsentreprenörernas Fastighetsaktiebolag.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant, *tf.* Hammar, f. Malm, Britta K.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Pennan.

Nordingrågatan 20, Vällingby; t. 37 97 10.

Barnträdgården, som har 40 platser och är belägen ungefär mitt i stadsdelen Räcksta, är inrymd i en privatägd bostadsfastighet. Verksamheten igångsattes den 25 november 1953.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Christiansson, f. Fahlén, Selma M.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Rimfrosten.

Ronnebyvägen 7 och 20, Johanneshov; t. 48 03 55 resp. 59 96 90.

Förutom barnträdgårdsverksamhet för 60 barn bedrivs vid Rimfrosten en omfattande föräldra-

uppförd bostadsfastighet i Svedmyra-Tallkrogen, togs i bruk den 14 januari 1952.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(n. v. inneh. 12).

Larsson, R. B. Susie.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Tranebergs barnträdgård.

Hallebergsvägen 40, Bromma; t. 25 77 29.

Barnträdgården har 30 platser och är belägen i en bostadsrättsförening Tranebergshöjden tillhörig fastighet. Den drevs tidigare, sedan år 1938, i privat regi, men övertogs av barnavårdsnämnden den 1 oktober 1952.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Nyman, Inga M.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Vindruvsbacken.

Vällingby.

Barnträdgården har 40 platser och är belägen i en bostadsfastighet, som uppföres av aktiebolaget Familjebostäder. Verksamheten beräknas kunna igångsättas under hösten 1956.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Vakant.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Voxnegrand 15.

Johanneshov; t. 39 28 53.

Barnträdgården har 40 platser och är inrymd i en av aktiebolaget Stockholmsbyggen uppförd fastighet. Verksamheten igångsattes den 8 november 1954.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(n. v. inneh. 12).

Skeppström, Ing-Marie K.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal

Ångermannagatan 166—168.

Vällingby; t. 37 02 13.

En provisorisk barnträdgård med 40 platser inrymd i en av aktiebolaget Svenska Bostäder uppförd fastighet — i avvaktan på att den i samma fastighet belägna filialen för den psykiska barn- och ungdomsvården utbygges till full kapacitet. Verksamheten började den 1 april 1955.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(n. v. inneh. 12).

Ekstrand, f. Fredriksson, S. M. (Maj).

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Årsta barnträdgård.

Långhalsvägen 3, Johanneshov; t. 48 57 10.

Barnträdgården, som t. o. m. år 1951 räknats till barnstugan Årstagården, har 40 platser.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(n. v. inneh. 12).

Berggren, Harriet E. M.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Årstalunds barnträdgård.

Tämnarvägen 31, Johanneshov; t. 18 18 23.

Barnträdgården, som har 40 platser och är belägen i en fastighet tillhörande Svenska Riksbbyggen, togs i bruk den 22 september 1952.

Barnträdgårdslärlarinna (9).

Uusijärvi, f. Åström, H. Teresia.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Östermalms barnträdgård.

Nybrogatan 75, Ö.; t. 67 45 42.

Denna barnträdgård, som har 40 platser och är belägen i en stiftelsen Wilhelm Govenii minne tillhörig fastighet, öppnades den 8 februari 1954.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(n. v. inneh. 12).

Eriksson, Maj E.

En läkare. — Tillfälligt anställd personal.

Eftermiddagshem.

Stöttingsgränd 27.

Hägersten; t. 46 68 79.

Provisoriskt eftermiddagshem, inrättat i av Brännkyrka ungdomsråd disponerade ungdomslokaler. Hemmet har plats för 15 yngre skolbarn.

Barnträdgårdslärlarinna (9)

(deltidsanställd).

Vakant.

Tillfälligt anställd personal.

Fristående ungdomsgårdar.

Bagarmossens ungdomsgård.

Svartågatan 1, Johanneshov.

Denna ungdomsgård, som öppnats under början av år 1954, är belägen ungefär mitt i stadsdelen Bagarmossen med lokaler i en aktiebolaget Stockholmskem tillhörig byggnad för panncentral.

BvN

Björkhagens ungdomsgård.

Malmövägen 2, Johanneshov.

Ungdomsgården, som beräknas kunna öppnas under våren 1956, inrymmer i en aktiebolaget Svenska Bostäder tillhörig fastighet.

Centrumgården.

Vittangigatan 22, Vällingby; t. 37 19 34.

Ungdomsgården är en av barnavårdsnämndens största ungdomsgårdar (ca 650 m²) och inrymmer bl. a. sporthall, ungdomskafé och teaterlokaler. Den öppnades under hösten 1955 och är inrymd i en av aktiebolaget Svenska bostäder tillhörig fastighet.

Dalens gård.

Dalgårdsvägen 3, Enskede.

Ungdomsgården öppnades under hösten 1955 och är inrymd i en staden tillhörig mindre villafastighet.

Fagersjögården.

Cigarrvägen 16, Enskede; t. 94 34 76.

Annex: Tobaksvägen 24, 26, Tisdagsvägen 1, Saltvägen 37 samt Hovmästarvägen 12, Enskede.

Ungdomsgården är belägen i en av aktiebolaget Stockholmshem uppförd byggnad för panncentral, centraltvättstuga m. m. och togs i bruk den 20 september 1950.

Solberga ungdomsgård.

Kristallvägen 9, Hägersten.

Ungdomsgården öppnades i januari 1956 och inrymmer i en av aktiebolaget Stockholmshem uppförd fastighet.

Styrbjörnsgården.

Styrbjörnsvägen 15, Hägersten.

Ungdomsgården är inrymd i en aktiebolaget Stockholmshem tillhörig bostadsfastighet och öppnades hösten 1948.

Tranebergsgården.

Svartviksvägen 10, Bromma; t. 26 39 56.

Ungdomsgården beräknas kunna öppnas under våren 1956. Den är belägen i en av staden ägd villafastighet, vilken tidigare utnyttjats för ungdomshemsverksamhet.

Barnhem.

Enligt 40 § barnavårdslagen skall landsting eller stad, som icke deltagar i landsting, upprätta plan för barnhemsvårdens ordnande inom respektive område. I planen skall upptagas barn-

hem till sådant antal och av sådan art, att inom området förefintliga behov av olika slag av barnhemsvård bliva tillgodosedda på ett ändamålsenligt sätt. Sådan plan liksom ändringar av fastställd plan skall godkännas av k. m. och är avgörande för rätten till statsbidrag. Planen för barnhemsvårdens ordnande i Stockholm fastställdes av k. m. den 1 februari 1946 och har därefter undergått vissa ändringar. Stadsfullmäktige hava den 21 juni 1954 antagit ett av barnavårdsnämnden upprättat förslag till plan för barnhemsvårdens ordnande i Stockholms stad för åren 1955—1959 (Utl. 1954: nr 230), vilken plan fastställts av k. m. den 2 mars 1956.

Det åligger landsting eller stad, som icke deltagar i landsting, att, i den mån icke annan drager försorg därom, anordna och driva barnhem, som finnas upptagna i den nämnda planen. Det åligger vidare samma huvudman att, i den mån erforderliga medel icke anordnes till handahållas, bestrida kostnaderna för anordnande och drift av annan tillhöriga barnhem, som upptagits i planen, för såvitt deras vårdplatser äro avsedda för områdets gemensamma behov.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnhem, fastställt av barnavårdsnämnden 23 febr. 1932 (Kf 1932: nr 7).

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 6,380,282 kr. (därav engångs 107,900 kr.); inkomster: driftbudgeten 961,375 kr.

Spädbarnshem.

Barnhem för vård av späda barn, vilka icke åtföljas av sina mödrar.

Barnhemmet Eurenii minne.

Skånegatan 118, Sö.; t. 40 31 19.

Hemmet har 23 platser.

Genom testamente av vice häradshövding P. L. Eurenii erhöill Stockholms stad år 1910 en donation på 250,000 kronor för »inrättande av ett hittebarnshus uti Stockholm». På förslag av fattigvårdsnämnden beslöto stadsfullmäktige år 1921 att med anlitande av donationens avkastning övertaga ett svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets barnavårdsbyrå i Stockholm tillhörigt spädbarnshem vid Skånegatan, vilket efter övertagandet skulle benämnas »spädbarnshemmet P. L. Eurenii minne». Hemmet uppfördes till en början på fattigvårdsnämndens stat men överflyttades fr. o. m. år 1926 till barnavårdsnämndens.

En testamentarisk donation av tobakshandlaren P. Ljungerantz till grundfond för ett blivande hittebarnshus i Stockholm, som från den 1 december 1874 hade förvaltats av Allmänna barnhuset, överlämnades den 1 juli 1933 till staden med ett belopp av 526,872 kronor. År

1934 beslöto stadsfullmäktige att avkastningen av den Ljungerantzka fonden, sedan en tiondel av avkastningen varje år lagts till kapitalet, skulle användas till utvidgning av spädbarnshemmet P. L. Eurenii minne, som därefter benämndes Barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne.

Verksamheten var uppdelad på tvenne hem för späda barn: Hem A, Skånegatan 118, med plats för 24 barn, och Hem B, nr 4 kv. Per, Saltsjö-Duvnäs i Nacka stad, med plats för 20 barn.

Hemmen, som tidigare stått under förvaltning av en särskild styrelse, hade enligt stadsfullmäktiges beslut den 20 juni 1949 överförts till barnavårdsnämndens förvaltning från och med år 1950. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut skall avkastningen av P. L. Eurenii fond från och med samma år användas till driften av barnhemmet Skånegatan 118, benämnt Barnhemmet Eurenii minne, samt avkastningen av Ljungerantzka testamentsfonden till driften av barnhemmet i Saltsjö-Duvnäs, benämnt Barnhemmet Ljungerantz' minne.

Undervisningen vid Stockholms stads barnsköterskeskola (se sid. 319) är delvis förlagd till barnhemmet Eurenii minne.

Föreståndarinnan (19).

Swenson, Siri M.

Barnavårdslärlarinnan (17).

Ekström, f. Arman, Carin.

En *läkare*, en *undersköterska*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, en *städerska*, en *tvätterska*.

Barnhemmet Furuhöjd.

Granvägen 1, Lidingö; t. 65 00 89.

Barnhemmet Furuhöjd, som har 27 platser, är inrymt i en villafastighet, vilken enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1944 (Utl. 1944: nr 194) för barnhemsändamål förvärfvades av staden. Efter vissa nödvändiga omändringsarbeten och förbättrad sanitär utrustning togs det nya barnhemmet i bruk i april månad 1945.

Föreståndarinnan (15).

Degerholm, Brita M. W.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinnan*. — Åtta *barnsköterskor*, en *kokerska*, en *tvätterska*, ett *köksbiträde*, en *städerska*.

Hjorthagens spädbarnshem.

Artemisgatan 41—43, Hjorthagen;
t. 67 46 16.

Den starka nativitetsökning, som inträdde i början av 1940-talet, medförde bland annat, att antalet tillgängliga barnhemsplatser för spädbarn blev otillräckligt. Då på grund av restriktionerna

på byggnadsmarknaden någon nybyggnad ej kunde genomföras och då svårigheter förelågo att förvärva för barnhemsändamål lämpliga lokaler, inrättades fr. o. m. juli månad 1945 i den Engelbrekts församling tillhöriga Hjorthagsgården ett provisoriskt spädbarnshem, vilket den 1 oktober samma år överflyttades till barnstugan Värtagården. Hemmet har 27 platser.

Föreståndarinnan (15).

Frelin, Ingrid A. S., tjl., tf. Karlsson, Naemi D. S.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinnan*. — Åtta *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*, en *städerska*.

Barnhemmet Ljungerantz' minne.

Strandpromenaden 33, Saltsjö-Duvnäs;
t. 16 18 54.

Hemmet har 20 platser.

Beräffande hemmets tillkomst, se Barnhemmet Eurenii minne (sid. 310).

Föreståndarinnan (15).

Söderblad, f. Lundqvist, Inga G.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinnan*. — Sex *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *arbetsbiträde*.

Spädbarnshemmet i Neglinge.

Vikingavägen 42, Saltsjöbaden; t. 17 14 68.

Vid sammanträde den 1 juli 1947 (Utl. 1947: nr 317) beslöto stadsfullmäktige anvisa barnavårdsnämnden medel för förvärfv av stadsäga nr 243 i Neglinge för att efter ombyggnad av den å tomten befintliga villabyggnad, som tidigare använts som privat barnpension, anordna ett barnhem för spädbarn.

På grund av det skärpta läget på byggnadsmarknaden kunde byggnadstillstånd erhållas först på hösten 1948 och spädbarnshemmet, som har 20 platser, togs i bruk i juni månad 1949.

Föreståndarinnan (15).

Jansson, f. Freijð, Elsa I. M.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinnan*. — Sex *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *arbetsbiträde*, en *deltidsanställd tvätterska*.

Västertorps spädbarnshem.

Bandyvägen 40, Hägersten; t. 46 85 85.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 29 april 1952 anvisa barnavårdsnämnden medel för uppförande av ett spädbarnshem i kv. Träkyrkan på Stora Essingen (Utl. 1952: nr 108). Då denna tomt på grund av sedermera

BVN

aktualiserade stadsplaneändringar under en följd av år icke väntades bli disponibel för bebyggnad, medgävo stadsfullmäktige den 26 maj 1953 att anslaget i stället finge användas för uppförande av ett spädbarnshem i kv. Måldomaren i Västertorp (Utl. 1953: nr 182). Byggnadsarbetena påbörjades våren 1954. Verksamheten igångsattes den 23 maj 1955. Det nya hemmet har 30 platser.

Föreståndarinna (15).

Paulström, Märta E.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Tio *barnsköterskor*, en *kokerska*, en *tvätterska*, ett *arbetsbiträde*.

Spädbarnshemmet i Ängby.

Färjestadsvägen 5, Bromma; t. 37 1278.

För uppförande av ett spädbarnshem å den av staden för barnhemsändamål reserverade tomten i kvarteret Klacken vid Färjestadsvägen i Ängby anvisades medel av stadsfullmäktige den 7 juni 1948 (Utl. 1948: nr 196). Byggnadsarbetena slutfördes under sommaren 1949, och det nya spädbarnshemmet, som har 32 platser, togs i bruk i september månad samma år.

Föreståndarinna (15).

Gerschman, Lova L. Ch.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Tio *barnsköterskor*, en *kokerska*, en *tvätterska*, ett *köksbiträde*, ett *arbetsbiträde*.

Spädbarnshemmet i Äppelviken.

Svedjevägen 24, Bromma; t. 25 16 50.

I skrivelse till barnavårdsnämnden den 28 februari 1946 föreslog styrelsen för dåvarande föreningen Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets Hjälpbyrå för barn och hem såsom juridisk företrädare för stiftelsen Småbarnshem, att Stockholms stad skulle förvärva fastigheterna Svedjevägen 24 i Äppelviken och Ekensbergsvägen 5 i Råsunda, i vilka stiftelsens mödrahem voro inrymda samt att staden skulle övertaga den i hemmen drivna verksamheten. Sedan stadskollegiet tillstyrkt förvärvat under förutsättning, att barnavårdsnämnden till prövning upptog frågan om den framtida användningen av byggnaden i Äppelviken, beslöt stadsfullmäktige den 16 december 1946 (Utl. 1946: nr 458) förvärva fastigheterna.

Sedan det under år 1947 visat sig, att efterfrågan på platser vid nämndens mödrahem av hemskoletyp väsentligt minskat, medan däremot behovet av spädbarnsplatser var trängande, beslöt barnavårdsnämnden den 21 oktober 1947, att mödrahemmet i Äppelviken tills vidare skulle utnyttjas som provisoriskt spädbarnshem med 15 platser.

Spädbarnshemmet nedlades i samband med tillkomsten av Västertorps spädbarnshem (se sid. 311), men öppnades ånyo den 27 oktober 1955 på grund av ökat behov av spädbarnshemsplatser.

Föreståndarinna (15).

Vakant.

En *läkare*. — Fem *barnsköterskor*, en *kokerska*, en *städerska* tillika *tvättbiträde*.

Mödrahem.

Barnhem för vård huvudsakligen av späda barn med deras mödrar.

Hemmen äro dels av s. k. hemskoletyp dels av vårdhemstyp. Mödrahemmen av vårdhemstyp äro avsedda att bereda mödrarna en mera tillfällig vistelse vid hemmet i avvaktan på att deras hjälpbehov på annat sätt kan tillgodoses. Hemskolorna däremot taga i första hand sikte på att under vistelsetiden, som vid dessa hem i regel uppgår till 6—9 månader, meddela mödrarna undervisning i husligt arbete och barnavård.

Duvnåshemmet.

Herrgårdsvägen 7, Saltsjö-Duvnäs; t. 16 16 87.

Hemmet, som är av vårdhemstyp och har 12 platser, är inrymt i en enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1945 (Utl. 1945: nr 377) för ändamålet inköpt villafastighet, vilken efter nödvändiga ändringsarbeten och förbättrad sanitär utrustning togs i bruk i november månad 1947.

Föreståndarinna (15).

Vakant.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*.

Mödrahemmet i Råsunda.

Ekensbergsvägen 5, Solna; t. 27 01 19.

Hemmet, som har 13 platser, var tidigare av hemskoletyp men har fr. o. m. den 1 januari 1951 förändrats till ett hem av vårdhemstyp. Beträffande dess tillkomst hänvisas till den redogörelse, som lämnats för spädbarnshemmet i Äppelviken (se ovan).

Föreståndarinna (15).

Östby, f. Ekström, Margot E. E.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*.

Svalnåshemmet.

Svalnåsvägen 10, Djursholm; t. 55 11 23.

Svalnåshemmet, som är av hemskoletyp och har 15 platser, inrättades i slutet av år 1944.

Det är inrymt i en villafastighet, för vars inköp medel beviljades av stadsfullmäktige den 19 juni 1944 (Utl. 1944: nr 194).

Föreståndarinna (16).

Ellström, Sara M.

En *läkare*, en *biträdande föreståndarinna*. — En *barnsköterska*.

Vårbacka mödrahem.

Fittja; t. 46 71 64 och 46 73 75.

Vid sammanträde den 17 april 1944 (Utl. 1944: nr 98) och den 23 maj 1945 (Utl. 1945: nr 157) beslöt stadsfullmäktige förvärva egendomarna Vårby 5⁷⁴ och 5⁷⁷ respektive Lilla Korpenhov i Huddinge socken för att ställas till sjukhusdirektionens förfogande att ingå i en planerad framtida sjukhusanläggning i anslutning till Vårby konvalescenthem. De två å ovanstående egendomar befintliga villabyggnaderna disponerades av försvarsmakten t. o. m. juni månad 1946 och ställdes fr. o. m. år 1947 av sjukhusdirektionen till barnvårdsnämndens disposition för inrättande av ett provisoriskt mödrahem. Medel för nödvändiga reparations- och omändringsarbeten beviljades av stadsfullmäktige den 26 januari 1948 (Utl. 1948: nr 16) och mödrahemmet, som är av vårdhemstyp och har 30 platser, togs i bruk i maj månad 1949. Hemmet kallades mödrahemmet i Vårby, men för undvikande av förväxling med Vårby konvalescenthem har benämningen ändrats.

Föreståndarinna (16).

Johansson, E. Signe L., tjl., *tf.* Höglund, A. Maja.

En *läkare*, en *värmeledningsskötare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Två *barnsköterskor*, en *kokerska*.

Uppagningshem.

Barnhem för tillfällig vård och uppfostran samt observation av barn som fyllt ett år. Vistelsetiden bör ej överstiga ett år.

Barnhemmet Eolshäll.

Eolshäll, Hägersten; t. 46 28 03.

År 1916 inköpte staden stiftelsen Stockholms alkoholsthemns egendom Eolshäll, vilken den 1 oktober 1918 enligt stadsfullmäktiges beslut togs i anspråk av barnvårdsnämnden för inrättande av ett barnhem med 26 platser. Efter en år 1927 verkställd om- och tillbyggnad ökades platsantalet till 53.

På grund av lokalernas otillräcklighet och huvudbyggnadens ålder och dåliga skick hemställde barnvårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 maj 1944 om anslag för uppförande av vissa nybyggnader vid barnhemmet.

Enligt fullmäktiges beslut den 16 oktober samma år (Utl. 1944: nr 306) anvisades nämnden medel för uppförande av en ny byggnad i stället för den gamla huvudbyggnaden, en elevbyggnad samt skolhus och föreståndarebostad. Byggnadsarbetena, som påbörjades i slutet av år 1945, voro slutförda på senhösten 1947. Efter ombyggnaden har barnhemmet 38 platser och fungerar som upptagningshem för gossar i skolåldern. De till hemmet förlagda skolavdelningarna sortera under folkskoledirektionen.

Föreståndare (23).

Lidman, K. I., tjl. (se sid. 314), *tf.* Östh, B.-O.

Läkare.

Krantz-Takman, S. H. Margit E.

Assistent (16)

(nuv. inneh. 17).

Dahlberg, S. O.

Assistenter (15).

Sundqvist, K.-E. V.; Christensen, K. H.

Två *folkskollärare*, en *småskollärare*, två *avdelningsföreståndarinnor*, en *husmoder*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, en *sömmerska*, två *köksbiträden*, en *städerska*.

Barnhemmet Johannelund.

Tempelbacken, Bromma; t. 25 67 09.

Stadsfullmäktige beviljade den 21 mars 1927 (Utl. 1927: nr 74), medel till uppförande å den staden tillhöriga egendomen Johannelund i Bromma församling av ett nytt barnhem med 35 platser för yngre, vanartade flickor och i samband därmed, i en särskild byggnad, ett upptagningshem med 8 platser för äldre, vanartade flickor. Detta barnhem, som benämndes barnhemmet Tempelbacken, togs i bruk i augusti månad 1928.

Den 30 december 1937 godkändes detta barnhem av k. m:t såsom skyddshem (skolhemmet Johannelund) för flickor i skolpliktigt ålder. Sedan hemmet den 1 juli 1949 nedlagts (se Kommunkalendern år 1955 sid. 313), blev fastigheten i avvaktan på slutförande av en av stadskollegiet beslutad utredning rörande fastighetens framtida användning tagen i anspråk som ett provisoriskt barnhem för 25 gossar i skolåldern. Den till hemmet förlagda skolavdelningen sorterar under folkskoledirektionen.

Föreståndarinna (15).

Nyberg, Maj K.

En *läkare*, en *folkskollärare*, en *biträdande föreståndarinna*. — Tre *barnsköterskor*, en *deltidsanställd fritidsledare*, en *gårdskar*, en *kokerska*, ett *arbetsbiträde*, ett *deltidsanställt arbetsbiträde*.

Barnhemmet Kroken.

BvN Sveta gård, Söderbärke; t. Ludvika 500 89.

Vid sammanträde den 21 maj 1946 beslöt barnavårdsnämnden att fr. o. m. den 1 juli samma år förhyra Allmänna barnhusets barnhem i Söderbärke samt övertaga den i barnhemmet bedrivna verksamheten. Hemmet har 24 platser för barn i åldern 1—7 år. Stadsfullmäktige anvisade den 19 november 1951 fastighetsnämnden medel för inköp av egendomen Sveta gård i Söderbärke socken i vilken egendom barnhemmet Kroken är beläget (Utl. 1951: nr 367). Efter stadsfullmäktiges godkännande den 17 mars 1952 avyttrades härrefter vissa delar av till egendomen hörande åkerjord och skog (Utl. 1952: nr 63). Under år 1953 undergick hemmet en genomgripande reparation och ombyggnad.

Föreståndarinna (15).

Segvard, A. Ragnhild V.

En läkare, en biträdande föreståndarinna. — Fem barnsköterskor, en kokerska, ett köksbiträde, ett arbetsbiträde, en gårdsskarl.

Nybodahemmet.

Nyboda, Hägersten; t. 45 26 40 (växel).

Stadsfullmäktige beviljade den 18 november 1935 (Utl. 1935: nr 374) medel för uppförande å ett staden tillhörigt område vid Nyboda inom Brännkyrka församling av ett nytt upptagnings- och observationshem. Detta barnhem ersatte de förutvarande barnhemmen Flemingsgatan 22 och Lillsjönäs, vilka voro för sitt ändamål olämpliga och för barnavårdsnämndens behov otillräckliga och vilka nedlades när det nya barnhemmet stod färdigt att tagas i bruk, vilket skedde i mars månad 1938. Härvid nedlades även den under fattigvårdsnämndens förvaltning stående barnasylen vid Sabbatsbergsvägen, vars verksamhet övertogs av det nya barnhemmet. Nybodahemmet, som har 229 platser för barn i åldern 1—16 år, utgör ett komplex av flera mindre barnhem och omfattar en karantänsavdelning, jämte två småbarnsavdelningar, tre småbarnshem och två skolbarnshem.

En filial inom den psykiska barna- och ungdomsvården är placerad vid hemmet och närmast avsedd för de där intagna barnen. Läkaren och förste underläkaren tjänstgöra på deltid och psykologen helt vid denna filial.

Läkare (30).

Vakant, *tf.* Bergquist, E. V. V. (tel. även 45 60 01).

Förste underläkare (30).

Vakant, *tf.* Quennerstedt, N. J. E. (tel. även 18 18 65).

Inspektör (26).

Södersteen, I. S. A. (Inga), tjl., *tf.* Lidman, K. I. (tel. även 45 31 36).

Barnpsykolog (22).

Kekoni, Monna M.

Assistent (barnpsykologisk kurator) (19).

Lannfelt, f. Larsson, A. Birgit M.

Ekonomiföreståndare (17).

Samrell, f. Johnsson, Eva K. (tel. även 45 90 90).

Föreståndarinna (17).

Zettermark, Karin M.-L.

Maskinist (15).

Johansson, J. A.

En översköterska, två vaktmästare, fem biträdande föreståndarinnor, två sjuksköterskor, två kanslibiträden, fyra barnträdgårdslärlarinnor, två kontorsbiträden. — Sextiotvå barnsköterskor, en slöjdlärare, en telefonvakt, en portvakt, en eldare, en gårdsskarl, två kokerskor, ett första köksbiträde, två sömmerskor, tre köksbiträden, två matsalsbiträden, en städerska.

Reimersholme barnhem.

Vindragarvägen 15, Sv.; t. 68 34 86.

Efter framställning från Hyresgästernas spar-kasse- och byggnadsförening i Stockholm beslöt barnavårdsnämnden den 14 december 1948 att fr. o. m. den 1 januari 1949 övertaga det av föreningen drivna barnpensionatet i fastigheten Vindragarvägen 15. Vid barnpensionatet var tidigare inrymd dels en spädbarnsavdelning med 10 platser, som helt disponerades av barnavårdsnämnden och var intagen i stadens barnhemsplan, dels en avdelning med 14 platser för barn i åldern 2—7 år. Efter övertagandet om-disponerades spädbarnsavdelningen till åldersgrupperna 1—2 år, varför barnhemmet nu har 24 platser för barn i åldern 1—7 år.

Undervisningen vid Stockholms stads barnsköterskeskola (se sid. 319) är delvis förlagd till detta hem.

Föreståndarinna (19).

Vakant, *tf.* Lamin, Siv I.

Biträdande föreståndarinna (17).

Vakant.

En läkare. — Fyra barnsköterskor, en kokerska, ett köksbiträde, en städerska tillika tvättbiträde.

Rökinda barnhem.

Rödkindavägen, Södertörns villastad; t. 94 10 46.

Vid sammanträde den 8 december 1947 (Utl. 1947: nr 470) beslöt stadsfullmäktige anvisa barnavårdsnämnden medel för förvärv av det Malmqvistska stiftelsen tillhöriga Rökinda barnhem, vars drift av föreningen nedlagts.

Rökinda barnhem var tidigare intaget i stadens barnhemsplan som barnhem för varaktig vård. Då vid tidpunkten för barnavårdsnämndens förvärv av fastigheten ett något minskat behov av barnhemsplatser för varaktig vård förelåg, medan däremot efterfrågan på platser vid upptagningshem var stor, togs fastigheten i slutet av år 1948 i bruk som upptagningshem med 12 platser för barn i åldern 2—7 år.

Föreståndarinna (15).

Andersson, Ingegerd C.

En läkare. — Tre barnsköterskor, en kokerska, en deltidsanställd städerska.

Barnhemmet Sörgården.

Kungsberga, Färentuna; t. 0756 + 420 62.

Sedan Hambergska stiftelsen i skrivelse till barnavårdsnämnden den 11 oktober 1944 erbjudit nämnden att för barnhemsändamål förhyra vissa stiftelsen tillhöriga byggnader vid Kungsberga i Färentuna socken, i vilka stiftelsen tidigare bedrivit barnhemsverksamhet, men vilken verksamhet nedlagts, beslöt barnavårdsnämnden den 27 februari 1945 förhyra ifrågavarande byggnader att användas såsom ett reservbarnhem i första hand för mottagande av barn, som icke kunna få kvarstanna på Nybodahemmet. Barnhemmet Sörgården har 16 platser för barn i åldern 1—7 år.

Föreståndarinna (15).

Danielsson, Britta L. I.

En läkare, en biträdande föreståndarinna. — Tre barnsköterskor, en kokerska, ett köksbiträde.

Älvsjö barnhem.

Älvsjövägen 10, Älvsjö; t. 47 40 61.

Hemmet, som har 30 platser för barn i åldern 1—3 år och öppnades i slutet av år 1948, är ett provisoriskt upptagningshem. Beträffande dess tillkomst, se daghemmet Älvsjögården (sid. 304).

Undervisningen vid Stockholms stads barnsköterskeskola (se sid. 319) är delvis förlagd till detta hem.

Föreståndarinna (19).

Lundin, Hervor.

Biträdande föreståndarinna (17).

Ferngren, Britta I.

En läkare. — Åtta barnsköterskor, ett tvättbiträde, en städerska, ett arbetsbiträde.

Barnhem för varaktig vård.

Barnhem för vård och uppfostran under längre tid (än ett år) av barn, som fyllt ett år.

Örbyhemmet.

Vansövägen 4, Älvsjö; t. 47 64 90.

Till uppförande av ett barnhem för varaktig vård i kvarteret Vägmataren i Örby (barnavårdsnämndens första hem av detta slag) anvisades barnavårdsnämnden av stadsfullmäktige anslag den 18 september 1950 (Utl. 1950: nr 291) samt tilläggsanslag den 17 december 1951 (Utl. 1951: nr 402).

Hemmet har 15 platser för barn i åldern 3—16 år och togs i bruk den 25 november 1952.

Föreståndarinna (15).

Grönfeldt, Ingrid.

En läkare, en biträdande föreståndarinna. — Två barnsköterskor, en kokerska, ett deltidsanställt arbetsbiträde.

Barnhem för svårfostrade barn.

Barnbyn Skå.

Skå; t. 0756 + 242 77 eller 242 82 (expeditionen), jfr och nedan för vissa tjänstemän.

Sedan stadsfullmäktige den 16 oktober 1944 (Utl. 1944: nr 305) anvisat fattigvårdsnämnden medel för iordningställande till sinnesslöanstalt av barnavårdsnämndens barnhem Sättra barnkoloni, beslöt fullmäktige den 23 maj 1945 (Utl. 1945: nr 164) bevilja barnavårdsnämnden anslag för uppförande av ett nytt barnhem å stadens egendom Skå-Edeby i Skå socken. Barnhemmet togs i bruk i oktober månad 1947.

I första hand är barnhemmet avsett att mottaga normalbegåvade barn, vilka på grund av uppföranderubbningar eller allvarliga miljöskador icke lämpligen kunna placeras i enskilda hem utan måste beredas en jämförelsevis lång tids vård på barnhem.

Hemmet har utformats efter nya linjer och avviker från den traditionella typen av barnhem. Det består av tio självständiga, mindre hushållsenheter eller hem, och varje sådant hem är beräknat för sju barn jämte erforderlig personal. Sammanlagt kan barnhemmet mottaga 70 barn.

BvN

Författningar. K. kung. 4 juni 1937 ang. statsbidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, med ändr. K. kung. 30 juni 1952 med bestämmelser om den centrala tillsynen över vissa anstalter.

Läkare, tillika föreståndare (B 19).

Jonsson, G. A.; mottagningstid: 8—10; t. 0756 + 242 76 samt 34 07 20 måndagar och fredagar 16—21.

Förste underläkare (30).

Hellström, f. Tunell, S. V. Laila.

Rektor (27).

Winther, T. C. S.; t. 0756 + 242 84.

Barnpsykolog (22).

Klackenberg Larsson, Ingrid M., tj. (se sid. 293),
tf. Settergren, B. M. (Gitte).

Psykologisk assistent (19).

Settergren, B. M. (Gitte), tj. (se ovan).

Slöjdlärare och fritidsledare (18).

Dufvenberg, L. H.

Föreståndarinna (15).

Thulin, f. Helmertz, Stina; t. 0756 + 241 05.

Fem *folkskollärare*, en *småskollärare*, en *översköterska*, en *vaktmästare*, en *kontorsskrivare*, ett *kontorsbiträde*, en *fritidsledare*, tio *stugföreståndare*, femton *biträdande stugföreståndare*. — En *bilförare*, tillika *gårdskar*, en *reparatör*, en *trädgårdsarbetare*, en *kokerska*, en *sömmerska*, ett *köksbiträde*, två *städerskor*.

Ungdomshem.

Dessa hem äro avsedda för ungdom i åldern 16—21 år, som på grund av bostadsbrist eller otillfredsställande hemförhållanden äro i behov av bostad och omvårdnad. Hemmen äro som regel avsedda för helinackordering mot en av barnavårdsnämnden fastställd avgift. De för kvinnlig ungdom avsedda ungdomshemmen kallas flickhem.

Stat år 1956. (Ungdomshem.) Utgifter: driftbudgeten 1,620,716 kr. (därav engångs 400 kr.); inkomster: driftbudgeten 404,210 kr.

Ungdomshemmet i Aspudden.

Sverkersgatan 8, Hägersten; t. 19 48 12.

Hemmet, som har 10 platser för manlig ungdom och är inrymt i en privatägd bostadsfastighet, började sin verksamhet i februari månad 1948.

Föreståndarinna (15).

Truedson, E. O. Solvig, tj. (se sid. 359), tf.
Hedberg, Elsa M.

En *biträdande föreståndarinna*, en *husmoder*.

Ekebo ungdomshem.

Seglarvägen 3, Lidingö; t. 65 62 51.

Hemmet, som har 10 platser för manlig ungdom, öppnades den 12 januari 1955. Det är inrymt i en privatägd fastighet, som av barnavårdsnämnden tidigare disponerats såsom upptagningshem.

Föreståndarinna (15).

Vakant, tf. Henricson, f. von Beetzen-Borg, M.-B. Kerstin.

En *biträdande föreståndarinna*, en *husmoder*.

Fagersjö flickhem.

Tobaksvägen 24, Enskede; t. 94 24 33.

Hemmet, som har 16 platser, är inrymt i en aktiebolaget Stockholms hem tillhörig bostadsfastighet och öppnades i december månad 1949.

Föreståndarinna (15).

Hedberg, Elsa M. tj., (se ovan), tf. Hellberg, Elin O.

En *biträdande föreståndarinna*, en *husmoder*.

Ungdomshemmet Giovanni d'Anastasy's minne.

Götgatan 71, Sö.; t. 42 00 70.

Hemmet har 35 platser för manlig ungdom. Genom testamente den 26 juni 1858 förordnade svenske och norske generalkonsuln i Alexandria Giovanni d'Anastasy, att av hans kvarlåtenskap $\frac{1}{40}$ skulle tillfalla >Stockholm, huvudstaden i hans adoptivfädernesland Sverige, att där anslås och användas till milda stiftelser eller allmänna välgörenhetsinrättningar.

Donationen, som ursprungligen utgjorde 40,000 kr., uppgick den 31 december 1955 till 1,000,939:91 kr.

Den 18 maj 1936 beslöt stadsfullmäktige på därom av ungdomsnämnden [= barnavårdsnämnden] gjord framställning att för donationens arkastning upprätta två ungdomshem, ett för manlig och ett för kvinnlig ungdom.

Hemmet, som tidigare stått under förvaltning av en särskild styrelse, har enligt stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1948 överförts till barnavårdsnämndens förvaltning från och med år 1949.

Föreståndare (19).

Jansson, Å. J.

En *assistent*, en *husmoder*. — En *kokerska*, två *arbetsbiträden*.**Ungdomshemmet Giovanni d'Anastasy's minne (för flickor).***Regeringsgatan 93 A, C.; t. 20 50 55.*

Hemmet har 17 platser.

Beträffande hemmets tillkomst, se Ungdomshemmet Giovanni d'Anastasy's minne Götgatan 71 (se sid. 316). Flickhemmet stod tidigare under samma särskilda styrelse som sistnämnda hemmen har enligt stadsfullmäktiges beslut från och med år 1949 överförs till barnavårdsnämndens förvaltning.

Föreståndarinna (15).Kjellin, Elsa I. R., tjl., *tf. Wiberg*, Ada Mia S.En *biträdande föreståndarinna*, en *husmoder*.**Högdalens ungdomshem.***Harpsundsvägen 52, Bandhagen; t. 47 73 37.*

Hemmet har 26 platser för manlig ungdom och inrymmer i en bostadsfastighet, vilken uppförts av aktiebolaget Familjebostäder. Institutionen öppnades den 15 september 1955 och ersätter ungdomshemmet Grönbrink, som upphörde den 29 juni 1955.

Föreståndare (17).

Skoog, K. H.

En *assistent*, en *husmoder*. — Ett *första köksbiträde*, ett *arbetsbiträde*, en halvtidsanställd *städerska*.**Högalids ungdomshem.***Ansgariegatan 8, Sv.; t. 68 67 61.*

Hemmet har 24 platser för manlig ungdom och öppnades i slutet av år 1948. Lokalerna äro inrymda i en bostadsfastighet, tillhörande aktiebolaget Stockholmshem.

Föreståndare (17).

Asker, E. A.

En *assistent*, en *husmoder*. — Ett *första köksbiträde*, ett *köksbiträde*, ett *arbetsbiträde*.**Hökarängens flickhem.***Tobaksvägen 21, Enskede; t. 94 17 77.*

Hemmet, som har 12 platser och togs i bruk i oktober månad 1950, är inrymt i en av aktiebolaget Stockholmshem för ändamålet uppförd byggnad.

Föreståndarinna (15).

Ekstrand, f. Wistrand, Gunborg E.

En *biträdande föreståndarinna*, en *husmoder*.**Katarina ungdomshem.***Katarina Bangata 70 (Lilla Blecktor-net), Sö.; t. 40 33 54.*

Hemmet, som öppnades i juli 1928 och tidigare benämndes Läringshemmet för gossar, fungerade ursprungligen i huvudsak som ett eftervårdsinternat för från stadens skyddshem villkorligt utskrivna elever, vilka antingen saknade egna hem eller och på grund av förhållandena i föräldrahemmet icke kunde omedelbart dit återlämnas. Under senare år har hemmet emellertid fått ungefärligen samma karaktär som ungdomshemmen och alltså i icke ringa omfattning kommit att mottaga även icke omhändertagna ungdom. Fr. o. m. år 1949 har därför hemmet, som för närvarande har 19 platser, även formellt jämställts med övriga ungdomshem under benämningen Katarina ungdomshem.

Föreståndare (16).Björnstram, K. Y.¹⁾, tjl., *tf. Otterstadh*, B. O.En *assistent*, en *husmoder*. — Ett *första köksbiträde*, ett *köksbiträde*.**Skrubba ungdomshem.***Skrubba; postadress: Stockholm 20; t. 93 01 02.*

Sedan ungdomsvårdsskoleverksamheten vid Skrubba nedlagts fr. o. m. den 1 juli 1949 (se Kommunalkalendern år 1955 s. 1. 313), har — i avvaktan på slutförande av en av stadskollegiet beslutad utredning rörande fastighetens framtida användning (se sid. 511) — den förutvarande skolhemsbyggnaden fått tagas i anspråk som ett provisoriskt ungdomshem med 18 platser för manlig ungdom.

Föreståndare (20).Vakant, *tf. Freyne*, E. H.Två *assistenter*, en *husmoder*. — Ett *köksbiträde*.**Skärsätra flickhem.***Centralvägen 2, Lidingö; t. 65 51 40.*

Stiftelsen Metodistkyrkans centralmission drev å sin egendom, stadsägorna 1572—1573—1574 å Skärsätra, Lidingö, under ett flertal år ett upptagningshem, som år 1946 intogs i barnhemsplanen för Stockholms stad. Den 15 oktober 1952 beslöt stadsfullmäktige, sedan stiftelsen utbudjudit egendomen till försäljning, dels anvisa fastighetsnämnden anslag för förvärf av

¹⁾ Åtnjuter avlöning enl. lönegr. 20.

BN

egendomen, dels uppdraga åt barnavårdsnämnden att tills vidare förvalta densamma (Utl. 1952: nr 345). Hemmet, som övertogs av staden den 16 november 1952, hade 18 platser för barn i åldern 3—7 år.

Under juli månad 1954 har emellertid egendomen tagits i anspråk såsom ungdomshem, varvid det speciella klientelet vid Stigbergets flickhem överflyttats dit. Platsantalet har i samband härmed sänkts till 14.

Föreståndarinnan (17).

Vakant, *tf.* Lithell, Ruth I.

En biträdande föreståndarinnan, en *husmoder*.

Sofa ungdomshem.

Gaveliusgatan 7, Sö.; t. 40 02 35.

Ungdomshemmet, som har 20 platser för manlig ungdom och öppnades den 11 oktober 1954, utgör en ersättning för Tranebergs ungdomshem, vilket vid samma tidpunkt upphörde. Hemmets nuvarande lokaler inrymde tidigare ett flickhem, vilket inrättades år 1870. Institutionen kallades t. o. m. 1925 uppfostringsanstalten för flickor. Under åren 1926—1937 benämndes det Stockholms stads hemskola för flickor men då vid den omläggning av verksamheten vid skyddshemmen (numera ungdomsvårds-skolorna), som beslöts av 1936 års riksdag, beteckningen »hemskola» antogs för visst slag av skyddshem, ändrades barnhemmets namn. Hemmet hade ursprungligen till ändamål att fostra behövande, värlösa flickor och utbilda dem företrädesvis till dugliga tjänarinnor men blev sedermera ett upptagningshem med platser för 23 flickor, företrädesvis i skolåldern, med namnet Barnängens flickhem.

Föreståndare (16).

Nilsson, G. R.

En *assistent*, en *husmoder*. — Ett *första köksbiträde*, ett *köksbiträde*.

Södra ungdomshemmet.

Höbergsgatan 49, Sö.; t. 41 15 44.

Hemmet öppnades den 16 maj 1955 och har 16 platser. Det ersatte därvid det dittillsvarande upptagningshärbarget i fastigheten Stadsgården 18. Manlig ungdom under 21 år kan här beredas tillfälligt nattlogi i avvaktan på andra hjälpåtgärder. Placeringarna i upptagningshärbarget ske företrädesvis genom barnavårdsnämndens uppsökande kurativa verksamhet (utesektionen).

Som en komplettering till den uppsökande kurativa verksamheten påbörjade barnavårdsnämnden den 24 oktober 1955 i lokaler i fastigheten Stadsgården 14—16 en »rehabiliteringsverksamhet» närmast för det klientel, som utesektionen

kommer i kontakt med. Verksamheten bär fungerar som en rådyr för hjälp och vägledning i skilda avseenden, och vidare finnas där möjligheter till personlig uppsnygning, terapibetonad sysselsättning m. m. Den till den uppsökande kurativa verksamheten knutna personalen har här sina tjänsterum, och i viss utsträckning tjänstgör här även Södra ungdomshemmets personal. Lokaler i Stadsgården 14—16 och bora i administrativt avseende till Södra ungdomshemmet.

Föreståndare (15).

Vakant, *tf.* Malmström, B.

Två *assister*. — Ett deltidsanställt arbetsbiträde.

Stigbergets flickhem.

Fjällgatan 25, Sö.; t. 40 20 45.

Hemmet, som öppnades i augusti 1928 och tidigare benämndes Läringshemmet för flickor, har 14 platser. Beträffande dess tidigare karaktär hänvisas till den redogörelse, som lämnats för Katarina ungdomshem (se sid. 317). I samband med att hemmets gamla klientel flyttats till Skär-sätra flickhem (se ovan), har verksamheten vid Essinge flickhem i stället överflyttats hit.

Föreståndarinnan (15).

Holm, Gunborg Ch. K.

En biträdande föreståndarinnan, en *husmoder*. — Tillfälligt anställd personal.

Ungdomshemmet i Ulvsunda.

*Johannesfredsvägen 38, Bromma;
t. 26 13 39.*

Hemmet är inrymt i en bostadsfastighet tillhörande Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Stockholm u. p. a., har 11 platser för manlig ungdom och öppnades i februari månad 1946. T. o. m. år 1948 stod hemmet under förvaltning av styrelsen för ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne men blev fr. o. m. år 1949 enligt stadsfullmäktiges beslut överfört till barnavårdsnämndens förvaltning.

Föreståndarinnan (15).

Danielsson, f. Månsson, Hilda T.

En biträdande föreståndarinnan, en *husmoder*.

Läringshem.

Läringshemmet Fredrik Barcks minne.

Fleminggatan 85, K.; t. 53 86 54.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 juni 1933 att med användande av till staden av fröken

Maria Barck år 1906 och 1911 donerade medel (Fredrik Barcks donationsfond) upprätta ett läringshem, benämnet Fredrik Barcks minne. Hemmet öppnades den 1 oktober 1935.

Hemmets ändamål är att åt fattiga och välartade ynglingar, företrädesvis lärjungar i Stockholms stads skolor för yrkesundervisning i snickeri eller smidesarbete, bereda skydd, fostran och god omvårdnad. Hemmet har plats för 26 ynglingar.

Hemmet står under ledning av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka en, tillika ordförande, utses av stadskollegiet, två av barnavårdsnämnden och två av lärings- och yrkesskolstyrelsen. För var och en av ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. Styrelsen utses inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Intagning å hemmet sker efter beslut av dess styrelse. Där ej styrelsen finner särskilda skäl annat föranleda, må yngling icke kvarstanna å hemmet mer än tre år.

Reglemente. Reglemente för läringshemmet Fredrik Barcks minne, antaget av SF 30 juni 1933, fastställt av ÖA 24 juli 1933 (Kf 1933: nr 40).

Styrelse.

***Eriksson**, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm., ordf. (utsedd av stadskollegiet); ***Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm., **Vigedal**, B. R., studieombudsman, stadsfullm. (utsedd av barnavårdsnämnden); ***Edstam-Vorbech**, A. M. (Anna-Maja), folkskolinspektör, stadsfullm., **Forsell**, E. E., direktör, vice ordf. (utsedd av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Suppleanter¹⁾: ***Carlson**, K. Sören, ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadskollegiet); ***Forsling**, f. Larsson, Ruth L., folkskollärare, **Gullstrand**, A. M., rådman (utsedd av barnavårdsnämnden); ***Carlson**, f. Olsson, Elna S. E., fru, **Hamrin**, Bell I., kassörska (utsedd av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Föreståndare (6,132 kr.).

Pålsson, E. A. V.

En *husmoder*. — En *kokerska*, ett *arbetsbiträde*.

Stockholms stads barnsköterskeskola.

Skänegatan 118, Sö.; t. 40 31 19. Expedition Vasgatan 15—17, 1 tr. (postadress Stockholm 1); t. 22 55 00 (växel).

Vid barnhemmet Eurenii minne (se sid. 310). har barnsköterskeutbildning, vad avser vård av späda barn, bedrivits sedan år 1921. Utbildningstidens längd var först fyra månader men

utsträcktes efter barnavårdsnämndens övertagande av hemmet år 1950 till sex månader. Stadsfullmäktige godkände härefter den 19 juni 1952, att barnavårdsnämnden genom utvidgning av den dittillsvarande utbildningen anordnade en barnsköterskeutbildning, som ansluter sig till av socialstyrelsen i samråd med överstyrelsen för yrkesutbildning utfärdade nya allmänna bestämmelser för elevutbildning vid barnavårdsanstalter (Utl. 1952: nr 233).

Den nya barnsköterskeutbildningen, vilken erhållit namnet Stockholms stads barnsköterskeskola, tog sin början den 1 oktober 1952 och omfattar utbildning under åtta månader i vård av såväl spädbarn som småbarn. Skolans styrelse består av barnavårdsnämndens anstaltsdelegerade jämte rektor, vilken efter skolstyrelsens förslag förordnas av överstyrelsen för yrkesutbildning. Utbildningen är huvudsakligen förlagd till tre av nämndens barnhem, barnhemmet Eurenii minne, Reimersholme barnhem och Alvsjö barnhem. Högsta antal elever samtidigt är 26. Intagning av elever äger rum varannan månad med sex eller sju elever varje gång.

Undervisningen är avgiftsfri. För bostad och kost erlägger elev inackorderingsavgift f. n. uppgående per månad till 105 kr. Genom skolan kan sökas statlig studiehjälp, vilken utgår, dels med studiebidrag på 30 kr. per månad och elev, dels med stipendier på högst 75 kr. per månad och elev.

Vid skolan kunna, om så befinnes lämpligt, även anordnas fortbildningskurser för anställd personal.

Författningar m. m. K. m:ts stadga 30 juni 1955 för statsunderstödda yrkesskolor (Svf 1955: nr 503). K. kung. 29 juni 1945 ang. stipendier åt elever vid statsunderstödda, kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning (Svf 1945: nr 572), med ändr. K. socialstyrelsens cirkulärskrivelse 15 dec. 1948 ang. nya allm. best. för elevutbildning vid barnavårdsanstalter, med ändr. K. m:ts medgivande 25 sept. 1952 rörande sammansättningen av styrelsen för Stockholms stad anordnad barnsköterskeutbildning (Kf 1952: nr 64). Reglemente för Stockholms stads barnsköterskeskola. fastställt av K. överstyrelsen för yrkesutbildning 28 jan. 1953 (Kf 1953: nr 62). K. kung. 5 juni 1953 ang. statlig studiehjälp åt elever vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning samt Centrala verkstadsskolor (Svf 1953: nr 532).

Styrelse.

(Barnavårdsnämndens anstaltsdelegerade jämte skolans rektor).

Mogård, J. A. B., kontraktsprost, ordf.; **Brodd**, f. Lidén, Anna S., fru, stadsfullm.; **Dalgren**, E. S. G., disponent, stadsfullm.; **Edwall**, N. H., assessor, vice ordf.; **Heyman**, f. Alnstrand, Ingrid, fru; **Lindblom**, Helena, rektor.

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

BvN *Suppleanter:* Dahlin, K. A., komminister; Olsson, f. Gustafsson, Lilli E., fru.

Rektor (1,800 kr.).

Lindblom, Helena (se sid. 288).

Allmänna barnhusets Stockholmsfond.

Allmänna barnhuset tillkom år 1785 genom sammanslagning av två förut befintliga barnhus, nämligen det s. k. stora barnhuset, som grundats enligt ett k. brev år 1621, och det år 1755 av magistratens politiekollegium inrättade s. k. politiebarnhuset. Allmänna barnhuset mottog, mot en viss inläsningsavgift, värlösa barn till uppfostran och vård. Verksamheten var i huvudsak inriktad på Stockholm. Den åren 1917 och 1924 genomförda nya barnavårdslagstiftningen medförde för allmänna barnhuset en omläggning av barnhusets verksamhet, i det att dels jämlikt 1917 års lag om utomäktenskapliga barn inlösen av barn å barnhuset i regel icke vidare kunde äga rum, dels genom 1924 års lag om samhällets barnavård kommunen ålades att sörja för barnavården. Den nya formen för barnhusets verksamhet innebär, enligt det numera gällande reglementet för barnhuset, huvudsakligen ett understödjande arbete för barnavården över hela riket.

I samband med ovan omförmälda omläggning av allmänna barnhusets verksamhet uppkom fråga, vilken andel staden skulle anses hava i allmänna barnhusets tillgångar, och år 1930 träffades ett avtal härom mellan staden och allmänna barnhuset, godkänt av stadsfullmäktige den 20 oktober och av k. m:t den 21 november 1930. Enligt detta avtal avstod allmänna barnhuset till staden sin rätt till egendomen Rålambshov & Kungsholmen (tomten nr 1 i kv. Hemmet och nr 20 i kv. Mälaren), som k. m:t år 1647 donerat till staden under förklaring, att k. m:t »likväl därmed icke staden allena velat förstå utan och jämväl barnhuset, som här i staden inrättat är». Staden överlämnade i gengäld ett belopp av 5,000,000 kr. till allmänna barnhuset. Det bestämdes vidare, att nämnda belopp skulle avsättas till en särskild fond, benämnd »Allmänna barnhusets Stockholmsfond», och att avkastningen av denna fond, enligt av k. m:t den 21 november 1930 utfärdade bestämmelser, skall komma staden till godo såsom bidrag för sådan barnavårdande verksamhet, som avses i barnhusets reglemente eller eljest är av viss i bestämmelserna närmare angiven beskaffenhet. Dock skulle för tiden efter det barnhusets sjukvårdsanstalt nedlagts och intill dess pediatrik klinik vid det blivande rikssjukhuset tagits i bruk, vilket skedde den 1 juli 1951, av Stockholmsfondens avkastning årligen användas intill

50,000 kr. såsom bidrag för uppehållande av en sådan klinik.

Fondens avkastning, jämte vissa andra hithörande inkomster, är i stadens utgifts- och inkomststat uttagen under barnavårdsnämnden. Det åligger barnhuset att sist den 1 februari varje år till stadens barnavårdsnämnd uppgiva, ej mindre i vad mån barnhuset genom sin verksamhet, direkt eller genom understöd, under barnhusets nästföljande budgetår avser att tillgodose Stockholms barnavårds behov, än även det belopp, som därutöver under samma budgetår skall användas till stadens förmån. Sist den 1 april varje år äger barnavårdsnämnden till barnhuset inkomma med förslag till användning av sålunda disponibla medel.

Skulle barnavårdsnämnden icke godtaga av barnhuset avsedd verksamhet till stadens förmån eller barnhuset ej gilla barnavårdsnämndens förslag, skall, i den mån överenskomelse ej kan ske, frågan hänskjutas till avgörande av en tremannanämnd, bestående av ordföranden i barnavårdsnämnden och ordföranden i direktionen för barnhuset såsom ledamöter samt en av k. m:t för viss tid utsedd person såsom partisk ordförande.

Ifrågavarande medel hava av barnavårdsnämnden i huvudsak tagits i anspråk som understöd till vissa utomstående institutioner för barn- och ungdomsvård m. m. (se sid. 577).

Vid behandling i barnhusets direktion av ärenden rörande fondens förvaltning skall ett av drätselnämnden utsett ombud äga säte och stämma i direktionen.

Författningar. K. brev 21 nov. 1930 till direktionen över Allmänna barnhuset angående upprättande av »Allmänna barnhusets Stockholmsfond» (Kf 1930: nr 116: I). K. brev 19 maj 1933 ang. användning för Stockholms stads barnavårdsverksamhet av vissa av allmänna barnhusets inkomster och donationsfonders avkastning (jfr Kf 1933: nr 86). Reglemente för Allmänna barnhuset, fastställt av k. m:t 21 nov. 1930, med ändr. 29 maj 1936, 27 maj 1938, 22 juni 1939, 28 maj 1943 och 31 dec. 1945.

Tremannanämnd.

(Se ovan.)

Hammarskjöld, B. G. Hj., landshövding, ordf. (förordnad av k. m:t); Höjer, K. J., generaldirektör (ordf. i direktionen över Allmänna barnhuset); Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.

Drätselnämndens ombud i direktionen över Allmänna barnhuset.

Bergvall, J. H., f. d. borgarråd, stadsfullm., första kammarens talman.

Stockholms stads arbetslöshetsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Arbetslöshetsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 1 tr. (postadress: Stockholm 1); postgiro-konto nr 54832; t. 22 55 00 (växel); expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägs-gatan 24, 1 tr.; expeditionstid: se under resp. mottagningssektion, sid. 324.

Då den av första världskriget framkallade ekonomiska krisen kunde väntas medföra en omfattande arbetslöshet, anbefalle k. m. t. ett cirkulär den 18 augusti 1914 tillsättande av arbetslöshetskommittéer i de olika kommunerna, varjämte riksdagen anvisade medel att utgå som bidrag till kommunerna vid understödjande av arbetslösa.

På förslag av en kommitté, tillsatt av stadsfullmäktiges beredningsutskott och en frivillig sammanslutning med närmaste uppgift att hjälpa mobiliserades familjer, den s. k. centrala understödskommittén, fastställde stadsfullmäktige den 4 november 1914 grunder för arbetslöshetsunderstöds utdelande och uppdrag åt den så sammansatta kommittén att fungera som kommunal arbetslöshetskommitté. Genom kungörelse den 7 juli 1922 angående statsbidrag till arbetslöshetshjälp utfärdades särskilda bestämmelser rörande arbetslöshetskommittéernas verksamhet. Den kontanta understödsverksamheten, som enligt direktiv från arbetslöshetskommissionen nedlades den 1 juli 1923, återupptogs vintern 1928—1929.

Mellan fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén organiserades ett visst samarbete, i syfte att erhålla effektiv kontroll därå, att den kompletterande kontanta understödsverksamhet beträffande oförvällat arbetslösa, som bedrevs av fattigvårdsnämnden, endast skulle komma sådana personer till godo, vilka icke kunde beredas för dem lämpligt arbete vid offentliga reservarbeten, och vilka förklarade sig villiga att mottaga dylikt arbete.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1931 ingångsattes nämligen s. k. reservarbeten, d. v. s. kommunala arbeten av mera tillfällig karaktär, vilkas utförande icke ur all-

mäna synpunkter var omedelbart eller inom en nära framtid erforderligt men vilkas bedrivande ansågs motiverat med hänsyn till önskvärdheten av att i tider av arbetslöshet kunna bereda ökade arbetstillfällen.

Tidigare anordnades statsunderstödda arbeten för arbetslöshetens lindrande endast i form av statliga, statskommunala reservarbeten. Utmärkande för dessa arbeten var bland annat, att lönesättningen skulle ske så att reservarbetslönerna ej överstego de lägsta grovarbetarlönerna, som gällde i den ort, där arbetet utfördes. Detta skulle iakttagas, även om arbeten av samma art inom orten utfördes till högre lön i öppna marknaden. I slutet av 1930-talet infördes vid sidan om reservarbetena en ny form av hjälparbeten, de statliga och statskommunala beredskapsarbetena, vid vilka löneläget skulle vara detsamma som för likartat arbete i öppna marknaden. Numera förekomma enbart formerna statliga och statskommunala beredskapsarbeten, varav de förstnämnda skola utföras i arbetsmarknadsstyrelsens eller annan statlig myndighets regi och de sistnämnda bedrivas i kommunal regi.

Vid sidan om beredskapsarbetena finnas sedan år 1934 två för arbetslösa ur yrkesgrupper med särskilda arbetslöshetsproblem avsedda hjälparbeten, nämligen de statliga och statskommunala arkivarbetena, avsedda för sådana hjälpsökande arbetslösa, som på grund av tidigare yrkesutövning, speciella yrkeskvalifikationer, ålder eller andra särskilda personliga förhållanden icke lämpligen kunna hänvisas till beredskapsarbeten, och sedan 1942 den statliga musikerhjälp, avsedd för musiker.

Såsom särskild understödsform förekom under tiden 1 mars 1941—28 februari 1950 s. k. självhjälp. Självhjälpen avsåg bidrag till erforderlig klädotrustning och verktyg vid arbete samt bidrag till resekostnader för sökande av arbete på annan ort.

Arbetslösa, som av olika anledningar ej kunnat placeras vid ovannämnda slag av hjälparbeten, erhålla kontanta understöd. Kontantunderstöden lämnas liksom tidigare i form av dagunderstöd och hyreshjälp.

Sedan år 1938 har förekommit utbildning för arbetslösa i form av särskilt anordnade utbildnings- och upplysningskurser. År 1938 öpp-

ArbN

nades den allttjamt bestående verkstadsskolan. Den statliga ledningen av kursverksamheten har till den 1 juli 1944 handhåfts av dåvarande arbetsmarknadskommissionen men därefter överflyttats på överstyrelsen för yrkesutbildning. Utbildningsverksamheten bedrevs tidigare i form av beredskapskurser för verkstadsindustrien. Från och med den 1 oktober 1945 ersattes dessa beredskapskurser med yrkesutbildningskurser, anordnade såsom statsunderstödda kommunala arbetslöshetskurser, med utbildningsmöjligheter som mekaniker, bilservicemekaniker, finmekaniker, radioreparatörer, gas- och bågsvetsare samt smeder.

Kurser ha anordnats sedan 1939 för flyktningar, för i militärtjänst skadade, för partiellt arbetsföra, för avgående fast anställt militärt manskap med civilanställningsförmåner, för norrmän och för utbildning av kvinnlig industriell reservarbetskraft.

I anslutning till av 1954 års riksdag fattade beslut lämnas av statsmedel utbildningsbidrag åt arbetslösa civil- och militärskadade, friställd arbetskraft och utlänningar under förutsättning att vederbörande kommun åtager sig att till 25 procent ersätta kostnaderna för utbildningsbidrag, dock att staten som hittills svarar för hela utbildningskostnaden beträffande militärskadade och utlänningar.

De lokala åtgärderna för verksamheten omhänderhades i Stockholm av Stockholms arbetslöshetskommitté fram till den 1 juli 1944, varefter kommitténs namn ändrades till *Stockholms stads arbetslöshetsnämnd*, vilken består av en ordförande jämte suppleant för denne, förordnade för viss tid av överståthållarämbetet, efter förslag av stadsfullmäktige, samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter (f. n. åtta). Ordförande och suppleant för honom i nämnden har av överståthållarämbetet förordnats för ett år i sänder. Stadsfullmäktiges val av ledamöter har även avsett ett år.

Nämnden skall vara sammansatt på sådant sätt, att den inrymmer representanter dels för kommunala myndigheter, dels och för arbetsgivarnas och arbetarnas intressen. Ordförande, ledamot eller ersättare i arbetsmarknadsstyrelsen, ordförande, vice ordförande, ledamot eller ersättare i länsarbetsnämnd eller befätningshavare hos arbetsmarknadsstyrelsen, länsarbetsnämnd eller inom den offentliga arbetsförmedlingen må icke vara ordförande, ledamot eller suppleant i särskild arbetslöshetsnämnd. Av kommunen avlönad tjänsteman, som i och för sin befattning är redovisningsskyldig inför arbetslöshetsnämnden, må icke vara ordförande, ledamot eller suppleant i samma nämnd.

Den 16 december 1946 beslöt stadsfullmäktige att från och med den 1 januari 1947 inrätta särskild husmoderssemesternämnd (se sid. 344), och har arbetslöshetsnämnden sedan sistnämnda dag fungerat såsom denna nämnds ut-

redande och verkställande organ. På framställning av barnavårdsnämnden beslöt arbetslöshetsnämnden den 6 augusti 1947 att för barnavårdsnämndens räkning ombesörja de kommunala arbetsuppgifterna i samband med de allmänna barnbidragen.

Rörande uppdrag för arbetslöshetsnämnden att vara familjebidragsnämnd se sid. 325.

Den centrala ledningen av hjälpverksamheten har sedan 1914 och fram till den 1 juli 1940 utövats av statens arbetslöshetskommission, vilket organ därefter och fram till den 1 juli 1948 benämndes statens arbetsmarknadskommission. Från och med sistnämnda dag ändrades namnet å kommissionen till k. arbetsmarknadsstyrelsen.

Författningar. Lag 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd (Kf 1944: nr 52). K. kung. 27 maj 1949 ang. vissa statliga och statsunderstödda åtgärder vid arbetslöshet, med ändr. (Kf 1949: nr 29, 1954: nr 59).

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 11,411,775 kr., dessutom förlagsmedel 200,000 kr., kapitalbudgeten 450,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 8,104,380 kr.

Arbetslöshetsnämndens ledamöter

(för år 1956).

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet).

Hydén, S. O., direktör.

Ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Alderin, E. K., ombudsman, stadsfullm.

Carlsson, R. R., banktjänsteman.

Eriksson, E. O. (Olle), ombudsman, stadsfullm.

Haglund, K. S., boktryckare, stadsfullm.

Larsson, B. M., möbelsnickare.

Lindén, L. G. A., direktör.

Modig, J.-O., direktör.

Rathsman, E. F. N., kamrerare.

Suppleanter¹⁾

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arpstedt, K. H., brandförman, stadsfullm.

Bohman, A. W., redogörare.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall för ledamöter i första hand inträda, för ledamoten hr Alderin suppleanten hr Arpstedt, för ledamoten hr R. Carlsson suppleanten hr Löw, för ledamoten hr Eriksson suppleanten hr A. Carlsson, för ledamoten hr Lindén suppleanten hr Bohman, för ledamoten hr Larsson supple-

Carlsson, K. A. J., filare.
 Emenius, N. W., lagerarbetare.
 Irsten, B. A., direktör.
 Löw, G. E., förste assistent.
 Personne, J.-E. M., byråsekreterare.
 Westin, S. K., elektriker.

Sekreterare (1,452 kr.).

Engberg, B. H. F., avdelningsdirektör; t. 54 05 00 (växel) (se sid. 151).

Arbetslöshetsnämndens delegerade.

Arbets- och kursdelegerade. Mehr, Hj. L., ordf.; Löw, G. E.; Modig, J.-O.; Haglund, K. S.

Suppleanter: Bohman, A. W.; Carlsson, R. R.; Irsten, B. A.; Westin, S. K.

Tjänstedelegerade. Mehr, Hj. L., ordf.; Lindén, L. G. A.; Rathsmann, E. F. N.; Haglund, K. S.

Suppleanter: Alderin, E. K.; Bohman, A. W.; Irsten, B. A.; Emenius, N. W.

Understödsdelegerade. Eriksson, E. O. (Olle), ordf.; Larsson, B. M.; Löw, G. E.; Haglund, K. S.

Suppleanter: Bohman, A. W.; Irsten, B. A.; Arpstedt, K. H.; Personne, J.-E. M.

Arbetslöshetsnämndens revisorer.

Arbetslöshetsnämndens verksamhet granskas av tre revisorer, vilka årligen utses, en av överståthållarämbetet, efter anmälan av vederbörande kommunala myndighet, och två jämte två suppleanter av stadsfullmäktige. De av stadsfullmäktige utsedda revisorerna granska jämväl husmoderssesternämndens och folkköksstyrelsens verksamhet.

Sörlin, B. E., förste kanslist (utsedd av överståthållarämbetet); Fredrikson, Anny L., fröken, Sundin, T. W., tullpackhusförman (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter: Govenius, C. Å., förste kanslist (utsedd av överståthållarämbetet); Nilsson, Folke V., kriminalassistent, stadsfullm., Sundberg, K. O. E., kassör (utsedd av stadsfullm.).

anten hr Emenius, för ledamoten hr Modig suppleanten hr Westin, för ledamoten hr Rathsmann suppleanten hr Personne samt för ledamoten hr Haglund suppleanten hr Irsten. Därast här angivna personliga suppleanter äro förhindrade, skall såsom ersättare inträda suppleanter i följande ordning för ledamot från arbetarpartiet: hrr Löw, Carlsson, Bohman och Arpstedt, för ledamot från folkpartiet: hrr Westin, Personne och Emenius och för ledamot från högerpartiet: hr Irsten. I sista hand skall ordningen mellan suppleanterna avgöras i första rummet efter deras tjänstetid, men vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Arbetslöshetsnämndens expedition. ArbN

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 1 tr. (postadress: Stockholm 1); postgiro-konto nr 54832; t. 22 55 00 (växel); expeditionstid 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Stat år 1956. (Allmänna kostnader.) Utgifter: driftbudgeten 4,045,036 kr., dessutom förlagsmedel 200,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,019,380 kr.

Direktör (B 13).

Henriksson, T. H. (förordn. t. o. m. ³¹/1 1959).

Kansliavdelningen.

Notarie (26).

Meildahl, L. F. E.

Förste kammarskrivare (23).

Almé, Hj. E., tjl. (se sid. 86).

Kammarskrivare (21).

Vakant, *tf.* Baeckmark, H. E. W.

Assistent (18).

Segersten, Karin M.

Förste kontorsskrivare (16).

Kahn, Margit C.

En *arkivvårdare*, två *kanslibiträden* två *kontorsbiträden*.

Övervaktmästare (15).

Tallén, R.

En *förste expeditionsvakt*, sju *expeditionsvakter*, tio *expeditionsvaktsbiträden*.

(Samtliga expeditionsvaktsgöromål inom sociala nämndhuset ombesörjes av denna expeditionsvaktskår.)

Tekniska avdelningen.

Vasagatan 23—25, 1 tr., C.

Stat år 1956. (Arbeten m. m.). Utgifter: driftbudgeten 3,300,000 kr., kapitalbudgeten 450,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,580,000 kr.

Arbetschef (35).

Sandin, E. A. V.

Verkmästare (21).

Andersson, A.; Holmén, E. V.; Gustafsson, E. E. W.

Verkmästare (18).

Swedin, J. E., tjl., *tf.* Ulvö, S. S.

Förrådsförman (16).

Widenborg, E. R. K.

Ett *mättningsbiträde*, en *tillfällig ritare*.

ArbN

Kamerala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 1 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Kamrerare (28)

(tilläggsarvode 2,970 kr.).

Nilsson, T. W. R.; mottagningstid: 9—11.

Kammarsskrivare (21).

Holm, N. O.; Forsten, S. M.

Kontorsassistenter (18).

Lindgren, E. W.; Person, S. S.; Ståhl, f. Holm, Edit T.

Förste kontorsskrivare (kassör) (16).

(Nuv. inneh. 18 jämte felräkningspengar 450 kr.).

Andersson, f. Eklund, E. M. A. (Wiran).

Två kontorsskrivare, en förste maskinoperatör, fyra kanslibiträden, sexton kontorsbiträden, sex tillfälliga kontorsbiträden.

Sociala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 1 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Inspektör (27).

Ljungquist, K. H.

Mottagning för allmänheten.

Östra Järnvägsgratan 24, 1 tr., C.; expeditionstid: 8,30—11.

Kammarsskrivare (21).

Strindmar, T. A.

Förste assistenter (20).

Blomstrand, C. E.; Olin, M. L. O.

Kontorsassistenter (18).

Welander, f. Karlsson, Elsa M. A.; en vakant.

Assistenter (18).

Abramson, B.; Agelfors, G. V.; Algard, E. L.; Baeckmark, H. E. W., tjl. (se sid. 323); Carlweitz, B. M., tjl. (se sid. 465); Wahlström, S. E.; Elg, f. Carlson, H. E. Marianne; två vakanta.

En kontorsskrivare, ett kanslibiträde, två kontorsbiträden, en tillfällig assistent.

Personer, boende inom Kungsholms, S:t Görans, Essinge, Västerleds och Bromma ävensom Spånga församlingar, hava att vid behov av arbetslöshetshjälp ingiva ansökan därom å fattigvårdsnämndens sociala byråer nr V och IX, se sid. 267 och 270.

Expedition för allmänna barnbidrag.

Östra Järnvägsgratan 24, 1 tr., C.; expeditionstid 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Kammarsskrivare (21).

Jungmarker, B. E.

Assistent (18).

Vakant.

Fem kontorsbiträden.

Verkstadsskolan.

Fatburgsgatan 12, Sö.; t. 40 07 78 (föreståndaren); 40 20 11 (expeditionen); 40 84 77 (lärarna).

Verkstadsskolan har f. n. c:a 100 elever, fördelade på sju kurser, vilka huvudsakligen meddela utbildning i yrken tillhörande metallindustrin. Tiderna för dessa utbildningskurser variera från 8 veckor till 11 månader.

Föreståndare (30).

Olsson, S. A.

Kontorsassistent (18).

Lundberg, E. G.

En verktygsutlämnare, ett kanslibiträde; därjämte tjänstgöra tio yrkeslärare, en ämneslärare (samtliga anställda av överstyrelsen för yrkesutbildning).

Kursnämnd.

Vid verkstadsskolan finnes en kursnämnd bestående av två representanter för arbetslöshetsnämnden och en representant för vardera arbetsnämnden i Stockholms stad, Sveriges verkstadsförening och Stockholms metallarbetarefackförening. Kursnämndens huvudsakligaste uppgift är att fatta beslut om intagning och utskrivning av elever vid verkstadsskolan.

Ordförande.

Henriksson, T. H., direktör (utsedd av arbetslöshetsnämnden) (se sid. 323).

Övriga ledamöter.

Carlsson, K. A. J., filare (utsedd av arbetslöshetsnämnden); Johansson, K. G., förste assistent (utsedd av arbetsnämnden i Stockholms stad); Ekstedt, S. F., civilingenjör (utsedd av Sveriges verkstadsförening); Jonsson, R. L., f. d. ombudsman (utsedd av Stockholms metallarbetarefackförening).

Sekreterare.

Melldahl, L. F. E., notarie (se sid. 323).

Familjebidragsverksamheten.

Genom beslut den 18 februari 1952 har stadsfullmäktige uppdragit åt arbetslöshetsnämnden att tills vidare från och med den 1 mars 1952 vara familjebidragsnämnd i Stockholm.

Enligt förut gällande k. förordning den 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga vid krigstjänstgöring m. m. kunde kommun antingen inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. I anslutning härtill beslöt stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 april 1940 att tillsätta särskild sådan nämnd, *Stockholms stads familjebidragsnämnd*, samt att stadens arbetslöshetsförvaltning skulle fungera som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ. Nämnden trädde i verksamhet den 23 april 1940 och upphörde jämlikt stadsfullmäktiges ovannämnda beslut med sin verksamhet den 29 februari 1952.

Familjebidragsnämnden skall till familjemedlemmar åt värnpliktiga utbetala familjebidrag i den mån behov därav prövas föreligga. Med familjemedlemmar avses förutom den värnpliktiges hustru, med vilken han sammanlever, samt hans barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, även hans hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än som nyss sagts, hans föräldrar eller adoptant, hans hustrus barn och adoptivbarn samt hans fränskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige är underhållsskyldig mot vederbörande och vid tiden för inkallelsen i väsentlig mån bidrog till dennes underhåll. Därjämte är även den värnpliktiges hufvudstod att anse såsom medlem av hans familj under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförmögen till arbete. Familjebidrag kan utgå

såsom familjepening, bostadsbidrag, näringsbidrag, sjukbidrag och begravningsbidrag.

Familjebidragsförordningens bestämmelser skola även tillämpas å krigsfrivilliga och värnpliktiga, som efter eget åtagande fullgöra tjänstgöring i samband med krigsförbandsvis anordnade repetitionsövningar, dock att medlemmar av Sveriges lottakårer och av föreningen Svenska blå stjärnan allenast må erhålla bostadsbidrag. Familjebidragsnämnden har dessutom att utbetala hemortslön, som utgöres av befälsön och långtidslön, till därtill berättigade. Förordningens bestämmelser angående hemortslön skola dock gälla allenast, när krigsavlöningsreglementet äger tillämpning. Konungen äger emellertid förordna, att bestämmelserna, i vad de avse långtidslön, skola tillämpas under tid, då värnpliktiga äro inkallade jämlikt 27 § 2 mom. värnpliktslagen.

Det åligger familjebidragsnämnden vidare att mottaga ansökningar om värnpliktslån och ersättningsfyllnad åt vissa under militärtjänstgöring kroppsskadade och att, efter att hava inskaffat den ytterligare utredning, som finnes erforderlig, med eget yttrande i vissa fall överlämna ansökningarna till försvarets socialbyrå.

Familjebidragsnämnden har slutligen att mottaga ansökningar om anstånd med indrivning av utskylder och att med eget yttrande överlämna ansökningarna till vederbörande utmätningsman.

Författningar. K. förordn. 29 mars 1946 om familjebidrag åt värnpliktiga m. m. (familjebidragsförordning), med ändr. (Kf 1946: nr 48, 1947: nr 30, 1951: nr 21, 1952: nr 6, 1953: nr 14, 1954: nr 44, 1956: nr 28). K. kung. 29 mars 1946 med närmare bestämmelser ang. tillämpning av familjebidragsförordningen (familjebidragskungörelse), med ändr.

Stat år 1956. (Familjebidrag.) Utgifter: driftbudgeten 4,066,739 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,505,000 kr.

Arbetsnämnden i Stockholms stad.**(Arbetsförmedlingen i Stockholms stad.)**

Åren 1732—35 fanns i Stockholm en offentlig arbetsförmedlingsanstalt, det av k. m:t privilegierade adresskontoret, och under denna tid var all privat platsanskaffning förbjuden.

Frågan om en kommunens arbetsförmedlingsanstalt framfördes år 1901 dels i en av föreningen »Studenter och arbetare» till stadsfullmäktige avlåten framställning, vari hemställdes om utredning i saken, dels i en hos fullmäktige samma år väckt motion i ärendet. Sedan en kommitté utrett frågan, beslöt stadsfullmäktige år 1904 i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*. Denna institution trädde i verksamhet den 22 september 1905.

Enligt en den 15 juni 1934 antagen lag skulle offentlig förmedling av arbetsanställning anordnas i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

I nämnda lag lämnades föreskrifter om verksamhetens ordnande och ledning samt om tillsynsmyndighetens befogenheter. Den 30 december 1939 utfärdades lag om tjänsteplikt. I lagens 2 kap. meddelades bestämmelser om arbetsförmedling. Därast k. m:t därom förordnade, skulle arbetsförmedlingsanstalt enligt 1934 års lag om offentlig arbetsförmedling stå under statlig ledning. Genom k. kung. den 26 april 1940 utfärdade k. m:t förordnande om statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen med tillämpning från och med den 20 maj 1940. Enligt k. kung. den 30 juni 1943 förordnades bl. a., att 2—5, 7 och 9—12 §§ av 1934 års lag om offentlig arbetsförmedling icke skall äga tillämpning.

Genom beslut av 1947 års riksdag har den offentliga arbetsförmedlingen från den 1 januari 1948 definitivt förstatligats. Ledningen av arbetsförmedlingen utövas av k. arbetsmarknadsstyrelsen. Som lokalt organ för styrelsen är i varje län inrättad en länsarbetsnämnd, vilken i Stockholm motsvaras av arbetsnämnden i Stockholms stad. Arbetsnämnden åligger bl. a. att handhåva ledningen av den offentliga arbetsförmedlingen och den därtill knutna yrkesvägledningen samt att följa utvecklingen på arbetsmarknaden samt att utföra de uppgifter som av k. m:t eller k. arbetsmarknadsstyrelsen överlämnas till nämnden.

Arbetsnämnden består i Stockholm av en ordförande och fem ledamöter. En av ledamöterna är vice ordförande. För en var ledamot, utom vice ordföranden, skall finnas personlig ersättare.

K. m:t förordnar, efter förslag av chefen för k. arbetsmarknadsstyrelsen, för en tid av högst

tre år ordförande, ledamöter och ersättare, varvid en av ledamöterna förordnas att vara vice ordförande.

Författningar. K. m:ts instruktion för länsarbetsnämnderna 17 juni 1948, med ändr. 19 okt. 1951, 5 juni och 30 dec. 1953. K. m:ts kung. om den offentliga arbetsförmedlingen 30 dec. 1947.

Arbetsnämndens ledamöter

(utsedda för tiden 1955—1957).

Ordförande.

Lindell, K. J., generaldirektör.

Vice ordförande.

Kalderén, O. R., direktör.

Ledamöter.

Ekdahl, f. Johansson, Helga M., förbundskassör; Karlén, E., ombudsman; Lindblad, T. A., disponent; Setréus, I. M., kassör, stadsfullm.

Ersättare: Kronlund, Barbro E., socialinspektör (för Ekdahl); Sandström, C. V. R., ombudsman (för Karlén); Jonsson, J. E., direktör (för Lindblad); Gustafsson, H. L., metallarbetare (för Setréus).

Arbetsnämndens kansli.

Regeringsgatan 79 (postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonton nr 182 050); t. 22 30 00 (lokalsamtal) och 22 38 80 (riksamtal); expeditionstid 9—12, 13—16 (lördagar 9—13).

Direktör.

Norbäck, K. G.

Förste inspektör.

Wahlström, K.-O. A.

Inspektörer.

Piomark, E.; Lindqvist, Vivan L. M.; Michélsen, G. V. G.; Jönsson, f. Rasmussen, K. Ingeborg; Tell, N. A. O. V.; Bratt, f. Ekwall, T. E. (Lisa), *tf.*; Svensson, B. A. G., *tf.*

Arbetsförmedlingens expeditioner.

Postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonton nr 182 050; t. (där annat ej särskilt anges) 22 30 00 (lokalsamtal) och 22 38 80 (riksamtal); expeditionstider 9—12, 13—16 (lördagar 9—13), för vissa expeditioner gälla särskilda tider; i regel hålles fredagar öppettill kl. 19.

**Expeditionerna Regeringsgatan
79—81.**

Metallarbetare m. fl.; hantverks- och fabriksarbetare (även kvinnl. exp.); träindustri- och byggnadsfackarbetare; grovarbetare, handelsarbetare m. fl.

Expeditionen för stuveri- och tillfälliga transportarbetare.

Södre Torn, Södermalmstorg, Sö.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, C. Befäl (t. 21 09 48); manskap, utgående flottan (t. 10 62 84); manskap, insjöflottan (t. 20 27 83); kvinnlig personal (t. 10 73 60).

Expeditionen för hotell- och restaurangpersonal.

Vattugatan 9, C. Ekonomipersonal; serveringspersonal; köksbiträden och diskerskor m. fl.

Artist- och musikerförmedlingen.

Riddargatan 35—37, Ö. Musiker och orkestrar; artister; statister.

Expeditionen för husligt arbete och sjukvård.

Brunkebergstorg 14, C. Hembiträden, kökerskor och husor, tillfällig hemhjälp,

barnavårdspersonal, anstalts- och sjukvårdspersonal, tandtekniker och tandsköterskor; Mäster Samuelsensgatan 19, C., städningsspersonal.

Tjänstemannaförmedlingen.

Inspektören, Regeringsgatan 57, C. Försäljningspersonal, Regeringsgatan 57, C.; teknisk personal, Regeringsgatan 47, C.; förvaltningspersonal, lärare, kontorspersonal, Smålandsgatan 31 A, C.

Ungdomsförmedlingen och yrkesvägledningen.

Slottsbacken 6, C. Ungdom under 18 år. Yrkesvägledning (alla åldrar) på tid efter överenskommelse.

Arbetsvårdsexpeditionen.

Tegnérsgatan 15, Va.; tid efter överenskommelse.

Expeditionen i Vällingby.

*Vittangiplan 10, Vällingby; t. 87 05 50
87 05 51, 87 05 52, 87 05 53.*

Expeditionen i Enskede.

*Gullmarsplan 5, n. b., Johanneshov;
t. 48 04 40, 48 04 41.*

Expeditionen i Brännkyrka.

*Hägerstensvägen 150, Hägersten; t. 45 66 52,
45 66 53.*

Stockholms stads nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämnden.

Näckströmsgatan 6, 1 tr., C. (postgiro-konto nr 100033); t. 22 08 30.

Stadsfullmäktige tillsatte 1914 en kommitté för utredning av frågan om stadens alkoholistvård m. m.

Den 19 juni 1916 beslöt stadsfullmäktige i enlighet med då gällande lag den 30 juni 1913 ang. behandling av alkoholister att tillsätta *Stockholms stads nykterhetsnämnd*. Nämnden trädde i verksamhet den 1 november s. å.

Enligt lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlagen), vilken lag gällde till den 1 oktober 1955, tillkom det kommunal nykterhetsnämnd att inom sitt verksamhetsområde övervaka nykterhetstillståndet.

Enligt lagen om nykterhetsvård den 27 juli 1954, som trädde i kraft den 1 oktober 1955, tillkommer kommunal nykterhetsnämnd att inom sitt verksamhetsområde övervaka nykterhetstillståndet samt att vidtaga åtgärder för dess förbättrande. I första hand ankommer det på nykterhetsnämnden att genom olika hjälpåtgärder söka återföra vederbörande till ett nyktert liv. I vissa fall kan, där någon befines hemfallen åt alkoholmissbruk, förekomma intagning å vårdanstalt.

Det åligger nykterhetsnämnd särskilt att söka förebygga och motverka onykterhet och dryckenskap genom upplysningar, råd och anvisningar till försäljare av alkoholhaltiga drycker samt genom åtgärder mot olovlig befattning med sådana drycker; att verka för nykterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och anvisningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nykterhetsnämnd har att ställa sig till efterrättelse de anvisningar angående verksamheten, som socialstyrelsen meddelar.

Ledamöter i kommunal nykterhetsnämnd utses av kommunen till det antal, som med hänsyn till folkmängd och andra förhållanden erfordras, dock minst fem. Suppleanter utses av kommunen till minst ledamöternas halva antal. Såväl män som kvinnor skola vara representerade i nämnden. Om möjligt bör läkare vara ledamot av nämnden. Ifråga om nykterhetsnämnden i

Stockholm gälla de bestämmelser, som konungen på förslag av stadsfullmäktige meddelar.

Genom k. rusdrycksförsäljningsförrordningen den 26 maj 1954 och k. ölförsäljningsförrordningen samma dag ävensom k. förrordningen den 25 februari 1955 om försäljning av alkoholfria drycker har kommunal nykterhetsnämnd ålagts vissa uppgifter bl. a. för övervakning av förrordningarnas efterlevnad (jfr sid. 572).

Enligt k. vägtrafikförrordningen den 20 september 1951 skall vidare polismyndigheten före utfärdande av i förrordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nykterhet m. m. höra vederbörande nykterhetsnämnd angående sökandens nykterhetsförhållanden.

Stadsfullmäktige hava den 21 februari 1955 fattat beslut angående utvidgning av nykterhetsnämndens administrativa apparat m. m. (Utl. 1955: nr 39).

Nykterhetsnämnden har till uppgift att beträffande Stockholm fullgöra de åligganden i avseende å nykterhetsvården, som enligt allmän lag eller författning ankomma å sådan nämnd; att jämväl eljest handlägga ärenden rörande nykterhetstillståndet inom Stockholm; att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nykterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande samt att ombesörja de ekonomiska angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas.

Nämnden består av nio ledamöter och sex suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna skall en vara lagfaren, en läkare och en kvinna. Av suppleanterna skall en vara kvinna. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningskyldighet nämndens arbetsområde faller, borgarrådet för socialroteln, äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Vid sammanträden med nämnden äger chefen för nykterhetsnämndens expedition närvara och deltaga i överläggning med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad i protokollet. Näm-

den utser inom sig *d e l e g a t i o n e r*, som handlägga frågor om tvångsåtgärder mot alkoholister m. m.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 7 december 1954 och 12 december 1955.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941, med ändr. (Kf 1940: nr 71, 1954: nr 3). Lag 27 juni 1954 om nykterhetsvård, K. kung. 25 aug. 1955 med vissa tillämpningsföreskrifter till lagen om nykterhetsvård. K. rusdrycksförsäljningsförrdn. 26 maj 1954. K. ölförsäljningsförrdn. 26 maj 1954. K. förrdn. 25 febr. 1955 om försäljning av alkoholfria drycker.

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 1,808,269 kr. (därav engångs 227,423 kr.), kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 700,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 959,600 kr.

Nykterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande (1,200 kr.).

*Öhman, H. G., prakt. läkare.

Vice ordförande.

*Näverfelt, A. S., tf. förste aktuarie, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru.

*Brolin, C. H., redaktör.

*Eriksson, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm.

Johanson, f. Horwitz, Inga C., barnavårdsman.

*Liljegren, Märta M., fru.

Nilsson, Folke V., kriminalassistent, stadsfullm.

Rådö, E. H., förbundssekreterare.

Suppleanter¹⁾.

*Alderin, E. K., ombudsman, stadsfullm.

Anders, f. Eriksson, Elsa S., konsulent, stadsfullm.

Ellwyn, B. Christina, förste byråsekreterare.

*Englund, E. W., f. d. aktuarie.

*Ferb, K. P. E., personalkonsulent.

Krokstedt, Astrid J. M., ombudsman, stadsfullm.

Sekreterare (3,336 kr.).

Högrell, B. O. B., förste sekreterare (se sid. 151); träffas efter överenskommelse.

Nykterhetsnämndens delegerade.

Nykterhetsvårdsdelegerade.

Delegation S: Öhman, H. G., ordf.; Liljegren, Märta M.; Brolin, C. H.

Delegation A: Öhman, H. G., ordf.; Rådö, E. H.

Suppleant: Krokstedt, Astrid J. M.

Delegation B: Brolin, C. H., ordf.; Johanson, f. Horwitz, Inga C.

Suppleanter: Anders, f. Eriksson, Elsa I.; Ferb, K. P. E.

Delegation C: Liljegren, Märta M., ordf.; Eriksson, Arthur W.; Näverfelt, A. S.

Suppleant: Ellwyn, B. Christina.

Delegation D: Brolin, C. H., ordf.; Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda).

Suppleanter: Englund, E. W.; Alderin, E. K.

Delegerade för körkortsärenden.

Rådö, E. H., ordf.; Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda); Nilsson, Folke V.

Suppleant: Alderin, E. K.

Tjänstedelegerade.

Öhman, H. G., ordf.; Brolin, C. H.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Revisorer.

Gemensamma för barnavårdsnämnden m. fl. (se sid. 287).

Nykterhetsnämndens expedition.

Central förvaltning.

Näckströmsgatan 6, 1 tr., C.; t. 22 08 30.

Nykterhetsnämndens expedition är nämndens beredande och verkställande organ. Expeditionens verksamhet är f. n. uppdelad på nio olika distrikt och en informationsbyrå för nykterhetsvård samt en expedition för körkortssökande.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929 (Kf 1929: nr 69).

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 1,748,335 kr. (därav engångs 198,523 kr.); inkomster: driftbudgeten 900,000 kr.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för ledamöter suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden samt ledamöterna fru Beijer, hr Eriksson och fru Liljegren suppleanterna hrr Ferb och Alderin, fru Anders, hr Englund samt fröknarna Krokstedt och Ellwyn i nu nämnd ordning, för ledamöterna hrr Brolin, vice ordföranden och Rådö suppleanterna hr Englund, fröknarna Krokstedt och Ellwyn, hrr Ferb och Alderin samt fru Anders i nu nämnd ordning, för ledamöterna fru Johanson och hr Nilsson suppleanterna fröken Krokstedt, hr Englund, fröken Ellwyn, hrr Ferb och Alderin samt fru Anders i nu nämnd ordning.

Direktör (B 13).

Burman, O. A., chef för nykterhetsnämndens expedition; mottagningstid: 9—10.

Byråinspektör (31).

Göransson, G. G.

Byråassistent (25).

Hellgren, N. O. B.

Förste kontorsskrivare (16).

Cervin-Kaminskyj, Elsa M. E.; Andersson, f. Hägerström, Gördis.

Ett kanslibitråde, fyra kontorsbiträden, en förste expeditionsvakt, två expeditionsvaksbiträden.

Läkare (B 19).

Karlmark, E. G.

Läkare (B 17).

Vakant.

Kurator (18).

Månsson, E. Margareta.

Ett kanslibitråde.

Assistent (19)

(för ekonomiska ärenden).

Bjelkerud, G. F.

*Övriga expeditioner.**Informationsbyrå.*

Mottagningstider: för män: vardagar 8,30—10,30, tisdagar o. fredagar även 18—20,30. Adress: Näckströmsgatan 4, n. b., C., t. 11 06 98, 11 07 73, 11 12 76; för kvinnor: vardagar 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30. Adress: Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 52 01 50.

Fr. o. m. den 1 oktober 1955 har inrättats en särskild avdelning — Stockholms stads informationsbyrå i alkoholfrågor — för sådana fall av lindrigare alkoholmissbruk, vilka endast kunna bli föremål för hjälpåtgärder.

Inspektör (28).

Nordström, L. G.; t. 22 08 30.

Assistenter (19).

Braathen, f. Möller, Mix A.; t. 11 14 39; en vakant.

Assistenter (18).

Simm, U.; t. 11 15 94; Sohlberg, f. Olsson, Norah I.; t. 11 12 76; Grannfors, L. G. V. G.; t. 11 06 98; Svensson, E. S.; t. 11 07 73.

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde.

Distrikt I.

(Omfattande Essingen, St Görans och Kungsholms församlingar.)

Expedition: Svedbergsplan 2, K. (Sociala byrån nr V); mottagningstid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Inspektör (24).

Skoglund, K. B.; t. 52 50 94.

Assistenter (18).

Lundin, T. H. I.; t. 52 62 26; Arngården, N. G. F.; t. 52 50 95.

Ett kanslibitråde.

Distrikt I A.

(Omfattande Bromma och Spånga församlingar.)

Förste assistent (20).

Jansson, S. I.; t. 52 62 25.

Assistent (18).

Wirén, Ulla A. B.

Ett kontorsbiträde (halvtid).

Distrikt II.

(Omfattande Matteus, Gustav Vasa, Adolf Fredriks, Johannes och Engelbrekts församlingar.)

Expedition: Scheelegatan 5, 1 tr., K.; mottagningstid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30; t. 52 01 50 (växel).

Inspektör (24).

Lundström, S. G. E.

Assistenter (18).

Pernemar, H. S. G.; Giselsson, K. U.

Ett kontorsbiträde.

Distrikt III.

(Omfattande Brännkyrka församling samt delar av Årsta.)

Expedition: Karusellplan 13, Hägersten, (Sociala byrån nr I); mottagningstid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Inspektör (24).

Leijonborg, K. A. M.; t. 19 51 27.

Assistenter.

Sundberg, K. G. G. (19); t. 19 71 04; en vakant (18).

Ett kanslibitråde.

Distrikt IV.

(Omfattande Enskede församling utom stadsdelarna Hökarängen och Gubbängen samt del av Årsta.)

Expedition: Gullmarsplan 17, Johannes-hov (Sociala byrån nr I A); mottagnings-tid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Inspektör (24).

Gustrin, F.; t. 48 72 64.

Assistent (18).

Burman, O. E.; t. 48 72 66.

Ett kanslibitråde.

Distrikt IV A.

(Omfattande stadsdelarna Hökarängen och Gubbängen samt vissa ytterligare delar av Enskede församling.)

Expedition: Hökarängsplan 1, Enskede (Sociala byrån nr I AG); mottagnings-tid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Förste assistent (20).

Fernstedt, T. V.; t. 94 30 91.

Assistent (18).

Lindh, O. A.; t. 94 30 71.

Ett kontorsbiträde (halvtid.)

Distrikt V.

(Omfattande kvinnliga klienter inom hela stadsområdet.)

Expedition: Scheelegatan 5, 1 tr., K.; mottagnings-tid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30; t. 52 01 50 (växel).

Inspektör (24).

Carlsson, A. L. M. (Anna Lisa).

Assistenter (18).

Öberg, f. Södermarck, Gerd Ch.; Cronander, I. Anita.

Ett kanslibitråde (gemensamt med distrikt VIII).

Distrikt VI.

(Omfattande manliga klienter i åldern 18—25 år inom hela stadsområdet.)

Expedition: Kungsholmsgatan 30, 2 tr., K.; mottagnings-tid: 8,30—10,30 torsdagar även 17,30—18,30.

Biträdande inspektör (21).

Landenius, P. M. N.; t. 50 02 70.

Assistenter (18).

Widborg, M. E. Z.; t. 50 08 85; Sundblad, Ingrid M.; t. 50 02 70.

Ett kontorsbiträde.

Distrikt VII.

(Omfattande Maria Magdalena, Sofia och Katarina församlingar jämte intagna på Högalids vårdhem; dock ej klientelet på ungarshotellen på Södermalm.)

Expedition: Tjärhovsgatan 27, 3 tr., Sö.; mottagnings-tid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Inspektör (24).

Mallmén, G. H.; t. 41 56 53.

Assistenter.

Ljungqvist, T. S. (19); t. 41 52 36; Forsman, E. G. (18); 41 52 36; en vakant (18), *tf. Gröndahl, E. G.*; t. 41 52 36.

Ett kanslibitråde.

Distrikt VII A.

(Omfattande Högalids församling med undantag av Högalids vårdhem och klientelet på ungarshotellen på Södermalm.)

Förste assistent (20).

Hallgren, E. A.; t. 41 52 24.

Assistent (18).

Vakant, *tf. Blomqvist, f. Carström, Britta M.*; t. 41 56 84.

Trä kontorsbiträden (en halvtid gemensamt med distrikt VII och IX).

Distrikt VIII.

(Omfattande Oscars, Hedvig Eleonora, Jakobs, Klara, Storkyrkans och Adolf Fredriks församlingar.)

Expedition: Scheelegatan 5, 1 tr., K.; mottagnings-tid: 8,30—10,30, torsdagar även 17,30—18,30; t. 52 01 50 (växel).

Inspektör (24).

Fredgård, G. Å. V.

Assistenter (18).

Mogren, C. G. E. A.; Mattsson, K.-E.

Ett kanslibitråde (gemensamt med distrikt V).

Distrikt IX.

(Omfattande ungarshotellen på Södermalm.)

Biträdande inspektör (21).

Wibeck, K. T.; t. 41 52 03.

Assistent (18).

Ohlsson, B.-O. V.; t. 41 53 15.

**Avdelning för körkortsärenden
och nykterhetsintyg.**

(Omfattande hela staden.)

*Expedition: Näckströmsgatan 6, 1 tr.,
C.; mottagningstid: 8,30—10,30, torsdagar
även 17,30—18,30; t. 20 24 54.*

Inspektör (24).

Lindström, J. F.; t. 20 23 81.

Assistenten (18).

Bergström, O. G.; t. 22 08 30; Larsson, S. G.;
t. 51 28 10; en vakant.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

**Nykterhetsnämndens inackorderings-
hem.**

Solberga, Älvsjö; t. 47 00 68.

Nykterhetsnämndens inackorderingshem, som började sin verksamhet den 1 oktober 1921, är avsett för personer, vilka vid utskrivning från alkoholistanstalt eller eljest sakna lämplig bostad. Vid hemmet, som sålunda är avsett för vård av mindre ingripande natur än internering å alko-

holistanstalt, mottagas förutom från alkoholistanstalt tillåtna och utskrivna även andra under nykterhetsnämndens övervakning stående personer, vilka kunna anses i behov av det stöd, som hemmet kan skänka dem. Inackorderad person skall i allmänhet ej kvarbo å hemmet längre tid än sex månader i följd.

Nykterhetsnämnden har för inackorderingshemmet förhyrt en fastighetsnämnden tillhörig byggnad i Älvsjö. Plats kan där beredas för 15 personer.

Stadsfullmäktige beslöt den 21 juni 1955 anvisa nykterhetsnämnden anslag å sammanlagt 700,000 kr. för uppförande och utrustning av ett inackorderingshem för alkoholskadade i kvarteret Skärsliparen i Nybohov (Utl. 1955: nr 233).

Författningar. K. kung. 30 juni 1944 om statsbidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter och inackorderingshem för alkoholister, med ändr. K. kung. 30 juni 1944 om statsbidrag till driftkostnader vid vissa alkoholistanstalter m. m., med ändr.

Stat år 1956. (Inackorderingshemmet vid Älvsjö.) Utgifter: driftbudgeten 59,934 kr. (därav engångs 28,900 kr.); inkomster: driftbudgeten 59,600 kr. (Inackorderingshemmet vid Nybohov.) Utgifter, kapitalbudgeten, lånemedel, inkomlinjen 700,000 kr.

Föreståndare (3,000 kr.).

Wibeck, K. T., bitr. inspektör (se sid. 331).

En husmoder, två biträden.

Stockholms stads hemhjälpdsnämnd.

Hemhjälpdsnämnden.

Adress och telefon: se sid. 334
Sociala hemhjälpssbyrån.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1944 att tillsätta *Stockholms stads hemhjälpdsnämnd* för att handhåva de uppgifter, som omförmålas i k. kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpssverksamhet.

Enligt kungörelsen skall denna verksamhet hava till ändamål att i hem, där på grund av husmoderns bristande arbetsförmåga eller behov av vila eller annan familjemedlems sjukdom eller ock därmed jämförbara omständigheter tillfälligt behov föreligger av biträde med hemmets skötsel, genom särskild hemvårdarinna lämna sådant biträde under kortare tid. Hemhjälp må jämväl kunna lämnas ensamboende. För avlönande av hemvårdarinnorna må statsbidrag utgå till kommun, enligt i kungörelsen lämnade bestämmelser. Hemhjälp må tillhandahållas såväl åt den som är mindre bemedlad som åt den, vilken är bemedlad men saknar möjlighet att på annat sätt erhålla lejd arbetskraft. Jämväl åt annan person må, såvitt tillgången på hemvårdarinnor det medgiver, hemhjälp tillhandahållas. Hemhjälp till mindre bemedlad skall lämnas kostnadsfritt. För hemhjälp, som lämnas bemedlad person, skall betingas skälig ersättning, vid vars fastställande hänsyn jämväl bör tagas till vederbörandes betalningsförmåga.

Ledningen av statsunderstödd kommunal hemhjälpssverksamhet utövas av kommunal hemhjälpdsnämnd. Kommun skall antingen inrätta särskild hemhjälpdsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara hemhjälpdsnämnd. Särskild hemhjälpdsnämnd utses av dem, som i allmänhet utöva kommunens beslutanderätt, samt skall bestå av tre, fem eller sju för fyra år i sänder utsedda ledamöter jämte lika många suppleanter. Särskild hemhjälpdsnämnd skall inom sig utse ordförande och vice ordförande för ett år i sänder. Vid utseende av ledamöter i särskild hemhjälpdsnämnd bör tillseas, att inom nämnden kommer att finnas person med erfarenhet i fråga om husligt arbete. Det åligger hemhjälpdsnämnd beträffande statsunderstödd hemhjälpssverksamhet, som bedrivs av kommun, bl. a. att anställa och entlediga hemvårdarinnor.

Den 19 juni 1944 beslöt stadsfullmäktige att antalet ledamöter i särskilda hemhjälpdsnämnden skulle vara fem jämte lika många suppleanter.

Den 22 november 1955 godkände stadsfullmäktige ett av borgarrådet framlagt förslag till utbyggnad av den sociala hemhjälpen i Stockholm (Utl. 1955: nr 340).

Förslaget innebär en ökning av verksamhetens kapacitet med en tredjedel eller från 54,000 dagsverken år 1954 till 70,000 dagsverken vid utgången av år 1956. För detta ändamål inrättades fr. o. m. den 1 december 1955 bl. a. 5 nya tjänster som hemvårdarinnor.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1956—1959 ägde rum den 19 december 1955.

Författningar. K. kung. 31 dec. 1943 om statsbidrag till social hemhjälpssverksamhet, med ändr. (Kf 1943: nr 82, 1947: nr 31, 1948: nr 34, 1950: nr 58, 1951: nr 28, 1952: nr 62, 1954: nr 41, 1955: nr 40). K. socialstyrelsens råd och anvisningar om social hemhjälpssverksamhet. (Råd och anvisningar i socialvårdsfrågor, 1950: nr 60, utg. av k. socialstyrelsen.)

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 2,164,406 kr. (däruv engångs 5,425 kr.); inkomster: driftbudgeten 492,000 kr.

Hemhjälpdsnämndens ledamöter

(för åren 1956—1959).

Ordförande.

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hagstrand, f. Söderborg, Ulla, fru, stadsfullm.

Remens, Eva F., läroverksadjunkt, stadsfullm.

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Suppleanter¹⁾.

Diesen, Ingrid E., fil. mag., stadsfullm.

Ericsson, f. Nilsson, Ruth I. L., fru.

¹⁾ Enligt stadsfullmäktiges beslut skall vid förfall för ledamot i första hand inträda: för ordföranden och fru Wedberg-Larsson suppleanterna fruor Olsson, Söderström, Ericsson, Nihlfors och Diesen, för ledamöterna fruor Hagstrand och Remens suppleanterna fruor Ericsson, Nihlfors, Diesen, Olsson och Söderström samt för vice ordföranden suppleanterna fruor Diesen, Ericsson, Nihlfors, Olsson och Söderström.

HhjN

Nihlfors, f. Cassel, Margit M. S., fru.
Olson, f. Gustavsson, Lilli E., fru.
Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

Sekreterare (1,220 kr.).

Rosander, K. L. W., bitr. sekreterare (se sid. 123).

Redogörare (1,090 kr.).

Stigner, P. Å. L., förste kammarskrivare (se sid. 141).

Hemhjälpsdelegerade.

Malmroth, f. Herlitz, Elsa, ordf.; Olson, f. Gustavsson, Lilli E.; Söderström, f. Hagberg, Vera M.; Hagstrand, f. Söderborg, Ulla.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 256).

Sociala hemhjälpsbyrån.

Slussplan 9, 1 tr., C.; expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12 och 13—13,30). Kassan: 10—12 och 13—15 (lördagar 10—12 och 13—13,30) samt dessutom fredagar 18—19.

Inspektör (26).

Vakant.

Förste assistent (20).

Oldberg, Greta; t. 11 52 45.

Assistenten.

Setterberg, Arla M. L. (19); t. 21 56 53; Carlman, Amelie C. (18); t. 21 35 38; Wesström, E. M. (Ell-Marie) (18); t. 21 35 38; Rydell, Inga-Britt (18).

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Axelsson, f. Mathson, Helfrid E. M.; t. 10 91 31. Ett kanslibiträde.

175 årsanställda och 30 deltidsanställda hemvårdarinnor, dessutom ett antal tillfälligt anställda hemvårdarinnor.

Stockholms stads pensionsnämnder.

Pensionsnämnderna.

Expeditioner och mottagningar: se nedan resp. ordförande.

Tanken att genom försäkring i någon form skapa de mindre bemedlade en sorgfri ålderdom på annan väg än genom fattigvården började redan vid 1800-talets ingång framföras i den svenska riksdagen. Den moderna socialförsäkringens historia i vårt land börjar dock först med Adolf Hedins år 1884 väckta förslag om ålderdomsförsäkring för arbetare. Samma år tillsattes den s. k. »*äldre arbetareförsäkringskommittén*», som år 1889 var färdig med sitt förslag om obligatorisk ålderdomsförsäkring för varje svensk undersäte. Förslaget framlades aldrig för riksdagen. I stället tillsatte k. mt 1891 den s. k. »*nya arbetareförsäkringskommittén*». Dess förslag, som var uppgjort efter tysk förebild och avsåg endast lönearbetare, blev icke antaget av riksdagen, som emellertid samtidigt beslöt avsättande av en fond till ålderdomspensionering. Dylik avsättning har sedan skett årligen och den s. k. »*arbetareförsäkringsfonden*» beräknades 1914 uppgå till nära 36 milj. kr. År 1907 tillsattes den s. k. »*ålderdomsförsäkringskommittén*», som år 1912 avgav sitt betänkande. Vid 1913 års riksdag vann frågan slutligen en lösning genom antagandet av lagen om allmän pensionsförsäkring, i det väsentliga byggd på ålderdomsförsäkringskommitténs förslag.

1913 års lag ersattes sedermera av 1935 års lag i samma ämne. Den 29 juni 1946 antogs nu gällande lag om folkpensionering (Svf 1946: nr 431).

Genom lagen den 6 juni 1952 (Svf 1952: nr 396), som trädde i kraft den 1 januari 1954, har folkpensioneringslagen av år 1946 i viktiga avseenden ändrats. Huvudsyftet med ändringarna har varit att bättre än tidigare bereda möjlighet för folkpensionärerna att utnyttja sin arbetskraft och att innehava spar-kapital eller annan motsvarande tillgång samt för arbetsgivare att ordna pensioneringsfrågan för anställda utan att därigenom folkpensioneringens inkomstprövade förmåner beskuras alltför starkt. Den advarsfria inkomsten har därför höjts och avdragsfaktorn har ändrats. Det allmänna och det särskilda bostadstillägget har avskaffats och ersatts av ett kommunalt bostadstillägg. Bostadskostnadsgrupperingen inom folkpensioneringen har upphävt. I Stockholm hava

genom stadsfullmäktiges beslut införts sådana kommunala bostadstillägg (se nedan).

I princip begränsas rätten till folkpension till att avse inom riket mantalsskrivna svenska medborgare som fyllt 16 år. De nordiska länderna, Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge hava emellertid i enlighet med en den 27 augusti 1949 slutna konvention under vissa förutsättningar förbundit sig till ömsesidigt utgivande av ålderspensioner. Vidare hava samma länder enligt en konvention den 18 december 1953 (Svf 1954: nr 601) överenskommit om ömsesidigt utgivande av förmåner i anledning av nedsatt arbetsförmåga, bl. a. invalidpensioner och sjukbidrag. Enahanda förmåner skola fr. o. m. den 1 september 1955 också tillkomma i Sverige bosatta och mantalsskrivna schweiziska medborgare jämlikt konvention den 17 december 1954 (Svf 1955: nr 522). Genom k. kungörelse den 22 september 1955 (Svf 1955: nr 563) har förordnats rörande ömsesidig tillämpning av vissa internationella överenskommelser angående social trygghet vid ålderdom och vid nedsatt arbetsförmåga samt för efterlevande. Överenskommelserna gälla i Europarådet ingående medlemsstater (Danmark, Irland, Nederländerna, Norge, Saar, Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland).

Rätten till *allmän ålderspension* inträder vid fyllda 67 år. Den är icke inkomstprövad och utgör för ensamstående och gift, vars make ej är pensionsberättigad, 1,700 kr. samt för pensionsberättigade makar 1,360 kr. vardera per år. Härtill kommer indextillägg med 150 resp. 120 kr. per år.

Invalidpension utgår före fyllda 67 år till den, som på grund av kropps- eller sinnessjukdom, sinnesslöhet, vanförhet eller annat lyte varaktigt är ur stånd att försörja sig genom sådant arbete, som motsvarar hans krafter och färdigheter. Har sådan högregradig nedsättning av arbetsförmågan bestått i minst sex månader och kan den antagas bliva bestående ytterligare avsevärd tid, skall folkpensionen utgå i form av *sjukbidrag*. Invalidpensionen är, med undantag för grundpensionen, 200 kr. per år, inkomstprövad och sålunda till sin storlek beroende av föreliggande inkomst.

Till pensionsberättigad gift man, vars hustru ej åtnjuter folkpension, utgår *hustrutillägg*,

PN

därest hustrun fyllt 60 år och makarna varit gifta minst 5 år. När särskilda skäl därtill föranleda må hustrutillägg utgå, oaktat hustrun ej fyllt 60 år.

Blindtillägg. Till den som blivit blind före 60 år utgår, oberoende av inkomst, blindtillägg med 1,000 kr. per år jämte invalidpensionens grundbelopp å 200 kr.

Vårdtillägg. Till pensionsberättigad, som — utan att vara blind — är ur stånd att reda sig själv och på grund härav är i behov av ständig vård och tillsyn, skall, om behovet därav uppkommit före fyllda 60 år, utöver honom eljest tillkommande folkpension erhålla vårdtillägg med 1,000 kr. om året.

Ankepension utgår till änka, som fyllt 55 år och uppnått denna ålder under det kalenderår under vilket mannen avlidit och om makarna varit gifta minst 5 år. Om särskilda skäl föreligga kan ankepension beviljas änka, oaktat hon vid mannens fränfalle ej fyllt 55 år. Änkepensionen är inkomstprövad till hela sitt belopp. Den kan ej utgå om beloppet ej uppgår till minst 60 kr. per år.

Änka eller änking, som har vårdnaden om barn under 12 år, kan under vissa förutsättningar för egen del erhålla bidrag av allmänna medel — *änke-/änklingsbidrag* — med belopp av samma storlek som ankepension. Bidraget är inkomstprövat.

Särskilt barnbidrag utgår dels för barn, vars föräldrar avlidit, dels för barn, vars fader eller moder avlidit, såframt vårdnaden om barnet överflyttats till särskilt förordnad förmyndare samt barnet ej stadigvarande bor tillsammans med den efterlevande av föräldrarna, dels också för barn, vars föräldrar åtnjuta folkpension. Bidraget upphör då barnet fyller 16 år.

Allmän ålderspension, tilläggspension, änkepension och hustrutillägg förhöjas genom *indextillägg*, vars storlek bestämmes i förhållande till pensionspristålet (förhållandet mellan det allmänna prisläget under varje månad och prisläget i december 1951) och förändras för varje hel mångfald av tre, varmed pensionspristålet överstiger 100 (Svf 1955: nr 394).

Till förutnämnda förmåner utgår i Stockholm enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1952 med senare ändringar och tillägg *kommunalt bostadstillägg* med dels ett fast belopp, minimistandardutfyllnad, dels ock hyran upp till 1,400 kr. Därest särskilda skäl därtill föranleda, må i vissa fall denna övre hyresgräns överskridas. Utfyllnadsbeloppet utgår 525 kr. till ensamstående och 343 kr. vardera till makar.

I den mån pensionärens årsinkomst överstiger 1,000 kr. för ensamstående och 1,500 kr. tillhopa för makar sker *reducering* av de inkomstprövade pensionsförmånerna, för ensamstående med 1/3-del av inkomst mellan 1,000—1,400 kr., samt med 2/3-delar av inkomst däröver samt för makar med 1/3-del av in-

komst mellan 1,500—2,100 kr. samt 2/3-delar av inkomst däröver.

Folkpensionens storlek fr. o. m. den 1 januari 1956 i kronor per år för personer med reducerad pension (kommunalt bostadstillägg, blindtillägg och vårdtillägg ej medräknade):

Ålderspension, invalidpen- Grund- Index- sion, sjukbidrag. belopp tillägg

Gift och gift pensionsberättigad, vars make ej uppbär folkpensionsförmån	1,700 ¹⁾	150
Gift pensionsberättigad, vars make uppbär enbart grundpension .	1,500 ¹⁾	150
Gift pensionsberättigad, vars make uppbär ålderspension, tilläggspension eller hustrutillägg .	1,360 ¹⁾	120
Hustrutillägg, änkepension samt änke- och änklingsbidrag . .	1,360	120

Såsom bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen skall för varje år pensionsavgift erläggas av envar svensk medborgare. På grund av ovan angivna konventioner föreligger numera skyldighet för i Sverige bosatta medborgare i berörda länder att erlägga pensionsavgifter enligt folkpensioneringslagen. Pensionsavgift erlägges dock ej för år före det, under vilket han fyller 18 år, eller efter det, under vilket han fyllt 66 år, ej heller av den som åtnjuter folkpension eller förlorat sitt svenska medborgarskap. Den pensionsavgift, som årligen skall erläggas, utgår för närvarande 1,8 procent av den avgiftspliktiges till statlig inkomstskatt för året taxerade inkomst. Makar, som båda äro avgiftspliktiga och taxeras enligt för gift skattskyldig gällande bestämmelser, skola erlägga avgift med sammanlagt högst 360 kr. Därvid skall iakttagas, att om vardera makens taxerade inkomst överstiger 10,000 kr., envar påföres pensionsavgift med 180 kr. Om endast den ene makens taxerade inkomst överstiger 10,000 kr., minskas i förekommande fall dennes avgift så att sammanlagda beloppet av makarnas pensionsavgifter ej överstiger 360 kr. Avgiftspliktig, som taxeras enligt för gift skattskyldig gällande bestämmelser och vilkens make är fritagen från skyldighet att erlägga pensionsavgift allenast därför att för denne icke beräknats taxerad inkomst, skall erlägga avgift med högst 360 kr. För annan avgiftspliktig än nyss nämnts utgår lägsta avgift 6 kr. samt högsta avgift 180 kr. Pensionsavgifterna ingå till *folkpensioneringsfonden*.

Genom lag den 29 juni 1946 om frivillig statlig pensionsförsäkring kunna svenska medborgare under vissa förutsättningar hos pensionsstyrelsen försäkras till erhållande av pension.

¹⁾ För den som uppbär invalidpension eller sjukbidrag ingår i beloppet grundpension med 200 kr. och återstoden utgör tilläggspension.

Kommun skall för varje kalenderår bidraga till kostnaderna för folkpensioner med 3/20-dels procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommun, av kostnaden för tilläggs pensioner, änke pensioner och bostadstillägg, som under året utbetalats till inom kommunen mantalsskrivna pensionsberättigade, dock högst 3/5-delar av nämnda kostnad. I Stockholm är det kommunala bidraget 60 procent av nämnda kostnader.

Folkpensioneringens förvaltningsorgan utgöres dels av ett statens ämbetsverk, *pensionsstyrelsen*, dels av kommunala *pensionsnämnder*. I varje kommun skall finnas en pensionsnämnd. Ordförande och dennes suppleant utses av konungens befallningshavande (i Stockholm överståthållarämbetet) för fyra år, ledamöterna, till antalet högst sex, jämte lika många suppleanter, utses i stad av stadsfullmäktige, likaledes för fyra år (hälften avgår vartannat år). Därjämte äger pensionsstyrelsen utse ombud hos nämnderna samt vissa instruktionsombud. Ordförande eller ordförandes suppleant samt ledamot eller ledamots suppleant i pensionsnämnd må endast den man eller kvinna vara, som är i kommunen boende samt icke är omtydlig eller i konkurstillstånd eller av allmänna fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning. Då inom ett pensionsstrikt pensionsnämnd första gången valts, skall efter lottning halva antalet av de utsedda ledamöterna avgå vid utgången av andra året av den tid, för vilken de blivit valda, så ock suppleanterna för de avgående ledamöterna. Pensionsnämnd tillkommer att i första hand pröva i pensionsansökningarna lämnade upplysningar samt på grund av denna prövning besluta huruvida sökanden äger rätt till pension ävensom, där sökanden finnes berättigad därtill, fastställa pensionens belopp och då fråga är om sjukbidrag, den tidpunkt intill vilken bidraget längst må utgå. Pensionsstyrelsen utfärdar pensionsbrev och utbetalar pensionsbeloppen. Pensionsnämnds beslut får överklagas inom fjorton dagar hos pensionsstyrelsen. Dess beslut åter kan överklagas av justitiekanslern eller efter dennes medgivande av kommun, pensionsnämnds ordförande och pensionsstyrelsens ombud hos regeringsrätten. Enskild sakägare må fullfölja talan allenast så framt pensionsstyrelsen lämnat tillstånd därtill.

Genom lag den 26 juli 1947 har fattigvårdssamhälle möjlighet att ställa medel till förfogande för fattigvårdsstyrelse till beredande dels av kommunala pensionstillskott åt personer, vilka uppbära folkpension, men icke enligt folkpensioneringslagen äro uteslagna från tilläggs pension, änke pension eller bostadstillägg, men ändock av särskilda skäl finnas vara i behov av fattigvård, dels av kommunala tillskott till bidrag till änkor och änkelingar med barn åt personer, vilka finnas vara i behov av fattigvård, oaktat de åtnjuta bidrag enligt lagen om bidrag till änkor och änkelingar med barn, dels av kommunala

tillskott till särskilda barnbidrag eller till bidragsförskott åt barn, vilka finnas vara i behov av fattigvård, oaktat för dem utgå barnbidrag, särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn eller bidragsförskott, dels ock av kommunala sjukvårdsbidrag till bestridande, gemensamt med pensionsstyrelsen, av kostnader för åtgärder till förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmågan, med föreskrift, att tillskott och bidrag, som utdelas av dessa medel, icke skola vara att anse såsom fattigvård. Sådana tillskott och bidrag må icke tilldelas andra personer än dem, som äro mantalsskrivna inom fattigvårdssamhället och där äga hemortsrätt ifråga om fattigvård. I övrigt äger samhället bestämma de grunder, som för beviljande av tillskott och bidrag böra av fattigvårdsstyrelsen iakttagas.

Ang. *sjukvård* och *yrkeshutbildning*, se under fattigvårdsnämnden sid. 253.

Stockholms stad är f. n. enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1951 fastställt av överståthållarämbetet den 22 juni 1951, indelad i 14 pensionsdistrikt.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1951, fastställt av överståthållarämbetet den 22 juni 1951 utgå till ordförandena i 1:a—10:e jämte 14:e distrikt 900 kr. samt i 11:e—13:e distrikt 1,100 kr., samt ett tilläggsbelopp å sammanlagt 24,650 kr. att fördelas mellan nämndernas ordförande i förhållande till antalet av respektive pensionsnämnder för år handlagda ärenden samt till en var av ordförandesuppleanterna i 1:a—13:e distriktens pensionsnämnder arvode med 450 kr. för år och till ordförandesuppleanten i 14:e distriktets pensionsnämnd arvode med 375 kr. per år. Genom stadsfullmäktiges beslut den 16 februari 1953 hava de till ordförandena och deras suppleanter utgående arvoden höjts med 15 procent med retroaktivt verkan fr. o. m. den 1 juli 1952. Till nämndernas kommunalvalda ledamöter utgår arvode med 10 kr. per sammanträde.

Nämndernas nuvarande ordförande (jämte suppleanter) äro utsedda av överståthållarämbetet för tiden t. o. m. den 31 december 1959. Övriga nuvarande ledamöter och suppleanter hava utsetts av stadsfullmäktige den 11 december 1953 (för åren 1954—1957) och den 19 december 1955 (för åren 1956—1959) (fyllnadsväl den 20 februari 1956). Suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie ledamot.

Författningar. Lag 29 juni 1946 om folkpensionering, med ändr. Lag 26 juli 1947 om kommunala pensionstillskott m. m., med ändr. Lag 30 juni 1947 om kommunernas bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen, med ändr. Lag 26 juli 1947 om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn, med ändr. Lag 26 juli 1947 om bidrag till änkor och änkelingar med barn, med ändr. Lag 29 juni 1946 om frivillig statlig pensionsförsäkring. K. kung. 30 dec. 1947 ang. anordnandet av den frivilliga statliga pen-

PN sionsförsäkringen (Svf 1947: nr 981). K. kung. 18 nov. 1949 om tillämpning av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 27 aug. 1949 slutna konvention om ömsesidigt utgående av ålderspensioner (Svf 1949: nr 582), kompletterad genom k. kung. 16 aug. 1954 (Svf 1954: nr 601). K. kung. 25 aug. 1955 om tillämpning av en mellan Sverige och Schweiz slutna konvention rör. socialförsäkring (Svf 1955: nr 522). K. kung. 22 sept. 1955 rör. tillämpningen av vissa europeiska avtal om social trygghet m. m. (Svf 1955: nr 563). Grunder för utgående av kommunala bostadstillägg åt folkpensionärer i Stockholm fr. o. m. 1 jan. 1954, fastställda av SF 17 nov. 1952, med ändr. och tillägg (Kf 1952: nr 81, 1953: nr 46, 58, Utl. 1955: nr 396, 1956: nr 9). Anvisningar till nämnda grunder fastställda av pensionsnämndsdelegerade 23 dec. 1952 (Kf 1952: nr 104), med ändr. 7 dec. 1955 (Kf 1955: nr 56).

Stat år 1956. (Stadens utgifter för folkpensionering och särskilda barnbidrag till ånkors och invaliders barn samt bidrag till ånkor och ånklingar med barn ävensom bidrag till kommunalt bostadstillägg): driftbudgeten 37,600,000 kr.

1:a distriktet

(omfattande Storkyrko-, Klara och Adolf Fredriks församlingar).

Expedition: Herkulesgatan 24, C., varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 11 71 92.

Ordförande.

Rosén, N. J. O., f. d. byrådirektör. Mottagning: Herkulesgatan 24, 1 tr., C., måndagar 17—18.
Suppleant: **Sandberg**, C. M. G., inspektör.

Ledamöter.

Flodin, O. B., typograf, **Haneryd**, S. G., butikschef, **Åkerlund**, K. O., f. d. börsvaktmästare (valda för åren 1954—1957); **Lindqvist**, N. G. E., kyrkovaktmästare, **Mårtensson**, A. H., portvakt, **Svanberg**, I. F., köpman (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Säff-Bergqvist**, Ellen M., tf. personalkonsulent (för Flodin), **Klingmark**, E. Linneä, tjänsteman (för Haneryd), **Lindkvist**, N. G. E., Märta K., fru (för Åkerlund) (valda för åren 1954—1957; **Lagerman**, S. A., redaktör (för Lindqvist), **Nilson**, S. P. L., f. d. skatteassistent (för Mårtensson), **Emtell**, Märtha E., tjänsteman (för Svanberg) (valda för åren 1956—1959).

2:a distriktet

(omfattande Kungsholms församling samt St Görans församling öster om Igeldammsgatan, Mariebergsgatan, Drottningholmssvägen, Fridhemsgatan, Norr Mälarstrand).

Expedition: Svedbergsplan 2, K., varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 51 97 27, 53 89 40.

Ordförande.

Vakant. Mottagning: Svedbergsplan 2, K., torsdagar 17—18.

Suppleant: **Brandt**, C. E., stadsadvokat.

Ledamöter.

Reuterlid, f. Hägglund, **Valborg K.**, fru, **Sala**, E., assurancesinspektör, **Åhman**, f. Ström, **Karin L.**, fru (valda för åren 1954—1957); **Hellström**, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, **Löfberg**, A. E., assistent, **Rathsman**, E. F. N., kamrerare (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Stavenius**, L., f. d. järnvägstjänsteman (för Reuterlid), **Lindqvist**, B. E. G., tjänsteman (för Sala), **Brunell**, F. L., järnvägstjänsteman (för Åhman) (valda för åren 1954—1957); **Prüzellius**, f. Gustavsson, **Sigrid T.**, affärsinnehavare (för Hellström), **Ryderberg**, Ingrid, förste assistent (för Löfberg), **Carlsson**, N. W., försäkringskonsulent (för Rathsman) (valda för åren 1956—1959).

3:e distriktet

(omfattande Gustav Vasa församling samt de delar av Mattens församling, som ligga öster om Norrtullsgatan och söder om Ynglingagatan).

Expedition: Surbrunnsgatan 61, 1 tr., Va., varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 32 71 60.

Ordförande.

Rosell, C.-E., taxeringskommissarie. Mottagning: Surbrunnsgatan 61, 1 tr., Va., måndagar 17—18.

Suppleant: **Evæus**, H. V., byggnadssekreterare.

Ledamöter.

Andersson, E. V., sjukbärare, **Eriksson**, I. H., verkstadsinnehavare, **Karlström**, Alfild M., fröken (valda för åren 1954—1957); **Fredrikson**, Anny L., fröken, **Lund**, E. V., skrädderiidkare, **Sundberg**, K. O. E., kassör (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Kjellenborg**, G. L., bokbindare (för Andersson), **Asp**, f. Wester, A. Elisabet, aktuarie (för Ericsson), **Widgren**, f. Möller, **Blanche I. M.**, fru (för Karlström) (valda för åren 1954—1957); **Wallstig**, S. T., tjänsteman (för Fredrikson), **Janér**, H. G. A., agronom (för Lund), **Carbell**, f. Hansson, **Elin S. D.**, fru (för Sundberg) (valda för åren 1956—1959).

4:e distriktet

(omfattande Mattens församling utom de delar, som ligga öster om Norrtullsgatan och söder om Ynglingagatan).

Expedition: Surbrunnsgatan 61, 1 tr., Va., varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 32 71 60.

Ordförande.

Scholander, A. H. E., förste taxeringsinspektör.
Mottagning: Surbrunnsgatan 61, 1 tr., *Va.*,
måndagar 17—18; t. 30 49 01.

Suppleant: **Sigurdson**, Y. K.-G., taxerings-
inspektör.

Ledamöter.

Andersson, J. E., kamrerare, **Fahlström**, A. E.,
hälsovårdskommissarie, **Söderberg**, K. E. A.,
sekreterare (valda för åren 1954—1957); **Borg**,
P. S. H., disponent, **Eriksson**, f. Engdahl, Judith
F. V., fru, **Forsberg**, A. B. Britta, fröken (valda
för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Schagerlind**, S. R., föreståndare
(för Andersson), **Norgren**, B. R., köpman (för
Fahlström), **Andersson**, f. Flodström, Anna H.,
fru (för Söderberg) (valda för åren 1954—
1957); **Svensson**, J. E., skräddarmästare (för
Borg), **Nyrén**, Astrid Ch., kontorist (för Eriks-
son), **Fagerström**, f. Bendelin, S. A. Britta,
fru (för Forsberg) (valda för åren 1956—1959).

5:e distriktet

(omfattande Johannes, Engelbrekts och Jakobs
församlingar).

Expedition: Olaus Petrigatan 4, n. b., Ö.,
varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före
helgdag); t. 62 03 40.

Ordförande.

Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru. Mot-
tagning: Olaus Petrigatan 4, n. b., Ö., män-
dagar 18—19.

Suppleant: **Fallenius**, C. M. G., byråsekreterare.

Ledamöter.

Norén, f. Bäckström, Anna S., barnmorska, **Nor-
lén**, I. H., ingenjör, **Pettersson**, Ellen M., kon-
torist (valda för åren 1954—1957); **Ekstedt**,
G. O. A., byråassistent, **Hedberg**, E. Å. G.,
tapetserare, **Kihlberg**, B. E., tjänsteman (valda
för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Ottesjö** P., vaktmästare (för Nor-
rén), **Thord**, K. G., byggnadsingenjör (för Nor-
lén), **Carlson**, C. F. Y., förman (för Petters-
son) (valda för åren 1954—1957); **Bergvall**,
Birgitta, kontorist (för Ekstedt), **Lagerqvist**,
Irma A. L., fröken (för Hedberg), **Karlsson**,
K. E., vaktmästare (för Kihlberg) (valda för
åren 1956—1959).

6:e distriktet

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars för-
samlingar).

Expedition: Olaus Petrigatan 4, n. b., Ö.,
varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före
helgdag); t. 62 03 40.

Ordförande.

PN

Josefsson, J. S. B., byråsekreterare. Mottagning:
Olaus Petrigatan 4, n. b., Ö., onsdagar 19
—20.

Suppleant: **Beckman**, f. Larsson, Dagmar H.
M., registrator.

Ledamöter.

Lindh, S., kamrerare, **Möller**, f. Rietz, Ingegerd,
fru, **Tollsten**, J. E., ombudsman (valda för åren
1954—1957); **Eriksson**, U. G. E., folkskol-
lärare, **Hellgren**, f. Stenling, Elin K., fru, **Isan-
der**, Margareta, sekreterare (valda för åren 1956
—1959).

Suppleanter: **Johansson**, F. N., maskinist (för
Lindh), **Ahlin**, H. E. M. (Margith), f. d. sjuk-
sköterska (för Möller), **Söderling**, K. G. L.,
posttjänsteman (för Tollsten) (valda för åren
1954—1957); **Berglund**, K. E. H., kontorist
(för Eriksson), **Alexanderson**, S.-T., intendent
(för Hellgren), **Ekelund**, f. Smith, Karin O., fru
(för Isander) (valda för åren 1956—1959).

7:e distriktet

(omfattande Maria Magdalena och Högalids för-
samlingar).

Expedition: Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.,
varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före
helgdag); t. 44 60 51, 44 60 52.

Ordförande.

Öman, S. J., byrådirektör. Mottagning: Bleck-
tornsgränd 12, n. b., Sö., måndagar 17—18.

Suppleant: **Langton**, B. A. B., t. f. regerings-
rättssekreterare.

Ledamöter.

Forsman, E. G., assistent, **Jansson**, M. Viktoria,
fröken, **Åberg**, H. S., verkställare (valda för
åren 1954—1957); **Claësson**, P. J., f. d. in-
spektör, **Holmberg**, E. A. N., portvakt, **Mån-
sson**, A. V., byråchef (valda för åren 1956—
1959).

Suppleanter: **Blomberg**, N. T. W., börsvakt-
mästare (för Claësson), **Sjöberg**, f. Johnsson,
J. S. (Hanna), fru (för Jansson), **Wadenius**,
f. Anderson, A. J. M. (Anna-Greta), försök-
ringstjänsteman (för Åberg) (valda för åren
1954—1957); **Ericsson**, N. T., verkställare
(för Forsman), **Ek**, E. F., köpman (för Holm-
berg), **Östlund**, f. Mellgren, A. Lilly M., fru
(för Månsson) (valda för åren 1956—1959).

8:e distriktet

(omfattande Katarina församling med undantag
av den del av församlingen, som ligger norr
om en linje dragen i Kocksgatan, Götgatan mellan
Kocksgatan och Folkungagatan samt Folkunga-
gatan från Götgatan och västerut till försam-

PN

lingsgränsen, ävensom den del av stadsdelen Årsta av Brännkyrka församling, som ligger öster om stambanan).

Expedition: Allhelgonagatan 14, Sö., varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 40 84 48.

Ordförande.

Korsner, K. M. H., inspektör. Mottagning: Allhelgonagatan 14, Sö., torsdagar 16,30—17,30.

Suppleant: Landén, N. H., kanslist.

Ledamöter.

Johnselius, A., f. d. parkinspektör, **Pettersson, R. F.**, speditör, **Rydell, S. Å. M.**, notarie (valda för åren 1954—1957); **Hjort, N. G.**, byråsekreterare, **Karlsson, J. B. A.**, maskinmontör, **Lundin, Kerstin C. A. S.**, farm. kand. (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: Andersson, K. R., bokbindarmästare (för Johnselius), **Axell, Edit V.**, bitr. föreståndarinna (för Pettersson), **Garding, B. A. W.**, ingenjör (för Rydell) (valda för åren 1954—1957); **Linkkvist, f. Andersson, Vera D.**, fru (för Hjort), **Englund, K. G. P.**, slussförmän (för Karlsson), **Hanell, B. Å.**, banktjänsteman (för Lundin) (valda för åren 1956—1959).

9:e distriktet

(omfattande Sofia församling samt den del av Katarina församling, som icke tillhör 8:e distriktet).

Expedition: Erstagatan 32—34, n. b., Sö., varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 40 10 47.

Ordförande.

Vanner, O. A., redaktör. Mottagning: Erstagatan 32—34, n. b., Sö., tisdagar 18—19.

Suppleant: Sandelius, N. H. K. R., pressare (se nedan).

Ledamöter.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, **Olsson, H. N.**, lagerchef, **Svalberg, f. Lundberg, Signe M.**, fru (valda för åren 1954—1957); **Edberg, H. W.**, kamrerare, **Sandelius, N. H. K. R.**, pressare (se ovan), **Tideblad, f. Dahl, Alice H. E.**, fru (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: Hellner-Ronner, E. Martha, social kurator (för Carlsson), **Östfors, K.**, ingenjör (för Olsson), **Magnusson, S. O.**, hälsovårdsinspektör (för Svalberg) (valda för åren 1954—1957); **Norling, H.**, köpman (för Edberg), **Jernberg, O. E.**, direktör (för Sandelius), **Wåhlander, A. E. F.**, tjänsteman (för Tideblad) (valda för åren 1956—1959).

10:e distriktet

(omfattande St Görans församling utom den del, som tillhör 2:a distriktet, samt Essinge församling).

Expedition: Svedbergsplan 2, K., varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 51 97 27.

Ordförande.

Lindskog, N. C. F., förste taxeringsinspektör. Mottagning: Svedbergsplan 2, K., torsdagar 18—19.

Suppleant: Fernström, O. B., e. o. kanslist.

Ledamöter.

Englund, S. H., tjänsteman, **Liljeblad, H. A.**, snickare, **Dahl, Elin Å. R.**, fru (valda för åren 1954—1957); **Hjelmström, f. Lindgren, Astrid M.**, fru, **Lundgren, K. J. H.**, disponent, **Ånstrand, K. J. A.**, tjänsteman (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: Dahlander, S. W., direktör (för Englund), **Bäckström, E. O.**, faktor (för Liljeblad), **Ljungcrantz, f. Eriksson, Maj E.**, fru (för Dahl) (valda för åren 1954—1957); **Ahlgren, K. B. Z.**, kamrerare (för Hjelmström), **Bergman, G. H.**, byggnadsingenjör (för Lundgren), **Rylander, C. G. A.**, verkstadsarbetare (för Ånstrand) (valda för åren 1956—1959).

11:e distriktet

(omfattande Bromma och Västerleds församlingar ävensom den del av stadsdelen Norra Ängby som tillhör Spånga församling).

Expedition: Gustavslundsvägen 170 (Kommunalhuset vid Alvik), Bromma, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 26 69 87.

Ordförande.

Kjellgren, f. Larssén, Elsa E., fru. Mottagning: Gustavslundsvägen 170 (Kommunalhuset vid Alvik), Bromma, måndagar 17—18; t. 26 69 87.

Suppleant: Sundström, f. Mörk, Karin S., fru.

Ledamöter.

Bergcrantz, S., snickare, **Nordström, M. B.** (Maja), sekreterare, **Sundström, f. Persson, Gunhild C.**, fru (valda för åren 1954—1957); **Hamrin, Bell I.**, kassörska, **Hedberg, f. Östlund, Astrid V.**, fru, **Hollsten, B. A.**, chefredaktör (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: Danielsson, H. E., förrädsförvaltare (för Bergcrantz), **Holthagen, K. H.**, speidationschef (för Nordström), **Lange, f. Saul, M. B.** (Missi), fru (för Sundström) (valda för åren 1954—1957); **Axäll, f. Bengtson, Eva L.**, fru (för Hamrin), **Mathison, T. H.**, radioassistent

(för Hedberg), **Milton**, f. Nylén, Valborg A. E., fru (för Hollsten) (valda för åren 1956—1959).

12:e distriktet

(omfattande Brännkyrka församling utom den del av stadsdelen Årsta, som ligger öster om stambanan).

Expedition: Karusellplan 13, Hägersten, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 45 11 28, 45 11 29.

Ordförande.

Dahlgren, T. E., inspektör. Mottagning: Karusellplan 13, Hägersten, onsdagar 17—18; t. 45 11 28, 45 11 29.

Suppleant: **Anderson**, K. E. H., kanslidirektör.

Ledamöter.

Andersson, P. S., förrådsmästare, **Jeppsson**, J. A., f. d. polisman, **Sederholm**, V. A., fabrikör (valda för åren 1954—1957); **Edqvist**, E. G., tjänsteman, **Hedin**, O. R. E., tjänsteman, **Holmberg**, V., järnvägstjänsteman (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Bielkelöv**, Inga, korrespondent (för Andersson, P. S.), **Järsäter**, E. B., lagarchef (för Jeppsson), **Florén**, Ethel H. D., fröken (för Sederholm) (valda för åren 1954—1957); **Hedström**, f. Jansson, **Helfrid** A., fru (för Edqvist), **Nilsson**, H. S., ombudsman (för Hedin), **Åkerlund**, A. G., skolvaktmästare (för Holmberg) (valda för åren 1956—1959).

13:e distriktet

(omfattande Enske församling).

Expedition: Gullmarsplan 17, Johanneshov, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 48 15 81.

Ordförande.

Sandén, A. H., överlärare. Mottagning: Gullmarsplan 17, Johanneshov, onsdagar 18—19.

Suppleant: **Brandt**, J.-G., förste taxeringsinspektör.

Ledamöter.

Ekstam, K. G. S. A., tjänsteman, **Hultman**, f. Widen, Margit E., folkskollärarinna, **Jakobson**, S. G. V., förste taxeringsinspektör (valda för åren 1954—1957); **Brandt**, N. B., avdelningschef, **Larsson**, I. S., f. d. förbundsordförande, **Rosén**, f. Hult, Ella I. Ch., sekreterare (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Lundberg**, K. B. K. A., ingenjör (för Ekstam), **Westerlund**, K. V. (Stina), småskollärarinna (för Hultman), **Lagerqvist**, f. Adolfsson, Gurli M., fru (för Jakobson) (valda för åren 1954—1957); **Carlsson**, O. W., polisman (för Brandt), **Cederträ**, A. E. O., linjearbetare (för Larsson), **Falk**, A. T., snickare (för Rosén) (valda för åren 1956—1959).

14:e distriktet

(omfattande Spånga församling ävensom de delar av Blackeberg och Räcksta som tillhöra Bromma församling.

Expedition: I Vällingby: Vittangiplan 6, Vällingby, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 87 07 03. I Spånga: Spånga Stationsplan 15, Spånga, varje helgfri dag 8,30—10,30; t. 36 00 27.

Ordförande.

Sunnerman, E. R., kamrerare. Mottagning: Vittangiplan 6, Vällingby, måndagar 18—19; t. 87 07 03.

Suppleant: **Ericsson**, G. H., tjänsteman.

Ledamöter.

Håkanson, H. L., e. o. kyrkoadjunkt, **Kåsjö**, J. B., trädgårdsmästare, **Magnusson**, K. G., f. d. lokförare (valda för åren 1954—1957); **Eklund**, f. Hedlund, Monny K., fru, **Nänberg**, N. R., lagerarbetare, **Rydblad**, f. Hess, A. E. (Elsa), fru (valda för åren 1956—1959).

Suppleanter: **Jacobsen**, f. Westrin, Signe A. Ch., fru (för Håkanson), **Johansson**, J. A., trädgårdsmästare (för Kåsjö), **Kvist**, F. E., byggnadsarbetare (för Magnusson) (valda för åren 1954—1957); **Lindblom**, F. W., förman (för Eklund), **Svensson**, f. Bergvall, Ellen M., fru (för Nänberg), **Ackeborg**, N. G. A., handelsträdgårdsmästare (för Rydblad) (valda för åren 1956—1959).

Pensionsstyrelsens ombud.¹⁾

1:a området

(omfattande 4:e och 6:e pensionsdistrikten).

Welander, G. A., rådmän.

2:a området

(omfattande 2:a, 8:e, 9:e och 13:e pensionsdistrikten).

Tegelman, S. O., direktör.

3:e området

(omfattande 1:a, 3:e, 10:e och 11:e pensionsdistrikten).

Lundquist, F. H., f. d. rådmän.

4:e området

(omfattande 5:e och 12:e pensionsdistrikten).

Stenemark, E. T. R., ombudsman.

5:e området

(omfattande 7:e och 14:e pensionsdistrikten).

Åhlander, S., advokat.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Stockholms stads pensionsnämndsdelegerade.

Pensionsnämndsdelegerade.

Adress och telefon, se nedan.

Den 3 september 1947 beslöto stadsfullmäktige, att särskilda bostadstillägg från och med 1948 års ingång skulle utgivas till behövande folkpensionärer i Stockholm enligt de grunder, som föreslagits av en av stadskollegiet för detta ändamål tillsatt kommitté (Bih. 1947: nr 15). I samband härmed beslöto stadsfullmäktige att godkänna kommitténs förslag i fråga om verksamhetens administration att gälla tills vidare i avvaktan på slutförandet av det utredningsuppdrag, som tilldelats socialvårdens planeringskommitté (se sid. 508). I enlighet härmed hava stadsfullmäktige tillsatt *Stockholms stads pensionsnämndsdelegerade*, bestående av socialborgarrådet såsom ordförande och ytterligare sex ledamöter jämte sju suppleanter.

Pensionsnämndsdelegerade erhöilo i uppdrag att *dels* ombesörja uttagning av hyresgäster till pensionärshem m. m., *dels* följa verksamheten rörande särskilda bostadstillägg åt behövande folkpensionärer i Stockholm, att verka för likformighet vid tillämpningen av de av stadsfullmäktige fastställda grunderna för utgivande av särskilda bostadstillägg, att utfärda anvisningar rörande tolkningen av dessa grunder samt att avge av pensionsstyrelsen och pensionsnämnd begärt yttrande rörande särskilda bostadstillägg. De särskilda bostadstilläggen ha efter ändring i folkpensioneringslagen enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1952 fr. o. m. den 1 januari 1954 ersatts med kommunala bostadstillägg.

Den 26 maj 1953 beslöto stadsfullmäktige dels uppdraga åt fattigvårdsnämnden att handhava de uppgifter rörande pensionärshem och pensionsbostäder, som ditiils åvilat delegerade, dels ock överflytta handläggningen av de expeditionella arbetsuppgifter, som förut ankommit på delegerades kansli, till fattigvårdsnämnden i enlighet med en av socialvårdens planeringskommitté upprättad plan. Pensionsnämndsdelegerades kvarstående arbetsuppgift är således att verka för likformighet de olika pensionsnämnderna emellan beträffande tillämpningen av grunderna för kommunala bostadstillägg samt på andmodan giva tolkning av dessa grunder.

Pensionsnämndsdelegerade väljas för 4 år i sänder med successiv förnyelse av halva antalet vartannat år.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 19 december 1952 och 7 december 1954 (fyllnadsval den 23 januari 1956).

Författningar. Grunder för utgivande av kommunala bostadstillägg åt folkpensionärer i Stockholm från 1 jan. 1954, fastställda av SF 17 nov. 1952, med ändr. och tillägg (Kf 1952: nr 81, 1953: nr 46, 58, Utl. 1955: nr 396, 1956: nr 9). Anvisningar till nämnda grunder, fastställda av pensionsnämndsdelegerade 23 dec. 1952 (Kf 1952: nr 104), med ändr. 7 dec. 1955 (Kf 1955: nr 56).

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 1,200 kr.

Pensionsnämndsdelegerade.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm., t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru.

Övriga ledamöter.

*Fredrikson, Anny L., fröken.

*Jeppsson, J. A., f. d. polisman.

*Larsson, Emil W., assistent, stadsfullm.

Lundgren, W. E. Valborg, advokat.

Vanner, O. A., redaktör.

Suppleanter¹⁾.

*Beckman, f. Larsson, Dagmar H. M., registrator.
Kåsjö, J. B., trädgårdsmästare.

¹⁾ Enligt delegerades beslut skola vid förfall suppleanterna i första hand inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna hr Setréus. fru Beckman och fröken Olsson, för vice ordföranden suppleanterna hrr Lund, Kåsjö

*Lund, E. V., skrädderiidkare.
 Nordström, Margareta, hemhjälpkonsulent.
 Olsson, Ingrid M., barnträdgårdslärarinna, stadsfullm.
 Sala, E., assuransinspektör.
 *Setréus, I. M., kassör, stadsfullm.

och Sala samt fröken Nordström, för ledamoten fröken Fredrikson suppleanterna hr Käsjo, fröken Nordström och hr Sala, för ledamoten fröken Lundgren suppleanterna fröken Nordström, hr Sala och Käsjo, för ledamoten hr Jeppsson, suppleanterna hr Sala och Käsjo samt fröken Nordström, för ledamoten hr Vanner suppleanterna fru Beckman och fröken Olsson samt hr Setréus och för ledamoten hr Larsson suppleanterna fröken Olsson, hr Setréus och fru Beckman. I andra hand skall ordningen avgöras efter suppleanternas tjänstetid hos delegerade och vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Sekreterare (1,200 kr.).

Anderson, K. E. H., kanslidirektör (se sid. 424).

Delegationen för folkpensions-ärenden

(kommunala bostadstillägg).

Mehr, Hj. L. (ordf.); Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie); Fredrikson, Anny L.

Suppleanter: Beckman, f. Larsson, Dagmar H. M.; Jeppsson, J. A.

Sekreterare och föredragande.

Vakant.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 256).

Stockholms stads husmoderssemesternämnd.

Husmoderssemesternämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1), t. 22 55 00 (växel); expeditionstider: se nedan expeditionen. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt k. kungörelsen den 31 maj 1946, med ändring den 8 april 1949, om husmoderssemesternämnder skall för varje landstingsområde och stad, som ej deltagar i landsting, finnas en husmoderssemesternämnd. Landsting och stad, som nyss sagts, må antingen inrätta särskild husmoderssemesternämnd eller uppdraga åt annat landstingets eller stadens organ att vara sådan nämnd.

Husmoderssemesternämnd har att aktgiva på husmoderssemesterversamhetens tillstånd och behov samt vidtaga de åtgärder, som befinnas lämpliga för denna verksamhets vidare utveckling. Nämnden skall utöva tillsyn över att uttagningen av gäster till sådana semesterhem för husmodrar, som åtnjuta driftbidrag från det allmänna, sker med hänsyn till gästernas rekreationsbehov och sociala förhållanden. Envar som önskar erhålla bidrag av landsting eller stad, som ej deltagar i landsting, till driften av semesterhem för husmodrar, har att ingiva ansökning härom till husmoderssemesternämnden, vilken med eget yttrande skall överlämna densamma till landstinget eller stadsfullmäktige.

Husmoderssemesternämnd åligger jämväl att utbetala statsbidrag, som av socialstyrelsen överlämnas till nämnden, att fördela de medel, som av k. m:t ställas till nämndens förfogande för utgivande av stipendier för underlättande av semester för husmodrar, så ock att pröva och avgöra ansökningar om ferieresor, som barnavårdsnämnd överlämnar till nämnden. Vid lämplig tidpunkt av året skall husmoderssemesternämnd låta inom sitt verksamhetsområde bekantgöra, vilka semesterhem för husmodrar som mottaga gäster under året, ävensom meddela erforderliga upplysningar rörande erhållande av stipendium för semesterändamål.

Särskild husmoderssemesternämnd skall bestå av fem ledamöter, därav en ordförande, jämte suppleanter till lika antal. Ledamöter och suppleanter utses av landstinget eller i stad utom

landsting av stadsfullmäktige för en tid av fyra år i sänder.

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1946 att inrätta en särskild *Stockholms stads husmoderssemesternämnd*.

För anordnande bl. a. av semesterhem för husmodrar och barnkolonier hava stadsfullmäktige under åren 1945 och 1946 inköpt egendomarna Lidö säteri i Lyhundra kommun och Lindormsnäs gård i Upplands-Bro kommun, vid vilka egendomar semesterhem finnas inredda för resp. 40 och 50 husmodrar. För enahanda ändamål hava stadsfullmäktige den 16 februari 1948 beslutat om inköp av fastigheterna Lövsåtra i Vallentuna kommun och Ro gård i Roslags-Länna kommun. Ro gård togs i bruk som semesterhem för 20 husmodrar sommaren 1948.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i nämnden för åren 1955—1958 ägde rum den 7 december 1954.

Författningar. K. kung. 31 maj 1946 om husmoderssemesternämnder, med ändr. (Kf 1946: nr 34, 1949: nr 17). K. kung. 31 maj 1946 ang. statsbidrag till driften av semesterhem för husmodrar m. m., med ändr. K. socialstyrelsens råd och anvisningar 1946: nr 40, 1947: nr 43 och 44, 1949: nr 57, 1951: nr 66, 1952: nr 72, 1953: nr 79; 1954: nr 84.

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 359,667 kr., dessutom förlagsmedel 35,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 156,453 kr.

Husmoderssemesternämndens ledamöter

(för åren 1955—1958).

Ordförande

(vald av stadsfullmäktige).

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommele.

Vice ordförande.

Krokstedt, Astrid J. M., ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Braathen, f. Möller, Mix A., assistent.
Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru.
Sjödén, f. Troborg, Tora E., fru.

*Suppleanter*¹⁾.

Carlson, f. Olsson, Elna S. E., fru.
 Dahl, Elin Å. R., fru.
 Henrikson, f. Maklin, Kerstin, fru.
 Lundbeck, Alice M., ombudsman, stadsfullm.
 Åkesson, f. Plomgren, Anna-Lisa G., fru.

Sekreterare (1,403 kr.).

Anderson, K. E. H., kanslidirektör; t. 22 66 60
 (växel) (se sid. 424).

Revisorer.

Gemensamma för arbetslöshetsnämnden m. fl.
 (se sid. 323).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för ledamöter suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna fruar Dahl och Carlson, för vice ordföranden suppleanterna fröken Lundbeck samt fruar Henrikson och Åkesson, för ledamoten fru Braathen suppleanterna fruar Åkesson, Henrikson och fröken Lundbeck, för ledamoten fru Carlsson suppleanterna fruar Carlson och Dahl samt för ledamoten fru Sjöden suppleanterna fruar Henrikson, Åkesson och fröken Lundbeck. I andra hand skall ordningen mellan suppleanterna avgöras efter deras tjänstetid i nämnden och vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Husmoderssesternämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
 (postadress: Stockholm 1); t. 22 55 00
 (växel); expeditionstid: 9—15 (lördagar
 och dag före helgdag 9—14). Mottagning
 för allmänheten: Vasagatan 23—25, 1 tr.,
 9—12 (lördagar och dag före helgdag
 9—11).

Som husmoderssesternämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsnämndens expedition (se sid. 323).

Stat år 1956. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 101,579 kr., dessutom förslagsmedel 35,000 kr.

Direktör.

Henriksson, T. H. (se sid. 323).

Lindormsnäs gård (semesterhem).

Bro, t. 0758 + 420 93.

Föreståndarinna (15).

Molander, f. Lindström, Anna-Brita.

Lidö säteri (semesterhem).

Gräddö, t. Gräddö 84.

Ro gård (semesterhem).

Östana, t. 0764 + 530 48.

Stockholms stads centralstyrelse för undervisning och vård av psykiskt efterblivna.

Förvaltningskontor: Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, (postadress: Stockholm 1); t. 22 55 00 (växel).

Stadsfullmäktige beslöt vid sammanträde den 19 november 1951 godkänna ett av stadskollegiets sinnesslövärdskommitté framlagt förslag till ordnande av stadens sinnesslövärd (Utl. 1951: nr 357 och Bih. 1951: nr 65). Enligt detta beslut ha uppgifterna rörande stadens sinnesslövärd, vilka hittills varit splittrade på flera förvaltningar, fr. o. m. den 1 januari 1952 sammanförts under en särskild styrelse, vilken genom överståthållarämbetets beslut den 7 juni 1955 erhållit namnet *Stockholms stads centralstyrelse för undervisning och vård av psykiskt efterblivna*. Den s. k. externatskolan för bildbara sinnesslöa barn (Katarina västra skola) (se sid. 380) kvarstår dock alljämt under folkskoledirektionens direkta ledning.

Den 4 juni 1954 utfärdades lagen om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna (Svf 1954: nr 483). Lagen, som trädde i kraft den 1 januari 1955, omfattar psykiskt efterblivna i alla åldrar, med undantag för vissa asociala och särskilt svårskötta, vilka liksom hitills i regel skola omhändertagas genom statens försorg. Genom den nya lagen hava landsting och med dessa jämställda landstingsfria städer ålagts att svara för att de psykiskt efterblivna inom området erhålla erforderlig undervisning och vård. Verksamheten skall ordnas enligt en särskild plan, som skall upprättas för varje landstingsområde resp. stad och som därefter underställes k. mt för godkännande. Ledningen av verksamheten skall inom varje område utövas av en särskild centralstyrelse.

Lagen innehåller särskilda bestämmelser dels om särskoleplikt för sådana efterblivna barn och ungdomar, som kunna tillgodogöra sig särskoleundervisning, dels ock om skyldighet för höggradigt efterblivna att underkasta sig vård å vårdanstalt. Styrelsens befattning med ärenden rörande inskrivning vid och utskrivning från särskola och vårdanstalt m. m. utövas i vissa fall av en delegation, bestående av en av överståthållarämbetet utsedd lagfaren ordförande, vilken bör vara innehavare av domarämbete,

samt minst två högst fyra av styrelsen inom sig utsedda ledamöter. Undervisningen och vården av psykiskt efterblivna är i regel kostnadsfri.

Enligt den för centralstyrelsen av överståthållarämbetet den 7 december 1951 fastställda och den 7 juni 1955 ändrade instruktionen har styrelsen att handhava de uppgifter, som enligt 1954 års lag eller annan författning åligger centralstyrelsen för undervisning och vård av psykiskt efterblivna, att handhava den lokala ledningen och tillsynen av undervisningen och vården av psykiskt efterblivna inom staden, att förvalta de medel, som stadsfullmäktige anslå eller eljest för ändamålet ställa till styrelsens förfogande. att förvalta stadens för ändamålet inrättade anstalter, särskolor och organ för den öppna vården, att i övrigt under iakttagande av i gällande författningar angivna föreskrifter på tjänligaste sätt ordna och sörja för de psykiskt efterblivna, som äro bosatta i staden, samt att omhänderhava andra med dessa uppgifter sammanhängande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas.

Det åligger centralstyrelsen att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas.

Styrelsen består av, förutom ordföranden, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för styrelsens ledamöter för två år i sänder väljas av stadsfullmäktige. Av ledamöterna och suppleanterna skall en vara läkare och en hava pedagogisk erfarenhet. Vid sammanträde med centralstyrelsen äger förvaltningschef, rektor, vårdföreståndare och styrelsens läkare rätt att närvara samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda rätt tillkommer skoldirektören, eller den han i sitt ställe förordnar, vid behandling av frågor rörande särskolornas verksamhetsområde. Styrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Stadsfullmäktige hava den 18 april 1955 beslutat att hos k. mt anhänga om fastställelse av ett av centralstyrelsen överlämnat förslag till

plan för ordoande av undervisningen och vården för de psykiskt efterblivna, ävensom bemyndiga centralstyrelsen att å stadens vägnar godkänna de jämkningar i planen, som kunde befinnas erforderliga under ärendets fortsatta handläggning (Utl. 1955: nr 108). Planen har fastställts av k. m:t den 20 januari 1956.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1956—1957 ägde rum den 12 december 1955.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads [styrelse för vård och undervisning] av psykiskt efterblivna, fastställd av ÖA 7 dec. 1951, med ändr. (Kf 1951: nr 74, 1955: nr 22). Lag 4 juni 1954 om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna (Svf 1954: nr 483). K. kung. 10 dec. 1954 med tillämpningsföreskrifter till lagen den 4 juni 1954 om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna (Svf 1954: nr 734), med ändr. K. kung. 10 dec. 1954 om statsbidrag till uppförande eller inrättande av särskolor och vårdanstalter för vissa psykiskt efterblivna (Svf 1954: nr 738). K. kung. 10 dec. 1954 om statsbidrag till driftkostnader vid särskolor och vårdanstalter för vissa psykiskt efterblivna (Svf 1954: nr 739), med ändr.

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 5,954,495 kr. (därav engångs 61,975 kr.), dessutom förlägsmedel 3,556,000 kr., kapitalbudgeten, låneandel, inom linjen 780,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,959,200 kr.

Styrelsens ledamöter

(för åren 1956—1957).

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm:s 2:e vice ordf.

Övriga ledamöter.

Inghe, P. G., socialläkare. **Izikowitz, S. J.**, överläkare. **Larson, Berta M.**, föreståndarinna, stadsfullm. **Nilsson, S. J.**, tf. överläkare. **Robinson, S. N. A.**, typograf.

Suppleanter¹⁾.

Bergström, Eva M., föreståndarinna, stadsfullm. **Bursell, A. S.**, socialläkare. **Christiernin, A. I.**, sjömanspastor.

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skall vid förfall i första hand ordföranden ersättas av suppleanten hr Henström, ledamoten hr Inghe av suppleanten hr Bursell, ledamoten hr Robinson av

Dahlström-Eldh, Gunvor B. V., sjuksköterska, stadsfullm. **Ericsson, f. Nilsson, Ruth I. L.**, fru. **Henström, U. K. A.**, överläkare.

Föredragande och verkställande tjänsteman.

(3,600 kr.)

Granath, K.-E., barnavårdsdirektör (se sid. 287).

Sekreterare.

Lagerman, E. F. N. (se sid. 348).

Styrelsens delegerade.

Delegerade för prövning av vissa frågor rörande inskrivning och intagning samt utskrivning vid skolor och anstalter.

Kettner, J. G. R., rådman, ordf. (utsedd av överståhållarämbetet); **Izikowitz, S. J.**, överläkare; **Henström, U. K. A.**, överläkare.

Suppleanter: **Lundberg, C. G. R.**, rådman (utsedd av överståhållarämbetet); **Inghe, P. G.**, socialläkare; **Nilsson, S. J.**, tf. överläkare.

Av styrelsen utsedda befattningshavare med vissa speciella uppgifter bl. a. i samband med inskrivning vid särskola eller vårdanstalt.

Jfr §§ 7 och 8 lagen om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna.

Klackenberg, G. S., överläkare; **Fröstedt, A. Ingrid C.**, rektor; **Lagerman, E. F. N.**, sysselman.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 256).

suppleanten hr Christiernin; vid förfall för personlig suppleant inträda suppleanterna i följande ordning: hr Henström, Bursell och Christiernin; vice ordförande skall ersättas av suppleanten fru Dahlström-Eldh, ledamöterna hr Nilsson och fröken Larson av suppleanten fru Ericsson; vid förfall för personlig suppleant inträder närvarande suppleant; ledamoten hr Izikowitz skall ersättas av suppleanten fröken Bergström. Om någon suppleant enligt den för varje partigrupp angivna ordningen icke finnes tillstädes, skall suppleanterna inträda i följande ordning: hr Henström, fru Dahlström-Eldh, fröken Bergström, hr Bursell, fru Ericsson och hr Christiernin.

Central förvaltning.

Förvaltningskontor.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1; postgirokontonr 362243); t. 22 55 00 (växel); expeditionstid 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 1,079,533 kr. (därav engångs 1,800 kr.); inkomster: driftbudgeten 600,000 kr.

Sysselman (30).

Lagerman, E. F. N.

Kamrerare (21).

Gustafsson, T. L.

Förste kammarskrivare (23).

Vakant.

Kontorsassistent (18).

Gavelin, E. O.

Kontorsskrivare (13).

Frick, f. Eriksson, Karin M.; Melin, f. Wohlin, Dagny I.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Läkarexpeditionen.

Kungsholmsgatan 30, 3 tr., K.; t. 53 35 30.

I läkarexpeditionen uppgifter ingår bl. a. att mottaga anmälningar om inskrivning vid sarskola eller vårdanstalt samt att handlägga frågor rörande klienteletts placering.

Överläkare (B 19).

Klackenberg, G. S.

Psykolog (22).

Jolin, Märta C.

Assistenter (19).

Meyer-Andersson, Dora K. L.; Lindevall, Ulla M.

Ett kanslibiträde.

537663

Anstaltsvård.

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 4,874,963 kr. (därav engångs 60,175 kr.), dessutom förlagsmedel 3,556,000 kr.; kapitalbudgeten, låne-medel, inom linjen 780,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,359,200 kr.

Slagsta skol- och småbarnshem.

Fittja; t. 46 70 19 (rektor).

Slagsta skol- och småbarnshem drevs under åren 1911—1950 av Föreningen för sinnesslöa

barns vård som ett enskilt skolhem för bildbara sinnesslöa. Barn från Stockholms stad hade företräde till intagning. I enlighet med ett mellan staden och föreningen träffat avtal, godkänt av stadsfullmäktige den 13 oktober 1950, övergick anstalten i stadens ägo från ingången av år 1951 och ställdes för angivet år under egen styrelse i avvaktan på tillkomsten av ett särskilt organ för vården av de psykiskt efterblivna. Slagsta har 123 godkända platser för skolelever av båda könen. Med skolhemmet är sedan år 1939 förenat ett småbarnshem med plats för 60 barn. Den vid hemmet bedrivna seminarieundervisningen för utbildning av lärare inom denna vårdgren har fr. o. m. höstterminen 1953 om-lagts på sådant sätt, att Slagsta i fortsättningen endast fungerar som övningskola för den praktiska handledningen.

Rektor (Ca 25).

Fröstedt, A. Ingrid C.

Nio ämneslärare (varav åtta ord. och en e. o.), en ordinarie lärare i kvinnlig slöjd samt en ordinarie lärare i manlig slöjd.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se ovan).

Assistent (18).

Vakant.

Ekonomiföreståndare (17).

Rydeberg, Greta A.

Småbarnshemmet.

Fittja; t. 46 71 55 (föreståndarinnan).

Föreståndarinna (18).

Harne, A. K. (Karin).

En kontorsskrivare, en sjuksköterska, två barnträdgårdslärarinnor, en maskinist, en trädgårdsmästare samt ett antal sjukvårdsbiträden jämte köks- och annan ekonomipersonal.

Katarina västra skola.

(Externatskola för psykiskt efterblivna barn.)

Se sid. 380.

Vårdhemmet Carlslund.

Upplands-Väsby; t. 0760 + 300 26 (föreståndaren).

Carlslundsanstalten, som övertagits av staden den 1 januari 1952 (Utl. 1951: nr 358), anlades som en privat anstalt redan år 1900. Verksamheten ombildades år 1925 till en förening, benämnd Maria Krantzons minne. I samband med föreningens övertagande av Vårdhemmet Betesda i Flisby ändrades namnet år 1928 till Föreningen för psykiskt vanlottade, under vilket namn verksamheten under senare år be-

drivits. Sedan representanter för staden och föreningen enats om angelägenheten av Carlsundsanstaltens kommunalisering, beslöts att föreningens tillgångar skulle övertagas av staden. Anstaltens platsantal utgör sedan år 1954 278.

Stadsfullmäktige hava den 8 juni 1954 och den 21 februari 1955 beslutat bevilja anslag för en fortsatt utbyggnad av vårdhemmet Carlslund med 220 platser och för uppförande av ekonomibyggnader, sysselsättningspaviljong och vissa andra gemensamhetsanläggningar (Utl. 1954: nr 197, 1955: nr 41). Enligt den föreliggande, av stadsfullmäktige godkända generalplanen, skall Carlslund vid behov kunna utbyggas till totalt 600 platser.

Inspektör (28).

Vakant.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se sid. 348).

Föreståndarinna (17).

Larsson, Emma.

Ekonomiföreståndare (19).

Vakant.

Översköterska (15).

Lindblom, Anna M.

En kontorsskrivare, tre avdelningsföreståndarinnor, en slöjdlärlarinna, två arbetsterapeuter, tre barnträdgårdslärlarinnor, en maskinist samt ett antal vårdarinnor och sjukvårdsbiträden jämte köks- och annan ekonomipersonal.

Sättra gård.

(Vård- och arbetshem.)

Adelsö; t. 0756 + 520 29 (föreståndaren).

Den å stadens egendom Sättra gård enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 oktober 1944 inrättade sinnesslöanstalten (Utl. 1944: nr 305) har överförs till centralstyrelsen från fattigvårdsnämnden. För närvarande finnas inrättade sammanlagt 96 platser fördelade på 78 platser för arbetshemselever och 18 för vårdhemspatienter. Sistnämnda klientel skall i samband med utbyggnaden av Carlslund överföras dit varefter Sättra efter viss ombyggnad skall ge plats för cirka 100 arbetshemselever.

Föreståndare (21).

Hörnestam, N. N.

Föreståndarinna (17).

Hörnestam, Elsa E.

Läkare (2,600 kr.).

Pettersson, O. M. S.

En arbetsterapeut, en vaktmästare samt ett antal vårdarinnor och sjukvårdsbiträ-

den jämte köks- och annan ekonomipersonal för anstalten. Dessutom för driften av egendomen en trädgårdsmästare samt personal för jordbruk och trädgård.

Vårdhemmet Årsta.

Johanneshov; t. 45 10 20 (föreståndarinnan).

Efter ombyggnad år 1942 av det tidigare försörjningshemmet vid Årsta har den förut i Åkeshovs slott inrymda sinnesslöanstalten överflyttats hit.

Vårdhemmet, som överförs till centralstyrelsen från fattigvårdsnämnden, har 42 godkända platser för män.

Hemmet beräknas bli taget i anspråk för annat ändamål när möjlighet föreligger att omplacera klientelet till Carlslund.

Föreståndarinna (18).

Eriksson, Betty K.

Läkare (2,376 kr.).

Inghe, P. G. (se sid. 264).

En skötare samt ett antal sköterskor, köks- och annan ekonomipersonal.

Torborgsgården.

Folkungagatan 122, Sö.; t. 44 58 83.

Torborgsgården är ett externt sysselsättningshem för psykiskt efterblivna kvinnor, som efter genomgången skol- och yrkesundervisning icke kunna beredas arbete i öppna marknaden. Eleverna sysselsätts huvudsakligen med vävnadsarbete. Hemmet, som under många år med bidrag av kommunala medel drivits av Södra Kristliga föreningen av unga kvinnor under namnet Torborgsskolans västvuga, övertogs av staden den 1 januari 1952. I samband därmed utökades platsantalet från 15 till 23. Under år 1956 beräknas verksamheten ytterligare utvidgas att omfatta 30 platser.

Föreståndarinna (15).

Björn, Mai M. A.

En arbetsterapeut, en slöjdlärlarinna.

Stadshagsgården.

Stadshagsplan 1, K.; t. 52 18 80.

Verksamheten ingår som ett led i den utbyggnad av de öppna vårdformerna, som enligt den av stadsfullmäktige den 19 november 1951 godkända principplanen för stadens sinnesslövard (Utl. 1951: nr 357) skall komma till stånd. Institutionen, som öppnades den 9 december 1953, har beräknats för 35 barn fördelade på hel- och halvdagsgrupper. Avsikten är att genom sysselsättnings- och lekskoleverksamhet anpassad till barnens förutsättningar, tillvarataga och stimu-

Pvuis

lera deras utvecklingsmöjligheter och samtidigt ge föräldrarna möjlighet till avkoppling från det både fysiskt och psykiskt pressande arbetet med barnen.

Föreståndarinna (15).

Vakant.

Två barnträdgårdslärarinnor, ett vårdbiträde samt deltidsanställd ekonomipersonal.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se sid. 348).

Malmkvistska gården.

*Torkel Knutssonsgatan 22 B, Sö.;
t. 43 83 65.*

Institutionen har tidigare under ett flertal år utnyttjats av barnvårdsnämnden såsom barnhem. Sedan klientelet, som utgjorts av psykiskt efterblivna barn, under år 1954 överförs till nyinrättade paviljonger vid vårdhemmet Carlslund, har Malmkvistska gården enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1954 (Utl. 1954: nr 234) omdisponerats till ett externt sysselsättningshem för psykiskt efterblivna.

Verksamheten påbörjades under februari månad 1955. Hemmet, som hittills haft 40 platser för barn och 20 för vuxna, skall under år 1956 utvidgas att omfatta ytterligare 20 platser för vuxna. Barnavdelningen har i stort sett utformats efter mönster från Stadshagsgården. Det vuxna klientelet sysselsättes med vävning, trä- och pappslöjd samt korgmakeri och borstbinderi m. m. För det klientel, som icke kan tillgodogöra sig en mera arbetsbetonad verksamhet, har ordnats modellering och annan enklare arbetsterapi.

Föreståndarinna (18).

Engdahl, M. G. (Maja).

Assistent (18)

(manlig slöjd).

Vakant.

Läkare (850 kr.).

Inghe, P. G. (se sid. 264).

Tre arbetsterapeuter, tre barnträdgårdslärarinnor, två barnsköterskor, två sjukvårdsbiträden samt ekonomipersonal.

Flickhemmet Marieborg.

Södertörns villastad, t. 94 42 69.

I den av stadsfullmäktige den 19 november 1954 antagna generalplanen för ordnande av

vården och undervisningen för de psykiskt efterblivna i staden (Utl. 1951: nr 357) ingår som en väsentlig punkt anordnande av inackorderingshem för olika kategorier av klientelet. Sådana hem erfordras främst för den kategori av psykiskt efterblivna, som kan taga anställning i öppna marknaden men som under en övergångstid behöva hjälp och tillsyn i en skyddad miljö.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 november 1954 (Utl. 1954: nr 371) att anvisa styrelsen medel för inrättande och utrustning av ett dylikt hem inom villafastigheten Marieborg i Södertörns villastad. Vid hemmet kan emottagas 12 flickor. Verksamheten påbörjades den 1 oktober 1955.

Föreståndarinna (15).

Karlsson, Ruth M.

En husmoder, ett köksbiträde.

Rörstrandshemmet.

*Stora Parkvillan, Rörstrand, Va.; t.
33 23 14.*

Rörstrandshemmet, som sedan ett flertal år tillbaka drivits av föreningen Sävstaholmsskolorna, har jämlikt stadsfullmäktiges beslut i samband med fastställande av 1956 års stat fr. o. m. detta år övertagits av staden. Hemmet är ett internat med 20 platser för kvinnliga s. k. arbetshemselever. Sysselsättningen vid hemmet består huvudsakligen av vävning.

Enligt planering skall verksamheten överflyttas till bättre och mera ändamålsenliga lokaler.

Föreståndarinna (15).

Lindström, Elsa.

Läkare (1,000 kr.).

Vakant.

En kokerska, ett sjukvårdsbiträde ett köksbiträde.

Vårdhemmet Betesda.

Flisby, t. Flisby 8.

Den av staden ägda fastigheten Betesda i Flisby, Småland, är sedan den 1 januari 1952 utarrenderad för att användas som vårdhem för vuxna psykiskt efterblivna. Verksamheten omhänderhas av en för ändamålet särskilt bildad förening, benämnd Föreningen Betesda u. p. a. Hemmet har 80 platser för patienter av båda könen. Enligt överenskommelse med föreningen äger staden företrädare vid beläggning av lediga platser.

Stockholms stads folkköksstyrelse.

Folkköksstyrelsen.

Telefon: se nedan under sekreteraren.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1943 att inrätta *Stockholms stads folkköksstyrelse* med uppgift att handhava de uppgifter, som omförmälas i k. m:ts kungörelse den 1 oktober 1943 angående statsbidrag till folkköksverksamhet.

Med folkök förstås kommunal inrättning för tillhandahållande av lagad mat för utspisning på stället eller för avhämtning. Kommun, som driver folkök, må kunna erhålla visst statsbidrag till bestridande av de därmed föränade kostnaderna. Som villkor härför skall gälla bland annat, att k. m:ts funnit, att inom kommunen behov av folkök föreligger, att verksamheten drives i enlighet med av k. m:ts fastställd plan, samt att handhavandet av folkköksverksamheten är anförträtt åt en av kommunen utsedd särskild styrelse, folkköksstyrelse. Plan för folkköksverksamheten skall innefatta uppgift om på vad sätt och i vilken omfattning folkök skall drivas, inom vilka befolkningsgrupper rätt att erhålla mat till nedsatt pris må kunna medgivas samt grunderna för prisnedsättningen, folkköksstyrelsens sammansättning och befogenheter, på vad sätt samordning av folkköksverksamheten och den av den lokala socialtjänstorganisationen för krigstid planlagda utspisningen av hemlösa m. fl. är avsedd att åstadkommas samt hur folkökets räkenskaper skola föras. Ledamöter i folkköksstyrelse utses av kommunen till det antal, som med hänsyn till föreliggande förhållanden prövas erforderligt. I styrelsen skall dock alltid ingå en representant för var och en av följande lokala organ, nämligen kristidsnämnden, fattigvårdsstyrelsen [fattigvårdsnämnden] och socialtjänstorganisationen samt, därest arbetslöshet föränlett eller varit en av orsakerna till folkökets tillkomst, arbetslöshetsnämnden. Vidare skall i folkköksstyrelsen alltid finnas en i hushållsgöröml sakkunnig kvinna. På styrelsen skall ankomma att i enlighet med grunder, som bestämts i fastställd plan för folkköksverksamheten, besluta åt vilka personer inom de i planen angivna befolkningsgrupperna mat skall tillhandahållas till nedsatt pris.

Folkköksstyrelsen består enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1943 av fem ledamöter, varav en, ordföranden, utses av stadskollegiet bland borgarråden. Övriga fyra ledamöter liksom suppleanter till samma antal väljas av stadsfullmäktige för ett år i sänder. Styrelsen utses årligen inom sig en vice ordförande.

Folkköksstyrelsen har gjort en utredning beträffande möjligheterna att ordna bespising för stadens innevånare under olika krislägen och fastställde år 1945 en preliminär plan för verksamheten. Denna omfattar även vissa överenskomelser med befintliga livsmedelsföretag och restauranger om tillagning och distribution av för bespisingen erforderliga livsmedel.

Författning. K. m:ts kung. 1 okt. 1943 ang. statsbidrag till folkköksverksamhet (Kf 1943: nr 60).

Folkköksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskomelse.

Vice ordförande.

Vakant.

Övriga ledamöter.

Ager, Ruth M., rektor.

Henricson, f. Lindeberg, E. S. M. (Elsie), ombudsman.

Nihlfors, f. Cassel, Margit M. S., fru.

Setréus, I. M., kassör, stadsfullm.

Suppleanter¹⁾.

Abelin, H. O. Hj. R:son, revisorsassistent.

Hudin, A. Greta, vice värdinna, stadsfullm.

Sahlin, E. E., chefsombudsman.

Täckholm, f. Tiselius, Jenny M. K., sköterska stadsfullm.

Sekreterare.

Nilsson, B. M., direktör (se sid. 223); t. 22 30 60.

Revisorer.

Gemensamma för arbetslöshetsnämnden m. fl. (se sid. 323).

¹⁾ Enligt folkköksstyrelsens beslut skall vid förfall i första hand ordföranden ersättas av suppleanten fröken Hudin, ledamoten fru Henricson av suppleanten hr Sahlin, ledamoten hr Setréus av suppleanten fru Täckholm samt ledamöterna fröken Ager och fru Nihlfors av suppleanten hr Abelin. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda i följande ordning: fröken Hudin, fru Täckholm, hr Abelin och Sahlin.

Styrelsen för Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

Medborgarplatsen 2, 5 tr., Sö.; t. 44 97 70; juristernas mottagningstid: måndagar 18—20, tisdagar—fredagar 12—15, lördagar och dag före helgdag 9—11.

I en hos stadsfullmäktige år 1883 väckt motion hemställdes om anslag till avlöande av tvenne fattigsakförare samt om uppdrag åt beredningsutskottet att framlägga förslag till frågans närmare ordnande. Anslaget beviljades fr. o. m. år 1884. I avvaktan på slutligt ordnande av frågan ställdes medlen till mantalsnämndens förfogande. Nämnden antog fattigsakförare och utfärdade instruktion för dem.

År 1906 väcktes motion om omorganisation av fattigsakförareinstitutionen, vilken motion resulterade i tillsättande av en kommitté för frågans utredning. Denna avgav i slutet av år 1909 sitt betänkande. Den 27 februari 1913 beslöt stadsfullmäktige därefter inrättande av ett stadens rättshjälpskontor under särskild styrelse; kontoret började sin verksamhet den 1 oktober s. å.

I anslutning till den vid 1919 års riksdag genomförda rättshjälpsreformen beslöt stadsfullmäktige den 17 december 1919 att ombilda rättshjälpskontoret till en offentlig rättshjälpsanstalt. Jämlikt k. brev den 31 december 1919 fastställdes reglemente för anstalten. Härigenom tillskades *Styrelsen för Stockholms stads rättshjälpsanstalt*. Den trädde i verksamhet den 1 januari 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandagå mindre bemedlade och i sådant avseende, bland annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp med upprättande av handlingar, så ock biträde vid tvisters biläggande genom förlikning samt vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde. Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan sökande, av vad honom genom anstaltens bistånd tillvinnes, förpliktas lämna ersättning för erhållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen bör komma till stånd. Framställning om rättegång, som befinnes vara uppenbart oggrundad eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står, som ovan angivits, under ledning av en styrelse, bestående av ordförande och fyra ledamöter. Ordföranden och suppleant för honom förordnas av överståthållarämbetet för fyra år i sänder. Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två år. Anstaltens verksamhet utövas under styrelsens överinsende genom en direktör med biträde av erforderlig personal. Direktören skall hava avlagt för utövande av domarbete föreskrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig praktisk erfarenhet genom verksamhet vid underdomstol eller å advokatkontor. Han må icke innehava eller utöva annan avlönad allmän eller enskild tjänst eller idka enskild advokatverksamhet. Ej heller må ärende, som inkommit till anstalten, av något dess biträde övertagas som enskilt uppdrag.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 7 december 1954 och 12 december 1955.

Författningar m. m. Reglemente för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, fastställt av k. m:t 31 dec. 1919, med ändr. 1 aug. 1930 (Kf 1919: nr 212, 1930: nr 64). Arbetsordning för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, antagen av styrelsen 22 dec. 1938 (Kf 1938: nr 82), med ändr. Lag 19 juni 1919 om fri rättegång, med ändr.

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 666,036 kr. (därav engångs 4,501 kr.); inkomster: driftbudgeten 351,000 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1956—1959).

Santesson, P. V., justitieråd.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1956—1959).

Wilhelmsson, E. A., militieombudsman.

Övriga ledamöter.

Braathen, f. Möller, Mix A., assistent.

*Höglund, Elsa G., förste kammar skrivare.

Lindberg, K. H., advokat.

*Tammelin, N. E., justitieråd.

Suppleanter.

*Larsson, G. K., förbundssekreterare.
Viktorin, A. F., avdelningschef, stadsfullm.

Sekreterare.

Wahlström, B. A. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse två revisorer jämte två suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor och en suppleant för granskning av rättshjälpsanstaltens räkenskaper och förvaltning. Revisorer och suppleanter för dem utses för två år. Nuvarande revisorer och suppleanter äro utsedda för åren 1956—1957.

Gullstrand, A. M., rådman (utsedd av överståthållarämbetet).

Behm, E. O. L., advokat, ord f. (utsedd av stadsfullm.).

Nilsson, E. F., kassör (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.

Nordwall, Å., rådman (utsedd av överståthållarämbetet).

Hultgren, f. Stålander, Helena A. J., städerska (utsedd av stadsfullm.).

Sahlin, E. E., chefsombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Rättshjälpsanstalten.

Direktör (B 16).

Wahlström, B. A. (förordn. t. o. m. 28/2 1960);
mottagningstid: se ovan.

Avdelningschefer (33).

Hedberg, B. R. R. H.); Johanson, O. S.

Biträdande jurister.

Molander, Sonja A.-M. (31); Fredlund, O. A. (31);
Hamacher, U. W. R. (31); Tillgren, f. Wiberg,
Lillemor V. K. (29); Anderson, B.-E. (29);
Lundgren, E. G. E. (29); Engström, F. A. (27).

Kammarsskrivare (21).

Hagström, Karin B. E.

Förste kontorsskrivare (16).

Johnson, N. S.²); Lagerman, Ebba H. G.; Ohlsson, f. Anderson, Ragnhild V.; Elmgren, f. Pira, M. M. (Margit); Karlberg, G. V.

Fyra kontorsskrivare, därav en kassör, tre kanslibiträden, tre expeditionsvakter, två kontorsbiträden, ett expeditionsvaktsbiträde.

¹) Nuv. inneh. åtnjuter lön enl. lönegr. 35.

²) Nuv. inneh. åtnjuter lön enl. lönegr. 18.